

19.6.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

11 – 2013

Kokousaika: 19.6.2013 klo 16.00 – 20.48

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

11 – 2013

Mötestid: 19.6.2013 kl 16.00 – 20.48

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

19.6.2013

240 §.....	6
Esityslistan asia nro 3	6
HELSINGIN ENERGIAN VUODEN 2012 TOTEUTUMATON SITOVA TAVOITE	6
Valtuutettu Koskinen.....	6
Kaupunginjohtaja Pajunen	6
241–242§.....	6
Esityslistan asia nro 4 ja 5	6
TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE VUODEN 2012 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN KÄSITTELYSTÄ SEKÄ VASTUUVAPAUESTA VUODELTA 2012 VUODEN 2012 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN	6
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	7
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Luukkainen.....	9
Valtuutettu Koulumies.....	13
Valtuutettu Kousa	16
Valtuutettu Pajamäki.....	19
Valtuutettu Puhakka.....	22
Valtuutettu Huru.....	24
Ledamoten Oker-Blom.....	27
Valtuutettu Peltokorpi.....	29
Valtuutettu Ebeling.....	32
Valtuutettu Hakanen	34
Valtuutettu Koskinen.....	37
Valtuutettu Asko-Seljavaara	39
Valtuutettu Muurinen.....	40
Valtuutettu Ingervo.....	41
Valtuutettu Vuorjoki.....	43
Valtuutettu Malin	44
Valtuutettu Jalovaara	45
Kaupunginjohtaja Pajunen	46
Valtuutettu Honkasalo.....	46
Valtuutettu Korkkula.....	47
Valtuutettu Pakarinen	47
Valtuutettu Xia	48
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	50
Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	51
Valtuutettu Rantanen	53
Valtuutettu Karhuvaara	54

19.6.2013

Valtuutettu Kantola	56
Valtuutettu Raatikainen.....	56
Valtuutettu Niiranen	56
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	57
Valtuutettu Kivekäs	57
Valtuutettu Xia	58
Valtuutettu Kantola	59
Valtuutettu Hakanen	59
Valtuutettu Lovén.....	60
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	60
Valtuutettu Kivekäs	61
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Luukkainen.....	61
247 §.....	63
Esityslistan asia nro 10	63
SOPIMUS PÄÄKAUPUNKISEUDUN K AUPUNKIEN OSALLISTUMISESTA SUOMEN KANSALLISOOPPERAN KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN.....	63
Valtuutettu Xia	63
Valtuutettu Muttilainen	63
248 §.....	64
Esityslistan asia nro 11	64
TALOUSARVION MÄÄRÄRAHAN YLITTÄMINEN MÄÄRÄALAN OSTAMISEKSI ÖSTERSUNDOMISTA (GUMBÖLEN KYLÄN TILA KUSAS RN:O 2:34)	64
Valtuutettu Hakanen	64
Valtuutettu Xia (vastauspuheenvuoro).....	65
Valtuutettu Soininvaara.....	65
Valtuutettu Hakanen	65
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	66
Valtuutettu Hakanen	66
Valtuutettu Mäkimattila	67
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	67
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Hakanen	68
Valtuutettu Rantanen	68
Valtuutettu Muttilainen	69
Valtuutettu Hakanen	69
249 §.....	69
Esityslistan asia nro 12	69

19.6.2013

SÖRNÄISTENNIEMEN ASUNTOTONTTIENTEN YM. VUOKRAUSPERUSTEET (SÖRNÄINEN, KALASATAMA)	69
Valtuutettu Hakanen	69
250 §.....	70
Esityslistan asia nro 13	70
KEINUTIENTEN ALA-ASTEEN PERUSKORJAUKSEN HANKESUUNNITELMA.....	70
Valtuutettu Xia	70
251 §.....	71
Esityslistan asia nro 14	71
ROIHUVUOREN ALA-ASTEEN KOULUN PERUSPARANNUS	71
Valtuutettu Arhinmäki.....	71
Valtuutettu Männistö	71
Valtuutettu Oskala	73
Valtuutettu Loukoila	74
Valtuutettu Hakanen	75
Valtuutettu Rissanen (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Jalovaara	76
Valtuutettu Puhakka.....	77
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	78
Valtuutettu Rantanen	78
Valtuutettu Kolbe	80
Valtuutettu Lipponen.....	81
Valtuutettu Saarnio	82
Valtuutettu Pakarinen	82
Valtuutettu Rauhamäki	84
Valtuutettu Rantala	84
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	85
Valtuutettu Ingervo.....	86
Valtuutettu Enroth	87
Valtuutettu Koulumies.....	87
Valtuutettu Villo.....	88
Valtuutettu Lovén.....	88
Valtuutettu Xia	89
Valtuutettu Hakanen	90
Valtuutettu Muttilainen	90
Valtuutettu Koskinen.....	91
Valtuutettu Taipale.....	91
Valtuutettu Rantanen	92

19.6.2013

Valtuutettu Rautava	93
Valtuutettu Saarnio	93
Valtuutettu Rydman	94
Valtuutettu Stranius	95
Valtuutettu Ingervo.....	95
Ledamoten Månsson	96
Valtuutettu Loukoila	96
Valtuutettu Xia	96
Valtuutettu Rautava	97
Valtuutettu Rantanen	97

19.6.2013

240 §

Esityslistan asia nro 3

HELSINGIN ENERGIAN VUODEN 2012 TOTEUTUMATON SITOVA TAVOITE

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Helsingin Energian sitovan tavoitteen, 16 %:n tuotto sijoitetulle pääomalle, alittuminen tulee käsittelyyn melko myöhään. Käsittely meinasi vielä lipsahtaa esityslistalla väärään paikkaan. Kysyn, perustuuko käsittely itse tehtyyn havaintoon vai tilintarkastajan kehotukseen.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Havainto oli oma. Muuten asia on selitetty tässä esittelytekstissä.

241–242 §

Esityslistan asia nro 4 ja 5

TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE VUODEN 2012 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN KÄSITTELYSTÄ SEKÄ VASTUUVAPAUDESTA VUODELTA 2012
VUODEN 2012 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN

19.6.2013

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut, bästa fullmäktige.

Muutama sana talouden näkökulmasta menneestä, tästä hetkestä ja hiukan myös tulevaisuudesta. Vuosi 2012 oli Helsingin kaupungin taloudessa hieman talousarviossa odotettua myönteisempiä mutta selvästi vuotta 2011 heikompi. Helsingin verotulot kasvoivat niukasti, kun taas toimintamenojen osalta vuonna 2011 aikaansaatu maltillinen 2,5 %:n kehitys pysähtyi ja toimintamenot kasvoivat 4,9 %. Edellä mainitun tulo- ja menokehityksen epäsuhdasta johtuen kaupungin vuosikate heikkeni selvästi eikä riittänyt investointien rahoittamiseen entisen-tasoisina. Viime vuosina kaupunki on velkaantunut nopeaan tahtiin. Vuodesta 2008 Helsingin lainakanta on lähes kaksinkertaistunut nykyiseen noin 1,2 miljardiin euroon.

Helsingin investointitaso on noussut viime vuosina. Kehitys on ollut seurausta uusista, satamatoiminnoilta vapautuneista alueista ja niiden kehittämistarpeista. Samaan aikaan jo olemassa oleva rakennuskanta edellyttää vuosi vuodelta yhä enemmän peruskorjauksia. Vuonna 2012 investoinnit ilman liikelaitoksia olivat noin 470 miljoonaa euroa. Yleinen taloustilanne sekä maailmalla että Euroopassa on edelleen ongelmallinen. Suomen ja koko euroalueen lähivuosien talouskasvu tulee olemaan vaikea. Vuonna 2012 euroalueen tuotanto heikkeni 0,5 %, eikä kasvua kerry vielä vuonna 2013:kaan. Ulkoisen toimintaympäristön heikkoudella on merkittävä vaikutus Suomen talouteen lähivuosina. Suomen bruttokansan tuote ei näytä kehittyvän toivottuun suuntaan, ja työllisyystilanne heikkenee yhä.

Suomen talouskehitys on ollut viime kuukausina odotettua vaisumpaa, ja kuluttajien luottamus on heikentynyt uudelleen. Suomen Pankin julkaisussa ja valtiovarainministeriön tänään julkaisemassa suhdannetiedotteessa Suomen kokonaistuotannon ennustetaan pienenevän vuonna 2013 ja pääsevän hitaaseen kasvuun vuonna 2014. Yksityinen kulu ei kannattele aiemmassa määrin talouskasvua, kun kuluttajien ostovoima ja työllisyys heikentyvät. Vienti on supistunut teollisuuden rakennemuutoksen, kansainvälisen talouden heikon kehityksen ja Suomen kustannuskilpailukyvyn heikentymisen myötä. Suomen talouteen on yhtä aikaa kohdistunut 2 suurta muutosta, suomalaisen teollisuuden rakennemuutos ja finanssikriisiä seurannut taantuma.

Työttömyysasteen ennustetaan nousevan edelleen vuonna 2014. Heikko talouskasvu ja käynnissä oleva rakennemuutos näkyvät työllisyydessä. Väestörakenteen muutos näkyy lähivuosina erityisesti siinä,

19.6.2013

että työllisyysaste paranee, vaikka työllisten määrä ei lisäännä. Inflaatio hidastuu, kun energian hinnannousu pysähtyy ja kotimainen kysyntä vaimenee. Talouskasvu vauhdittuu vasta vuonna 2015 viennin ja investointien alkaessa elpyä.

Arvoisat valtuutetut.

Tuotanto on jatkanut edelleen laskua myös Helsingin seudulla alkuvuonna eikä suhdanneodotuksissa näy piristymisen merkkejä. Kuitenkin työpaikkojen ja työllisten määrä on kasvanut hivenen Helsingin seudulla verrattuna viime vuoden lopun tilanteeseen. Liikevaihto kaikilla toimialoilla yhteensä oli Helsingin seudulla lähes 3 % heikempi kuin vuotta aiemmin.

Taloustilanteen tuntuva huononeminen vaikeuttaa julkisen talouden tervehdyttämistä. Yksityisen kulutuksen hiipuminen ja työllisyyden heikkeneminen vähentävät verotuloja ja lisäävät työttömyysmenoja. Sen vuoksi velkakehityksen pysäyttäminen vaatii lisäponnistuksia. Suomen julkisessa taloudessa on tehty kuluneella hallituskaudella merkittäviä kuntien tulopohjaa leikkaavia päätöksiä. Valtiontalouden 2013–2016 kehyspäättöksen mukanaan tuomat kuntien tulopohjaa heikentävät 500 miljoonan euron valtionosuusleikkaukset toteutetaan portaittain kasvaen vuosina 2013, 2014 ja 2015. Vuonna 2012 on jo toteutettu 631 miljoonan euron leikkaukset. Lisäksi hallituskauden loppupuolella jouduttaneen tekemään uusia leikkauksia, mikäli hallituskaudelle asetetut julkisen talouden tasapainotavoitteet aiotaan saavuttaa.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan, että strategia-kauden 2009–2012 eli edellisen valtuuston strategia-kauden tavoitetta kustannustason nousua alhaisemmasta toimintamenojen kasvusta ei kokonaisuutena saavutettu, vaikka vuosina 2011–2012 asukaskohtaisten menojen kasvua pystyttiinkin hillitsemään. Kaupungin tulee jatkaa tuottavuuden parantamista ja käynnistää palvelujen ja investointien uudelleenarviointi siten, että tulorahoitus riittää pitkällä tähtäimellä niiden rahoittamiseen.

Helsingin tavoitteena on keskipitkällä aikavälillä saavuttaa tilanne, jossa peruspalvelujen rahoitus on nykyistä kestävämmällä pohjalla eikä palvelutaso ole riippuvainen liiketoiminnan, lähinnä siis Helsingin Energian, ylimääräisistä tuloutuksista. Menokasvun hillitseminen verorahoituksen kasvun mahdollistamalle tasolle on Helsingin keskeinen tavoite talouden tasapainottamiseksi. Talousnäkymät vuosille 2014–2016 taloussuunnitelmaa ajatellen ovat edelleen epävarmat, ja kaupungin muut-

19.6.2013

tuvan rahoituspohjan haasteeseen joudutaan vastaamaan tällä valtuustokaudella.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategiaohjelman ja sen taloutta koskevat tavoitteet huhtikuussa. Kaupunginhallituksen ensi vuotta koskeva talousarviovalmistelun ohjeistus noudatteli strategiaohjelmissa sovittuja linjauksia muun muassa tiukan talouden liikkumavaran, investoinneille asetettavan raamin ja tuottavuuden parantamisen osalta. Lauta- ja johdokunnat ovat juuri saaneet valmiiksi ehdotuksensa vuoden 2014 talousarvioksi. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ehdotukset on tehty kaupunginhallituksen antaman raamin puitteissa. talousarviovalmistelun tilannetta arvioidaan kaupunginhallituksessa elokuussa. Viimeaikaiset talousuutiset eivät ole millään tavoin kohentaneet kuntatalouden näkymiä, joten ehdotuksia on tarkasteltava kriittisesti strategiaohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Arvoisat valtuutetut.

Kaupungin toimintamenojen kasvu on taitettava kaupunginvaltuuston linjaamalla tavalla. Valtuuston asettama vuotuinen 1 %:n tuottavuuden parantamistavoite sekä valtuuston strategiaohjelman linjaus vuotuisten investointien tason rajaamiseksi 435 miljoonaan euroon alkavat tervehdyttää kaupungin taloutta valtuustokauden lopulla, mikäli tulokertymä ei käänny laskuun. Valtuuston asettaman tavoitteen saavuttaminen edellyttää tiukkaa taloudenpitoa sekä nykyisessä toiminnassa että tulevien vuosien suunnittelussa. Menoylityksiä ei tule sallia kuluvana vuonna, sillä ne lisäävät entisestään tulevien vuosien sopeutuspaineita. Kun kustannustason muutos on jäämässä aiemmin ennakoitua pienemmäksi, edellyttää tuottavuustavoitteen toteutuminen pikemminkin määrärahojen alittumista kuin ylittymistä jo kuluvan vuoden aikana. Mikäli kustannustason muutos jää vuoden 2014 osalta arvioitua pienemmäksi, edellyttäisi se määräraharaamin tarkistamista alaspäin tuoreimpien kustannustasomuutosarvioiden mukaiseksi valtuustolle tuotavassa talousarvioesityksessä.

Arvoisat valtuutetut, arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Haluan kiittää teitä kaikkia päättyneestä kevätkaudesta ja toivotan kaikille oikein hyvää kesää.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

19.6.2013

Nyt työnsä päättävän tarkastuslautakunnan puheenjohtajana minulla on suuri iloa ja kunnia esitellä teillä meidän kauden viimeinen arviointikertomus. Aluksi haluan lausua jättikiitokset tarkastusviraston väelle. On ollut todella kiehtovaa saada työskennellä huippuasiantuntijoiden kanssa. Lämpimät kiitokset myös tilintarkastajille ja lautakunnan jäsenille. Tarkastuslautakuntahan on oikeasti asiantuntijalautakunta. Tarkastuslautakunta on myös valtuuston työkalu, kuten tiedätte. Meidän tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tavoitteiden toteutumisen osalta kertomuksesta nähdään, että sitovista toiminnallisista tavoitteista ja sitovista taloudellisista tavoitteista käyttötalouden puolella on toteutunut noin kolme varttia eli 74–76 %, mutta sitovia investointitavoitteita kannattaisi vähän tarkkailla, sillä niistä noin 28 % ylittyi. Suomeksi sanottuna hankebudjetit ovat paukkuneet.

Kaupunginjohtaja tuossa edellä esitteli kaupungin taloutta ja tuottavuutta. Strategiakauden tärkeimpiä tavoitteita oli se, että kustannustason nousua saataisiin hillittyä sillä, että toimintamenojen kasvu olisi alhaisempi, ja tätä ei ole saavutettu. Missä vika? Oikeasti poliitikoissa. Kaikki voimme katsoa peiliin, nimittäin virastot, laitokset ja hallintokunnat tekivät tiukempia esityksiä, mutta sitten poliittisessa päätöksenteossa on lisätty 28 miljoonalla eurolla tuottavuutta heikentäviä toimia enemmän kuin tuottavuutta lisääviä toimia. Silloin on tavallaan romutettu se rakenne tai ajatus, joka tällä koko strategiakaudelle itse asiassa tässä asiassa oli.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupungin tulee jatkaa tuottavuuden parantamista ja käynnistää palveluiden ja investointien uudelleenarviointi siten, että tulorahoitus oikeasti riittäisi pitkällä tähtäimellä sekä palveluiden että investointien rahoittamiseen paremmin kuin nyt. Sehän ei tapahdu mitenkään muuten kuin sillä tavalla, että on pakko arvioida uudelleen palvelutuotannon volyymin, sisältöä, rakennetta ja tuottamistapoja. Tämän saman asian tarkastuslautakunta lausui jo vuonna 2011. Lautakuntien ja johtokuntien tulee myös sitoutua talousarvioraamiin. Jos ne osoittavat tarvittavat menosäästöt raamin sisältä, ne voivat päättää menojen lisäyksistä, mutta ei päinvastoin.

Sitten tästä LASKE-järjestelmästä. Se varmaan aiheutti meille kaikille, jotka olemme sen kanssa olleet tekemisissä, viime vuonna ja tämänkin vuoden aikana harmaita hiuksia. Harmillista siinä on se, että se otettiin käyttöön keskeneräisenä. Näin tuli ongelmia paitsi asiakkaille myös lisätyötä taloushallintohenkilöstölle kaupungin sisällä sekä lisäkustan-

19.6.2013

nuksia kaupungille. Itse olen onnellinen tai tyytyväinen siihen, että Helsingin Energia, Satama, Stara, HKL, rakennusvirasto ja niin edelleen eivät olleet vielä sen puitteissa, koska jos ne olisivat olleet, niin sitten kaaos olisi ollut vielä suurempi.

Kuten tiedätte, tarkastuslautakunnan suurennuslasin allahan on koko kaupunkikonserni. Viime vuoden osalta selvitimme ja arvioimme Gardeniaa ja Kaapelitaloa, kaupungin konsernin tytäryhteisöjä. Ne ovat kuin janan kaksi eri päätä, yö ja päivä. Näissä tytäryhteisöissä on kaikenlaisia ikään kuin eläimiä eläintarhassa, mutta oikeasti kun jotain perustetaan, tulee laatia kyllä realistinen suunnitelma hankkeen toteuttamisesta ja investoinneille tulee määritellä selkeät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja myös seurata niiden toteutumista. Nyt toimintansa päättävä lautakunta mieluusti seuraa sitä, missä vaiheessa Gardeniasta irrotetaan syöttöletkut.

Meillä on ollut tapana, nyt jo viidettä kertaa, pääkaupunkiseudun tarkastuslautakuntien kesken tehdä jostakin aiheesta aina yhteisarviointi. Viime vuoden osalta kohteena oli tietojärjestelmien yhteentoimivuus. Se on iso vyyhti, ja siinä on kyllä paljon tekemistä, mutta se oikeasti kannattaa, sillä yhteistyön puute johtaa helposti päällekkäisiin, tarpeetomiin kustannuksiin. Esimerkkinä voi mainita terveyspuolelta sen, että kankeasti toimivien järjestelmien takia menetetään noin 200 erikoislääkärin työpanos HUS-toiminta-alueella.

Uusien asuinalueiden investointien suunnittelusta haluaisimme nostaa aika montakin seikkaa esille, mutta ehkä tärkein on se, että kiinteän omaisuuden myyntitavoitteet on asetettava realistiseksi ja myös tätä alueiden rakentamiskustannusten ikään kuin kustannuslaskentaa pitää säätää ja tarkentaa, koska esimerkiksi Arabianrannassa kestää melkein 50 vuotta, ennen kuin siltä alueelta saatavat tulot yltyvät sinne alueelle sijoitettuun pääomaan. Toinen seikka on se, että Helsingin ei tule nostaa rakennuskustannuksia omia lakia tiukemmilla kaavamääräyksillä.

Koulutilojen kosteusvauriot eivät yllätä ketään. Niistä on kaiken aikaa joka päivä samaa tietoa tai uutta tietoa, mutta tarkastuslautakunta näkee myös sen, että kaupungin palvelujen ja muidenkin toimitilojen osalta kannattaisi tehdä selvitys kosteus- ja homevaurioiden laajuudesta ja korjaamisesta, ikään kuin miettiä tai selvittää niiden kustannuksia ja ottaa ne myös framilla, koska vaikka koulujen korjausvelka on nyt noin 50 %, niin kyllä sitä löytyy sitten muualtakin. Mitä pidemmälle sitä lykätään, sitä kalliimmaksi se tulee.

19.6.2013

Liikennelaitoksien budjetit ovat paukkuneet, niin kuin tiedetään. Yksi ongelma on ollut metron automaattiohjausjärjestelmän hankinta. Alun perinhän vuonna 2006 valtuusto päätti, että se voi maksaa 70 miljoonaa euroa 2 vuoden kuluttua vuonna 2008. Kustannusarvio oli 115 miljoonaa euroa, ja lopullinen hintalappu selviää vasta vuonna 2016. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että pitkäaikaisten investointien suunnittelu- ja toteutusprosessien sekä hankkeiden kustannusarvioiden laskentaa pitää tarkentaa HKL:ssä tai liikennelaitoksissa. Myös kaupunginhallituksen pitää puuttua, jos näkee, että siellä ollaan menossa sivuraiteille niiden hankkeiden kanssa. Yhtenä esimerkkinä näistä epäonnistuneista hankkeista on ulkomainossopimus. Tämä on esimerkki siitä, miten voidaan päätyä onnettomaan ratkaisuun ja lopputulokseen, kun kaupungin virastojen keskinäinen yhteistyö ei toimi. Siitä koituu sitten kaupungille varmastikin taloudellisia menetyksiä.

HUS:n ja kaupungin välinen hoito- ja palveluketjuyhteistyö ei edelleenkään tai vieläkään ole sillä tasolla kuin se voisi olla. Hoitoketjujen keskeisiä ongelmakohtia pitäisi oikeasti nopeasti ratkaista kuin myös selvittää iäkkäiden palvelutarpeet – missä ne tehdään, ettei kävisi niin, että niitä tehdään siellä ja täällä eli sekä että. Sosiaaliasiamiehen työtilanne on hyvin ruuhkainen, ja sitä ollaan nyt ilmeisesti ratkaisemassa sillä, että hankitaan sinne lisää resursseja, kun oikeammin ongelma pitäisi ratkaista niin, että ne palveluketjut ja prosessit pitää virittää sellaisiksi, että ikään kuin sosiaaliasiamiehen palveluita ei enää tarvita, eli hoidetaan se asia siellä aiemmin ja ennakoon.

Oppisopimuskoulutuksen osalta toivomme, että sitä laajennetaan myös alle 17-vuotiaille, jotta saadaan myös nuoret työelämän piiriin. Lasten ja nuoren ongelmien ratkaisussa yksi työkalu voisi olla läheisneuvonpito lastensuojelussa, koska sen avulla on onnistuttu välttämättään kalliita huostaanottoja ja sitä kautta myös saamaan kustannussäästöjä. Vaikka se ei olekaan lakisääteinen, suositlemme silti sen käyttöönottoa laajemmin.

Maahanmuuttajien työllistymispolkua tutkimme myös. Monenkielisen tai muunkielisen väestön osuushan on nyt alle 12 %. Vuonna 2030 sen on arveltu olevan yli 20 % eli tuplaantuvan alle 20 vuodessa. Kuten tiedetään, maahanmuuttajat eivät ole homogeeninen ryhmä. Joukossa on väkeä luku- ja kirjoitustaidottomista kamelikuskeista tohtoreihin asti, eli on hippasen haastavaa hoitaa heidän työllistymistään jollain yhdellä sabluunalla tai mallilla. Siinä täytyy olla koko työkalupakki käytössä.

Teille kaikille on varmasti jaettu kaupunginhallituksen, lautakuntien ja hallintokuntien lausunnot tästä meidän arviointikertomuksestamme, ja

19.6.2013

yhteenvedona voin todeta iloisena, että ne ovat hyvin myötäsukaisia. Nyt vain sitten teidän tehtäväksenne jää valvoa myöhemmin, että toteutuvatko ne lupaukset, mitä niistä on annettu.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kun nyt omalta osaltani olen päättämättä 12-vuotista kauttani tarkastuslautakunnan puheenjohtajana, haluan nostaa vielä pari seikkaa esille. Pajatso nimittäin ei ole vielä tyhjä, eli tulevalle ja tulevillekin lautakunnille jää varmasti töitä ja tekemistä. Yksi on se, että hyvin paljon kiinnitetään huomiota tuottavuuteen, mutta haluaisin, että sen rinnalle nostetaan kaksi muuta hyvin tärkeää mittaria, kustannustehokkuus ja vaikuttavuus, eli aina, kun päätetään jotakin, mietittäisiin, mikä on sen päätöksen kustannustehokkuus ja mikä on sen päätöksen vaikuttavuus.

Toinen seikka ja ongelmakysymys on tämä Ahjo. Kun nyt toimin itse Sataman johtokunnan puheenjohtajana, niin koko tämän kevään kauden aikana Ahjo ei ole toiminut yhdessäkään kokouksessa moitteettomasti. Ihmettelen, kuinka kauan sitä vielä pidetään ja katsotaan. Missä on ikään kuin sietokyvyn raja?

Kolmas on tarkastussäännön muuttaminen. Teillä on tänään listalla myöhemmin kohta "Tarkastussäännön muuttaminen". Se, että tarkastuslautakunnalla olisi oikeus tehdä erillisraportteja vuoden mittaan tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista, on ollut kuningatarajatukseni koko tuon 12 vuoden ajan, ja nyt olen tyytyväinen siihen, että on tähän pisteeseen edetty. Silloin, kun ensimmäisen kerran nostin tämän asian esille, Suomessa taisi olla Kaarinan kaupunki ainoa, jossa se oli käytössä, ja nyt, kun Helsinki on ottamassa sitä käyttöön, Helsinki on ihan viimeisiä.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Harvoin olen oppinut puhumalla, kuuntelemalla kylläkin. Jään mieluusti kuuntelemaan teidän näkemyksiänne.

Kiitos.

Valtuutettu Koulumies

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

19.6.2013

Arviointikertomus herättää huolen Helsingin talouskehityksestä. Edellisenä valtuustokautena Helsingin velkamäärä on kaksinkertaistunut. Vuosikate heikkeni veroprosentin nostosta huolimatta, sillä menojen kasvu oli suurempaa kuin verotulojen kasvu. Erityisen huolestuttavaa on, että julkisten palvelujen kustannustasomme ylittää valtakunnallisen tason ja keskeisten vertailukaupunkien tason. Kokoomuksen valtuustoryhmä yhtyy tarkastuslautakunnan kehotukseen panostaa tuottavuuden parantamiseen. Meidän on käynnistettävä palveluiden ja investointien uudelleenarviointi niin, että tulo-rahoitus riittää niiden rahoittamiseen pitkällä tähtäimellä. Meidän on tehtävä palvelujen uudelleenarviointi palvelutuotannon laajuuden ja sisällön osalta ja sen suhteen, miten palveluita on järkevää tuottaa tulevaisuudessa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunnan huomiot tuottavuusohjelmasta olivat noloa luettavaa kaupunginvaltuustolle. Helsingin tavoitteena oli, että palveluja olisi alettu tuottaa edullisemmin asukasta kohden laskettuna. Virastojen esitykset tuottavuuden parantamiseksi vastasivat lopulta kuitenkin vain 0,5:tä % talousarvion menoista. Menokuri oli poliitikkojen oma päätös, mutta juuri he lipsuivat siitä joka areenalla. Budjetin loppusummaa kasvatettiin hallinnon joka tasolla. Siinä on poliitikoilla peiliin katsomisen paikka.

Tällä uudella valtuustokaudella meidän on pidettävä itsemme paremmin kurissa. Meidän on noudatettava suoraselkäisemmin tarkastuslautakunnan kehotusta, että lautakuntien ja johtokuntien täytyy sitoutua budjettiraameihin, ja jos menoja halutaan lisätä, niihin täytyy osoittaa vastaavat säästöt raamin sisältä. Jokaisen investointihankkeen yhteydessä on esitettävä selvitys, onko hanke toteuttavissa sitovan investointi- ja toimintamenoraamin puitteissa sekä toteuttaako hanke tuottavuudelle asetetut tavoitteet.

Meidän on myös konkreettisesti läpivietävä uusi tuottavuusohjelma. Tuottavuuden parantamisessa on kyse tavallisesta, arkisesta työstä, jota kaupungissa tehdään joka päivä. Arviointiraportissa huomautetaan, että esimerkiksi HUS:n ja kaupungin välisiä hoitoketjuja koskevia ohjeistuksia, jotka säästäisivät siirtoviivepäiväkustannuksissa, on kehitetty kaupungissa jo runsaasti. Ongelma vain on, että kehittämistyön aikaansaannokset ovat jääneet kesken eikä päätöksiä ole viety käytäntöön. Uudelta sote-virastolta odotetaan nyt paljon, erityisesti hoito- ja palveluketjujen kuntoon laittamista ja sitä kautta tuottavuuden lisäämistä. Tavoitteena pitää olla oikea hoito oikeassa paikassa ja mahdoli-

19.6.2013

simman vähällä maksamisella. Kuluvan vuoden alkuosalta on jo positiivisia näyttöjä siitä, että siirtoviiveet HUS:sta ovat vähentyneet.

Tuottavuuden parantaminen tarkoittaa parhaimmillaan, että kaupungit saavat samalla rahalla parempia palveluita. Homekoulujen korjaamisessa se esimerkiksi tarkoittaa, että oikein toimimalla sisäilmaongelmat olisi mahdollista ratkaista pysyvästi ja pienemmällä rahasummalla. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiomme siihen, että tilakeskuksessa on liian vähän osaamista kosteusvauriokorjausten osalta. asiantuntemuksen lisääminen ja mahdollisten asenneongelmien voittaminen johtaisivat vaurioiden nopeampaan ja täsmällisempään paikallistamiseen, toimenpiteiden tehokkaampaan kohdentamiseen ja parempien korjausmenetelmien käyttöön. Parannettavaa on hallinnon joka sektorilla aina kaavoituksen nopeuttamisesta tilankäytön tehostamiseen ja tonttien ja rakennusten myynnin vauhdittamiseen. Hankinta- ja kilpailutusosaamista täytyy parantaa, jotta metron automaattiohjausjärjestelmän kaltaiset arviointivirheet eivät toistu.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lähes kaikista kaupungin sitovista tavoitteista on toteutunut vain noin 3 4:stä. Kokoomuksen valtuustoryhmä on huolissaan siitä, että osa tavoitteista jää saavuttamatta toistuvasti vuodesta toiseen. Muun muassa sosiaalivirasto on ylittänyt budjettinsa säännöllisesti. Toimeentulotukimenot ylittyivät viime vuonna melkein 23 miljoonalla eurolla. Suurin osa toimeentulotuen tarpeesta johtuu työttömyydestä, ja siihen on haastavaa vaikuttaa. Joka 3. toimeentulotukea saava helsinkiläinen on yksin elävä mies, jolla on myös usein päihdeongelmia. Maahanmuuttajien osuus toimeentulotukimenoista on 27 %, vaikka heidän osuutensa väestöstä on vain 8 %. Huolestuttavaa on lisäksi, että toimeentulotuki on osalle sen saajista hyvin pitkäaikainen tukimuoto. Kokoomus on huolissaan tästä syrjäytymiskehityksestä ja edellyttää kaupungin tekevän kaiken voitavansa sen ennaltaehkäisemiseksi. Suurimpana esteenä ulkomaalaistaustaisten työllistymiselle on kielitaidon puute. Kaupungin onkin panostettava enemmän maahanmuuttajien kielikoulutukseen ja oppisopimus- ja rekrytointikoulutukseen. Se on tärkeää Helsingin kilpailukyvyllä varsinkin, kun muunkielisen väestön osuuden odotetaan kasvavan niin, että vuoteen 2030 mennessä joka 5. helsinkiläinen on maahanmuuttajataustainen.

Toimeentulotuen kasvavia menoja on tarkasteltava myös osana laajempaa yhteiskunnallista eriarvoistumista. Metropolialueen muuttoliike on Helsingin kannalta epäedullista. Saamme muuttovoitto tulottomista ja pienituloisista asukkaista ja muuttotappiota keski- ja hyvätuloisista.

19.6.2013

Esimerkiksi Espoon tilanne on päinvastainen. On selvää, että sosiaalisen tasa-arvon täytyy tulevaisuudessa jakautua tasaisemmin metropolialueella.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kokoomuksen valtuustoryhmä haluaa kiittää tarkastusvirastoa ja edellisen kauden tarkastuslautakunnan jäseniä heidän hienosta työstään kaupungin hyväksi. Valtuustoryhmämme puoltaa vuoden 2012 tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Valtuutettu Kousa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aivan ensiksi haluaisin kiittää tarkastuslautakuntaa ja -virastoa jälleen kerran perinpohjaisesta työstä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet. Jo tästä syystä nyt käsillä oleva paperi on kiinnostavimpia, joka valtuutetun käsien lävitse vuodessa kulkee. Valtuutetuille käsiteltävät asiat ovat tuttuja, mutta arviointikertomus antaa aina uuden näkökulman kaupungin toiminnan tarkasteluun. Ennen kaikkea se seuraa sitä, miten hyvin kaupunkilaisten tahto on kaupungin käytännön toiminnassa toteutunut.

Itse tilinpäätöksestä haluan nostaa esiin joukon karuja lukuja. Kaupungin menokasvu lähes kaksinkertaistui viime vuonna, mutta tulot eivät kasvaneet samaa tahtia. Jos jotain hyvää, niin kunnallisverotulot kasvoivat 4 % ja kiinteistövero reilun 1 %:n, mutta kun yhteisöveron tuotto laski samana aikana 21 prosenttia, tilanne on varsin huolestuttava.

Kaupungin tilinpäätös osoittaa 138,9 miljoonan euron ylijäämän, mutta vain ja ainoastaan liikelaitoksen ansiosta. Ilman niitä vuoden 2012 alijäämä olisi ollut lähes 43 miljoonaa euroa. Palvelutuotantomme rahoitus onkin vaarallisen riippuvaista Helsingin Energian tuloutuksesta. Tämä on kuitenkin savijaloilla seisovaa rahaa, jonka ei voida monestakaan syystä edellyttää pysyvän nykyisellä tasolla.

Viime vuoden lopussa meillä oli velkaa hieman alle 2 000 euroa asukasta kohti, minkä hartiamme vielä hyvin kestävät. Hyvinvoinnin turvaamiseksi meidän on kuitenkin kyettävä hillitsemään menokasvua niin, että menot eivät kasva jatkuvasti tuloja nopeammin. Hankaluus syntyy siitä, miten rakentaa samaan aikaan sekä sosiaalisesti, ekologi-

19.6.2013

sesti että myös taloudellisesti kestävästä kaupunkia. Sellaisen kaupungin olemme lapsillemme velkaa.

Suurimmalle osalle asukkaistaan Helsinki on vaikeasta taloustilanteesta huolimatta parempi paikka asua ja elää kuin koskaan ennen. Jotta näin olisi myös jatkossa, meidän on päättäjinä hahmotettava se ollenainen ja uskallettava tehdä välillä vaikeita, välillä rohkeita päätöksiä. Nostetaan esiin muutamia keskeisiä ongelmakohtia. Ensinnäkin tarvitsemme lisää työtä ja koulutusta. Kaupungin toimeentulotukimenot ylittivät viime vuonna noin 22,7 miljoonalla eurolla, mikä kertoo jostain isommasta. Jotta Helsinki pysyy elinvoimaisena ja helsinkiläiset voivat hyvin, tarvitsemme lisää työtä.

Jos aloitetaan nuorista. Helsingissä on yli 9 000 syrjäytymisvaarassa olevaa nuorta. Peräti 20 % 20–29-vuotiaista on ilman toisen asteen koulutusta. Tämä on viidennes, ja tämän joukon työura jää tilastojen perusteella 20 vuoteen, mikä on paitsi kansantaloudellisesti myös inhimillisesti täysin kestänytöntä. Nuorisotakuun toteuttaminen on aivan mielettömän tärkeä tavoite. Me emme saa antaa sen karata käsistämme, ja siksi onkin helppoa yhtyä huoleen paitsi ammatillisen koulutuksen myös oppisopimuspaikkojen riittävyydestä ja maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen tarpeesta. Nuori ei syrjäydy yhdessä yössä, ja siksi erityisesti lapsiperheiden köyhyys ja tukiverkostojen vähäisyys kannattaa myös ottaa vakavasti päätöksenteossa.

Mitä kypsässä iässä oleviin tulee, Helsinki näyttää omilla toimillaan työnantajana hyvää esimerkkiä. Kaupungin palveluksessa olevien työurat pitenevät. Toivottavasti myös maan hallitus tai viimeistään seuraava hallitus hoitaa myös oman tonttinsa ja ryhtyy välittömästi toimiin eläkeiän nostamiseksi, koska se on valitettavasti asia, joka ei ole tämän valtuuston käsissä.

Sitten toinen ongelma. Asumisen kalleus on yhä vakavampi ongelma. Helsinki kasvaa, mutta asuntotuotanto ei seuraa perässä. Ostin ensimmäisen yksioni ollessani 24-vuotias opiskelija, lainarahalla noin 100 000 eurolla. Nyt en saisi samalta alueelta puoltakaan siitä asunnosta. Myös perheasuntojen hinnat karkaavat pian ihmisten ulottumattomiin, ja nyt puhutaan myös jo työssäkäyvistä keskiluokasta. On aivan järjetöntä, että helsinkiläiskaksion hinnalla saa talon paitsi melkein mistä vaan muualta Suomesta ja myös joistain maailman metropoleista.

Tarkastuslautakunta huomauttaa aivan oikein, että asuntotuotantoa on sujuvoitettava. Kaavaprosessia on kevennettävä ja kaavamääräyksiä väljennettävä. Vihreä valtuustoryhmä aloittaisi turhista väestönsuojista

19.6.2013

ja ennen kaikkea parkkipaikkannormista. Helsinkiläisten autoton enemmistö maksaa siitä asunnoissaan kovan hinnan. Seurauksena Helsinki kaavoittaa tehottomasti ja menettää verotuloja naapurikuntiin.

Kaavavaiheen ratkaisuilla on suuri vaikutus alueen ja rakennusten loppullesiin investointi- ja käyttökustannuksiin, ja kuten kaupunginhallituksen lausunnossaan toteaa, meidän pitää varmistaa, ettei kaavoista tule liian kalliita toteuttaa. Hyvä esimerkki kalliista suunnittelusta on Koivusaaren kaava, jossa 100 miljoonan arvoinen kansi moottoritien päälle siirsi koko hankkeen hamaan tulevaisuuteen. Ilman kallista monitasoratkaisua Koivusaaren rakentaminen voitaisiin aloittaa kustannustehokkaasti ja kannattavasti vaikka huomenna.

Kolmas räikeä ongelmakohta, jonka luulisi kiinnostavan valtuustoa aivan erityisesti, on demokratian toteutuminen. Kaupungin johtamisen ja kuntalaisten tahdon toteutumisen kannalta on hyvin huolestuttavaa, että talousarvion 101 sitovasta toiminnallisesta tavoitteesta toteutui vain 77 eli 76 %. Jokainen sitova tavoite on tiukkojen, demokraattisten neuvottelujen tulos. Kysynkin, onko niin, että esitämme epärealistisia tavoitteita, vai niin, että toiminnallisia tavoitteita ei kunnioiteta tarpeeksi kaupungin virkamiesjohdossa.

Erityisesti ilmasto- ja liikenneasioissa pärjäsimme huonosti. Sitovista tavoitteista jäätiin selvästi muun muassa seuraavissa kategorioissa: "kaupunkirakennetta eheytetään ilmastonmuutokseen vastaamiseksi", "liikennejärjestelmää kehitetään kestävien liikennemuotojen edistämiseksi" ja "liikennejärjestelmää kehitetään pääosin raideliikenteeseen perustuen joukkoliikenteen palvelutasoa nostamalla sekä kävely- ja pyöräilymahdollisuuksia lisäämällä". Vastaavasti rakentamispalvelun tavoitteena oli vähentää energian kokonaiskulutusta 2 %:lla, mutta kulutus päinvastoin kasvoi peräti 13,4 %:lla.

Jos mietitään lastemme tulevaisuuden kannalta, uskallan melkein väittää, että nämä olisivat melkeinpä niitä kaikkein keskeisimpiä tavoitteita, koska lopuksi ja samasta aiheesta jatkaakseni millään edellä mainitulla ei ole juuri merkitystä, ellei tulevaisuus ole ekologisesti kestävällä pohjalla. Olemme juuri valtuustostrategian yhteydessä sitoutuneet vähentämään hiilidioksidipäästöjämme 30 %:lla vuoteen 2020 mennessä. Tämä on edelleen varsin maltillinen tavoite mutta toivottavasti ohjaa kaupunkia parantamaan energiatehokkuutta ja vähentämään päästöjä, vaikka se ei meitä edelläkävijöiden joukkoon veisikään. Liian usein tuntuu, että olisi käynnissä joku muka tulenpalavampi kriisi, joka lykkää maapallon pelastamista.

19.6.2013

Arvoisa puheenjohtaja.

Näiden huomioiden saattelemana vihreä valtuustoryhmä puoltaa vuoden 2012 tilinpäätöksen hyväksymistä.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ajattelin, että minäkin tulen käyttämään niin sanotusti rutiinipuheenvuoron, kun tilinpäätökseen liittyviä asioita on käsitelty käytännössä jo talousarvion 2014, talousarvion 2013, budjetin 2013 ja strategian talousosion yhteydessä, mutta kyllä tuo vihreiden puheenvuoro itse asiassa muutti minun käsitykseni. On hyvä käsitellä vielä useamman kerran, että mikä tämä kaupungin taloudellinen tila on. Vihreät toistivat tavallaan vuoden 2012 osalta sitä mantraa, jolla kaupunginjohtaja aloitti, että me olemme taloudellisesti jotenkin äärimmäisen raskaassa tilanteessa, ja sen jälkeen vuodatti kyyneleitä syrjäytyneiden puolesta sekä toivoi nuorisotakuun tulemistä. Tuntuu täysin käsittämättömältä, kun ihan tosisaan, jos näitä lukuja tarkastelee, niin kaupunki taloudenpidossaan on onnistunut varsin hyvin.

Yleiskuva tästä kaupungin taloudesta tilinpäätöksessä on ilman muuta positiivinen. Me teimme tosiaan voittoa 138 miljoonaa, joka on lähes 100 miljoonaa, siis ainakin 90 miljoonaa budjetoitua enemmän. On järjestöntä puhetta sanoa, ettei liikelaitoksien tuloja voida ottaa mukaan kaupungin tilinpäätökseen ja että jotenkin niitä ei pitäisi huomioida. Onhan se nyt itsestään selvää, että mikään yritys ei esitä tilinpäätöstään niin, että se jättää ne tuottavat osuudet siitä pois. Mikä ihmeen savijalka meidän Helsingin Energia? Vaikka me olemme tekemässä sille investointeja, niin kyllä energiaa tässä maailmassa edelleen tarvitaan. Meidän taseasemamme on vahvempi. Meidän verotulomme, oman toimintamme tuotot ja myyntitulot kasvoivat, ja sanotaan nyt tässä yhteydessä kohtuullisen varovaisesti mutta kuitenkin, että kaupungin lainakanta laski, ja se laski siten, että asukasta kohden velka on tilinpäätöksessä 1 986 euroa, kun se oli 2 160 euroa asukasta kohden vuonna 2011. Kehitys tässä suhteessa on siis täysin päinvastainen kuin arvioitiin.

Ainoa, missä on todella epäonnistuttu, on se, mikä oli edellisenkin strategian keskeinen tavoite eli eriytymiskehityksen pysäyttäminen. Siinä me olemme onnistuneet huonosti. Terveys- ja hyvinvointierot ovat kasvaneet, kun piti käydä päinvastoin. Tälle läpileikkaavalle tavoitteelle

19.6.2013

tämä kaikki talousajattelu tulee olla alisteista edelleen. Sitä on myös demareiden politiikka, siihen meidän talouspolitiikkamme tulee keskittymään ja sille me myös etsitään tukea.

Nyt korostan sitä, että tällainen vajaa 100 miljoonaa ei tietysti kaupungin kokonaismenoissa ole kuin pari prosenttiyksikköä, mutta koska se on ollut jatkuvaa alibudjetointia, niin tämä mittakaavavirhe tuntuu aika isolta. Näiden prosenttien sisään mahtuu monta aliresursoitua peruspalvelua, ja tässä kaupunki ottaa jatkuvasti turhan riskin. On vain yksinkertaisesti vastuutonta talouspolitiikkaa säätää siten, ettei asiasta ole yhdessä sovittu. Lisäksi valtuustoryhmien budjettineuvottelijat istuvat ikään kuin turhaan neuvottelemassa säästöistä, kun talousarvio heittää lähes 100 miljoonaa kerta toisensa jälkeen. Tässä yhteydessä sanon kuitenkin talous- ja suunnittelukeskukselle, että 2013 ei näytä kauhean ruusuiselta. Saattaa hyvinkin olla, että sen suhteen arvio on selkeästi parempi kuin mitä se on ollut edellisinä vuosina. Jätän varuman.

Me olemme onneksi nyt saaneet neuvoteltua uusi toimintamalli, jossa tämä kaupungin tuottavuustavoite, 1 %, muodostuu selkeästi siten, että väestönkasvu ja peruspalveluindeksi lasketaan automaattisesti edellisen vuoden toimintamenojen päälle. Tästä sitten vähennetään tämä sovittu tiukka 1 %:n tavoite. Näin myös poliittisille päättäjille syntyy selkeä mahdollisuus päättää, mitä asioita priorisoidaan kunakin vuonna, ja kokoomuksenkaan linja ei enää voi olla, että mihinkään ei tarvita mitään lisää.

Nyt otan esille nämä toimintamenot, joista kaupunginjohtaja ja Kousa myös puhuivat. Ne todella kasvoivat sen 4,8 % edellisestä vuodesta, mutta tästä lähes 1,6 % selittyy suoraan väestönkasvulla, joka oli ennätyselliset 8 600 uutta asukasta, ja loput julkisten palveluiden hintaindeksillä, joka oli yli 3 %. Näiden lukujen valossa täällä ei siis todellakaan tuhlata vaan harjoitetaan varsin vastuullista talouspolitiikkaa.

Vielä tärkeä asia tilinpäätökseen ja tulevaisuuteen liittyen on investoinnit ja investointikatto. Huomioonpantavaa on se, että vuonna 2011 me käytimme investointeihin 500 miljoonaa ja nyt 485 miljoonaa, ja nyt me olemme sitoutuneet siihen, että tästä eteenpäin me pudotamme investoinnit 435 miljoonaan, mikä tulee olemaan todella rankka tavoite.

Tässä vaiheessa otan esille jo asian, johon palataan elokuussa. Oletan, että sama malli, joka toimintamenojen kasvussa on, eli väestönkasvun ja indeksin huomioiminen, otetaan myös investointikattoon. Ei

19.6.2013

voi olla niin, että vuonna 2017 investointikatto on myös 435, jos se on sitä vuonna 2014.

Tilintarkastuskertomuksesta huomioita, jos vielä ehdin. Varsinainen tilintarkastajan kertomus on puhdas, ja siihen on syytä olla tyytyväinen. Tässä on mainittu jo, miten tavoitteet ovat toteutuneet. Minä olen sitä mieltä, että tavoitteita asetettaessa ei ole kuitenkin syytä suostua varmasti toteutuvaan tulokseen, vaan tavoitteellisuus itsessään merkitsee sitä, että kaikkia tavoitteita ei aina voida saavuttaa. Kuten kaupunginhallitus lausunnossaan toteaa, nyt hyväksytyn valtuustokauden strategiaohjelman voimassaolevat sitovat ja toiminnalliset tavoitteet tulee yhä kiinteämmin sitten kytkeä näihin asiakirjoihin.

Kaupunginkonserni on parantanut tytäryhteisöjen seurantaan ja etenkin asuntoyhteisöjen osalta selkeyttänyt kaupungin omistuksen rakenteita. Hyvä. Täällä on maininnat tarpeesta kiinnittää huomiota pääkaupunkiseudun tietojärjestelmien yhteensopivuuteen. Erinomaista. Tässä voisi sanoa, että Helsingin tulee viedä eteenpäin etenkin sosiaali- ja terveyspuolen tietojärjestelmiä ja seudullista yhteistoimintaa. Tässä asiassa Espoo-tyyppinen vapaamatkustaminen ei ole moraalisesti hyväksyttävää.

Kiinteistöjen myyntitavoitteet on asetettu useina vuosina saavuttamattoman korkealle, ja tähän meidän täytyy puuttua. Meidän täytyy keskeisesti ajatella niin, että uusien alueiden toteutuksen osalta ei ole ollenakaan myydäänkö vai vuokrataanko rakennettavat tontit, vaan pääasia on niiden saaminen asuntotuotantoon. Peruslinja on se, että vuokrataan pääosin asuntotontit. Helsingin koulutilojen kosteusvauriot ovat häpeäpilkkumme. Siihen jo puututtiin. Tämä linja on huomioitava myös investointikatossa.

Kolme viimeistä kohtaa. Ulkomainossopimus, joka valitettavan suuressa määrin oli katteettomien lupausten antamista. Nyt se on palautettu realistiselle tasolle. Kaupunki ei myöskään työllistänyt pitkäaikaistyöttömiä tehokkaasti. Me maksoimme sen takia osa työmarkkinatuen kustannuksista. Viimeisenä täytyy ottaa tämä metron automatisointi. Toivottavasti meidän ei tarvitse enää palata siihen. Nyt meille on vakuutettu, että automaattimetrot saavat katsastustodistuksensa, ja tähän on syytä luottaa.

Ei minulla muuta. Kiitos, puheenjohtaja.

19.6.2013

Valtuutettu Puhakka

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos meidänkin ryhmämme puolesta hyvin tehdystä tarkastuslautakunnan työstä ja raportista. Se on kulunut myös meidän käsissämme.

Aivan aluksi haluan todeta, että vasemmistoliiton valtuustoryhmän ykköstavoite on turvata kaupunkilaisille peruspalvelut. Pidämme tärkeänä, että sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat, lapsille taataan hyvä varhaiskasvatus ja koulupalvelut, vanhukset saavat tarvitsemansa hoidon ja hoivan ja myös kulttuuri ja liikunta pelaavat.

Miten kaupungin talous sitten kestää tämän palvelutarjonnan? Pelkistystyesti voi todeta, että Helsingin talous on kuntien keskimääräiseen tilanteeseen verrattuna hyvä. Samalla kuitenkin on todettava, että viime vuosi ennakoi talouskehityksen vaikeutuvan, ja se on paljolti kiinni siitä, miten tämä Suomen talous on kehittynyt eli että ollaan jonkintasoisessa taantumassa väistämättä.

Vuoden 2012 tilinpäätös on kestäväällä pohjalla. Tilikauden ylijäämä on 138 miljoonaa, kuten täällä on todettu jo useaan otteeseen, ja siinä oli se 104 miljoonaa ennakoitua enemmän. Tulosta tietysti himmentää se, että siellä on myös myyntituottoja, eli on myyty kaupungin omaisuutta, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että se lämmittää vain kerran.

Kaupungin peruspalvelutuotannon rahoitus on saanut vetoapua Helsingin Energiasta, josta on tuloutettu palvelujen katteeksi, ja se lähde uhkaa ehtyä yhtiöittämisen kautta, mutta tähänhän ei pidä suostua, vaan meidän täytyy jatkossakin turvata yhtiöittämisen yhteydessä, että kaupunki pystyy tulouttamaan omaan käyttöönsä myös Energian tuotteita.

Velkaantuneisuuden kasvu on pysähtynyt, jopa maksettiin takaisin lainoja, ja lainakanta hiukan laski viime vuonna. Pitkällä tähtäimellä toki velkaantumista on tapahtunut, mutta verrattaessa muuhun maahan, niin kuin täällä on aikaisemminkin todettu, meillähän on lainaa vajaa 2 000 euroa per asukas, kun se muualla massa keskimäärin on noin 2 300 euroa. Helsinki on sillä tavalla ihan hyvässä, vahvassa taloustilanteessa.

Toimintamenot kasvoivat viime vuonna. Kuten täällä on todettukin, siihen hyvin paljon vaikutti väestö, mikä toisaalta myös vaikutti siihen, että toisin kuin täällä on todistettu, itse asiassa meillä on kohtuullisen hy-

19.6.2013

vä tuottavuus, sillä esimerkiksi sosiaalipalveluissa, jotka on monesti nostettu esille – syyllistetty siitä, että meillä ylittyy sosiaalipuolen budjetti – itse asiassa peruspalvelut pystyttiin tuottamaan ylittämättä budjettia ja hyvin tehokkaasti per asukas. Siltä osin päästiin jopa tuottavuustavoitteeseen. Se, missä mättää, on toimeentulotukimenot. Se tulee työllisyydestä. Täällä on jo todettu, että se on hyvin paljon kiinni myös yleisistä taloustaantumatekijöistä. Siihen toki pitää puuttua, mutta täytyy puhua avoimesti, jottei syyllistetä koko sosiaalitoimea, joka itse asiassa on tuottanut palvelut per asukas hyvin tehokkaasti viime vuonna. Samoin opetustoimi lukuun ottamatta ammatillista koulutusta on tuottanut kustannustehokkaasti palvelut.

Työttömyyden kasvu, joka on täällä jo tullut esille, on mielestämme erittäin kipeä asia. Se on Helsingin talouden akilleenkantapää tässä lähiaikoina. Tämän vuoden alusta on rajusti kasvanut nuorisotyöttömyys, hyvin koulutettujen työttömyys, siellä on nuorten tai työikäisten työttömyys jopa yli 20 % reilusti kasvanut. Ainoa, joiden kohdalla kasvu on ollut hitaampi, ovat ikääntyneet työttömät. Tämä on sellainen asia, johon Helsingin on puututtava vahvasti. Samaan aikaan on myös työpaikkojen määrä vähentynyt.

Me haluamme vasemmistoliitossa ryhmässä, että kaupunki on aktiivinen uusien työpaikkojen luomisessa. Verotulot ovat suuri tulovirta kaupungille, mutta se on myös elintärkeä ihmisten toimeentulon ja hyvinvoinnin kannalta. Pitkäaikaistyöttömyyteen tulee puuttua, kuten strategialinjauksissamme esitetään. Pidämme myös tärkeänä, että valtion työllistämistukimahdollisuudet otetaan täysimääräisesti käyttöön. Kaikki tuet, jotka on mahdollista hyödyntää, käytetään täysimääräisesti. Nuorisotyöttömyyttä on taitettava muun muassa nuorisotakuun keinoin.

On harmittavaa, että kaupunki ei saanut tarpeeksi ammatillisen koulutuksen paikkoja ja reilusti yli 1 000 nuorta jäi taas ovien taakse vaille koulutuspaikkaa. Samalla on myös satsattava koulutuksen sisältöön. Kuten tarkastuslautakunta omassa raportissaan toteaa, niin keskeyttäneiden määrässä ei pystytty tavoitteissa pysymään, vaan se on todella aivan liian korkea. Siinä menee aina hukkaan koulutuspaikka.

Talouden vakauttamiseksi on puututtava myös tiukasti harmaaseen talouteen. Jos valtakunnallisella tasolla 4 miljardia verotuloja uiskentelee sivu suun, niin voi vain kuvitella, mistä summista puhutaan Helsingissä. Tämä on erittäin tärkeä alue, jossa meidän tulee toimia.

Kokonaisuutena voisi todeta, että tarkastuslautakunta antaa kohtuuhyvän arvion palvelujen tuottamisesta. Ne tuotettiin edullisemmin per

19.6.2013

asukas edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä tietysti johtuu osittain myös siitä, että meillä väestö kasvoi. Tällä kolikolla on toinen puoli. Jos me pystyimme tuottamaan kustannustehokkaasti, niin siellä on syntynyt myös aukkoja palveluihin. Niitä löytyy muun muassa lastensuojelussa, vanhuspalveluissa ja sosiaalityön puolella muun muassa.

Kiitos tästä viime vuoden tuloksesta kuuluu myös kaupungin henkilöstölle. Ilman työntekijöiden vahvaa osaamista ei pärjätä. On hienoa, että eläköitymisikä on kohonnut parilla vuodella viimeisen 4 vuoden aikana. Meidän on panostettava edelleen työntekijöiden hyvinvointiin.

Lopuksi vielä yksi huolenaihe, joka jäi viime vuodelta perinnöksi tai on itse asiassa pitkä tarina jo, eli tämä asuntoasia. Emme pystyneet rakentamaan tarpeeksi kaupungin omaa asuntotuotantoa. Jäimme 149 asuntoa tavoitteesta, ja samoten kaavoituksessa jäätiin 700 asunnon verran sitovista tavoitteista.

Hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä kannattaa vuoden 2012 tilinpäätöksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Perussuomalaisten valtuustoryhmää kiittää tilinpäätöksen ja arviointikertomuksen tekoon osallistuneita henkilöitä. Laadukkaasti toteutettu arviointikertomus ja sen parannusehdotukset kertovat tarkastuslautakunnan jäsenten ja viranhaltijoiden tehneen huomionarvoista työtä. Laissez-faire-politiikka ei kuulu Helsingin henkeen. Helsinki on malliopilas Euroopan kriisikaupunkien joukossa. Helsingin kaupungin vuosi 2012 oli taloudellisesti ajateltuna kohtuullinen. Vaikka vuosikate heikkeni edellisvuoteen verrattuna, on Helsingin taloutta hoidettu hyvin. Muistettava on, että talouden tasapaino perustuu Helsingin Energian hyvään tulokseen. Sitä, millä tavoin Helsingin Energian kehitysohjelma kohti hiilineutraalia tulevaisuutta vaikuttaa kaupungin talouteen, ei vielä ennakoita.

Menojen kasvupaine ei hellittänyt vuonna 2012. Talouden tunnuslukuja painoivat muun muassa toimintamenojen kasvu, nihkeä kunnallisvero-

19.6.2013

tulojen kehitys ja lainanottosuunnitelman vaikutus kaupungin heikentyneeseen maksuvalmiuteen. Kassavarantohan on nyt 46 päivää. Helsingin lainakanta on jo yli 1 miljardin euron. Syksyllä 2012 hyväksyttiin Kotikaupunkina Helsinki -toteutusohjelma. Helsingin kaupungin tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen. Suuriin investointihankkeisiin liittyy aina epävarmuustekijöitä. Helsingin kaupunki on investoinut laajasti. Ei vain uuteen vaan myös täydennys- ja korjausrakentamiseen tulee kiinnittää huomiota.

Kiinteistöjen kosteusvaurioiden lisääntyminen nielee varoja, joten rakentamisen valvonta tulee toteuttaa riittäväillä resursseilla. Kaupungin tavoitteena tulee olla homekoulujen ja -päiväkotien nopea kuntoon saattaminen peruskorjauksin tai sitten purettavan tilalle uuden rakentaminen. Tarvittavien korjausten oikea-aikainen suorittaminen tuo säästöjä kaupungin kassaan. Kaupungin infrastruktuurin kunto on hyvä pitää perusteellisen tarkastelun alla. Murehtiko kukaan maanvajoamien, kuoppien ja kaivonrenkaitten esimerkiksi julkisen liikenteen kalustolle aiheuttamia ongelmia, kun kaikkien katseet ovat kiinnittyneet surullisenkuuluiseen metrohankkeeseen?

Vuotta 2012 värittivät Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina ja World Design Capital -tapahtumat, joista Helsingin kaupungin tapahtumayksikkö ja elinkeinopolitiikka ansaitsevat kiitokset. Helsinki on palvelujen kaupunki. Vaikka kaupungin kokonaisuus toiminnan tuottavuuden ja talouden parantamisen ohella on tärkeää, se ei voi tapahtua palvelujen laadun tai vaikuttavuutta heikentämällä. Turvallisuus ja turvallinen kaupunkiympäristö ovat osa tätä kokonaisuutta. On huomioitava väestönkasvu ja realistinen talousarvioraami esimerkiksi pelastustoimen palvelutasossa ensihoitoa unohtamatta. Työttömyysluvut ja työllisyyden hoito vaativat edelleen panostuksia kaupungilta. Toimeentulotukien väärinkäyttöksi on puututtava. Panostuksia vaatii myös harmaan talouden torjunta. Globaalin vastuun strategia kyhättiin kiireellä kasaan.

Huolta on kannettava lasten ja nuorten huostaanottojen hoidosta, sillä lastensuojeluilmoituksia tehtiin yli 13 000. On panostettava ennaltaehkäisevään lastensuojeluun ja vahvistettava varhaiskasvatuksen asemaa. Tarvitaan aktiivisia toimia nuorisotakuun toteutumiseen, koulupudokkuuden ja syrjäytymisen ehkäisyyn sekä etsivää nuorisotyötä ja päihdetyötä. Toisen asteen koulutuspaikat ovat kiven alla, ja oppilaitosten rahoitusperusteet sekä kilpailu oppilaista vinouttavat tilannetta.

Tervettä on aika-ajoin tarkastella yhteistyötä ja joustavien toimintamallien kehittämistä yli poikkihallinnollisten rajojen. Toimintaympäristön muutos sosiaali- ja terveyssektorin yhdistymisessä tuonee toimivia pal-

19.6.2013

veluita kaventamaan terveys- ja hyvinvointieroja. Väestön ikääntyminen ja muistisairaiden kaupunkilaisten lisääntyminen aiheuttaa omat paineensa hyvinvointiyhteiskunnalle. Yksikin nälkiintynyt vanhus on liikaa. Kysyn, millä tavoin Käypä hoito -suositus toteutuu Helsingissä esimerkiksi lonkkapotilaiden hoidon osalta.

Helsinki on ollut hyvän työnantajan maineessa. Huoltosuhteen muuttuminen ei ole peruste tavoiteltaessa työn tuloksellisuutta, tuottavuutta tai kustannustehokkuutta puhuttaessa sosiaali- ja terveysalalla työskentelevästä henkilöstömäärästä. Keinohylkeet eivät korvaa koulutetun hoitohenkilöstön hoitavaa kättä.

Toiminnan arvioinnissa yhtenä kohtana on terveysvaikutusten huomiointi päätöksenteossa. Helsingin ei tule edistää kaupunkilaisten syrjäytymistä teknologian kehityksellä, mitä tulee sähköisten järjestelmien käyttöön palveluissa. Nettiä omistamattomien kaupunkilaisten palvelut on turvattava. Toiminnassaan ontuivat valtuuston käytössä oleva asiakirjahallintajärjestelmä Ahjo ja taloushallinnon laskutusjärjestelmä. Jo pelkkään suunnitteluun pari miljoonaa euroa nielevä Apotti onkin haasteen edessä, sillä lähtökohtaisesti käytössä olevien tietoteknisten järjestelmien on tuettava käytäntöä.

Sopimusristiriidat eivät saa johtaa huomattaviin taloudellisiin menetyksiin. Tarjouskilpailun ja esisopimusten aikana on oltava huolellinen sopimusehtojen valmisteluissa. Helsingin kaupungilla ei ole varaa menettää mainettaan väärinkäytösepäilyjen ja poliisitutkintojen seurauksena. Teen seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2012 tilinpäätöksen valtuusto edellyttää Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksen keräävän tietoa siitä, kuinka tarkasti konserniyhtiöt noudattavat kaupungin ohjeita tulospalkkiojärjestelmissään.

Kansainvälisen talouden kehityssuunta on arvoitus. Yleiseen talouskehitykseen vaikuttavat niin eurovaluutan kuin kuntatalouden ongelmat puhumattakaan valtion kuihtuvista avustuksista. Joko olemme saavuttaneet kuntatalouden kurjuuden?

Kaupunkilaisen sujuva arki edellyttää joustavia lähipalveluja. Hyvän kaupunkielämän turvaaminen Helsingissä on perussuomalaisen valtuustoryhmän tavoitteena. Tämä edellyttää toiminnallisten ja sitovien tavoitteiden realistista asettelua ja seurantaa. Talouden ja toiminnan seurantaraportti siitä, mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupungin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet tarkastuslauta-

19.6.2013

kunnan toimittaman arviointikertomuksen johdosta ja onko asiointi muuttunut, on perusteltua toimittaa jatkossakin kaupunginvaltuustolle avoimuuden ja läpinäkyvyyden vahvistamiseksi.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä puoltaa vuoden 2012 tilinpäätöksen hyväksymistä.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom

Ärade ordförande, hyvät valtuutetut.

Det gamla talesättet, flitigt använt av bland andra Ronald Reagan lyder; "Trust but verify". I en stor organisation som Helsingfors stad är det nödvändigt att både lita och kontrollera. Vi kan aldrig kontrollera allt, utan vi måste lita på att våra tjänsteinnehavare, anställda, leverantörer och samarbetspartners gör ett klanderfritt jobb.

Med över 10 års erfarenhet av Helsingfors stads verksamhet och beslutsfattande är det min uppfattning att vi kan vara mycket nöjda över hur förvaltningen i medeltal sköts. Samtidigt är det naturligtvis nödvändigt med en kontrollfunktion – redan för den avskräckande effekt en sådan funktion har. Därför är det också viktigt att revisionsnämnden har tillräckliga befogenheter, och att övriga organ sätter sig tillräckligt väl in i revisionsnämndens utvärderingsberättelse.

Se, ettei 101:stä sekä 70:stä tavoitteesta toteutunut kuin reilu ¾, on minusta liian vähän. Tarvitaan vielä kovempaa työtä sen eteen, että tavoitteet tosiaan täyttyvät. Toisaalta ei myöskään kannata korottaa tavoitteita liikaa ja jatkuvasti vaan tarkkaan miettiä, mihin pyritään. Esi-tämme harkittavaksi, että järjestettäisiin tilaisuus, johon eri virastojen, yhtiöiden ja yksiköiden johtajien on tultava henkilökohtaisesti vastaa-maan valtuutetuille ei-saavutetuista tavoitteista.

Taloudellisista tavoitteista, laajemmin taloudellisesta tasapainosta ja rahoituksen riittämisestä on kuitenkin sanottava, että ajat ovat olleet poikkeuksellisen ankeat eikä kaupungilta voi odottaa merkittäviä pa-rannuksia tällaisina aikoina. Helsingin taloudellinen tilanne on suhteessa useampiin kuntiin Suomessa yhä erittäin hyvä. Toki reagointikyky ja taloussuunnittelu ovat nyt erityisen tärkeitä. Virheitä on vaikeammin paikattavissa ylimääräisillä tuloilla. Ylimääräisistä tuloista on todettava,

19.6.2013

että olemme edelleen liiankin riippuvaisia Helsingin Energian tuloksesta.

Vuosi 2012 meni olosuhteisiin nähden verraten hyvin. Suurimpia vastoinkäymisiä olivat ehkä metron automatisointiin liittyvät sopimusongelmat ja projektin kustannukset. Metron automatisointi oli muuten asia, jota RKP:ssä vastustettiin. Hinta ja vaiva eivät ole missään järkevässä suhteessa hyötyihin nähden. Suurimpia myönteisiä asioita taas olivat yhtenäisen asuntoyhtiön toiminnan alkaminen, aloitetun asuntorakentamisen määrä sekä muutenkin laadukas alueiden parantaminen Helsingissä, esimerkkeinä Baana, Kalasatama, Töölönlahti ja niin edelleen.

Minusta on toisaalta hyvin huolestuttavaa, jos erikseen pitää todeta, että kaupunginhallituksen täytyy varmistua siitä, että hallintokunnat korjaavat ne epäkohdat, joihin tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota. Sitä on tietenkin pidettävä itsestäänselvyytenä.

Det är intressant att notera att den strategiska måluppfyllelsen var bäst inom området "välfärd och tjänster", hela 85 % samtidigt som de bindande ekonomiska målen uppfylldes sämst inom social- och hälsovårdsväsendet, endast 50 %. Jag tycker att det med all önskvärd tydlighet beskriver den stora utmaning vi har – samt den stora satsning vi gör – inom välfärdsektorn, alldeles speciellt förstås inom det nya social- och hälsovårdsverket.

SFP har även tidigare noterat att en balanserad ekonomi och en väl fungerande administration och förvaltning, naturligtvis med tyngdpunkt på de grundläggande kommunala tjänster som staden erbjuder, måste basera sig på åtgärder inom social- och hälsovården, samt i viss mån bildningsväsendet. Alla andra områden är för små för att ha en riktigt relevant effekt på helheten. När Finland nu har en av världens minst gynnsamma ålderspyramider så är utmaningarna minst sagt stora.

Mål och bindande mål är inte i sig självändamål, viktigare är att signalera hur stadens förvaltning kan förbättras, var det funnits problem och hur vi kan skydda oss från felsteg i framtiden. Som det konstateras i revisionsnämndens rapport får det inte bli en rutin av att endast uppfylla uppsatta mål som kan räknas och bedömas. Målen är endast punkter i en process som skall handla om att förbättra processerna och helheten. Att ett mål inte uppfyllts för att något annat förbättrats i sammanhanget är inte ett nederlag. Som exempel kan nämnas svenska Arbetsförmedlingens överskridning av budgeten på grund av fler kurser. Antalet kurser var också ett mål, som överskreds med råge.

19.6.2013

Lopuksi toivomus, että tarkastuslautakunta ottaisi erityisen roolin uuden sosiaali- ja terveysviraston toiminnan tarkastelussa tämän vuoden osalta, sillä se on erittäin merkittävä muutos ja ennen kaikkea se osa kaupungin hallintoa ja palvelutarjontaa, jossa on suurin mahdollisuus vaikuttaa sekä kuntalaisten tyytyväisyyteen että talouteen. RKP haluaa erityisesti tietää, miten kustannustehokkuutta on voitu lisätä, miten katkeamaton ketju sosiaali- ja terveysasioissa on parantanut kuntalaisten asiakaskokemuksia, miten ruotsinkielistä palvelua on pystytty tarjoamaan kaikkialla ja miten henkilöstöä voidaan suhteessa vähentää synergiahöytyjen avulla.

SFP förordar att stadsfullmäktige besluter anteckna revisionsnämndens utvärderingsberättelse samt revisionsberättelsen för år 2012 för kännedom, samt beviljar berörda personer ansvarsfrihet.

Kiitos, tack.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupungin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tulee antaa selkeä kokonaiskuva toiminnasta. Ne ovat välineitä, joiden avulla me valtuutetut teemme myös tulevia ratkaisuja. Erityisesti toimintakertomuksen sisällön kehittämistä kaupungin toimintaa ja taloutta koskevan kokonaiskuvan selkeyttämiseksi voi kiittää. Tarkastuslautakunnan arviointiraportti puolestaan on mielenkiintoinen: puuttuu moniin olennaisiin asioihin ja avaa hyvin sitovien tavoitteiden toteutumista. Kuten aiemmissakin puheenvuoroissa on mietitty, meidänkin ryhmässämme pohdittiin sitä, ovatko kaikki sitovat toiminnalliset tavoitteet välttämättä aivan kohdallaan ja ovatko tavoitteet ylipäätään kaikki sellaisia, että niiden mitaaminen osoittaa kaupungin toiminnan onnistumista. On kuitenkin todettava, kuten aiemmissa puheenvuoroissa on todettu, että tavoitteet pitää kuitenkin olla sellainen, että siinä on tavoiteltava. Ei tavoite ole sellainen, joka varmasti tiedetään aina täysimääräisesti toteutuvan. Silloin siinä ei ole mitään tavoitteellisuutta.

Helsingin taloudellinen tilanne ja tilinpäätösluvut ovat kohtuulliset. Tilinpäätös on parempi kuin talousarviota laadittaessa ennakoitiin. Kiistämättä on kuitenkin ongelmallista, että olemme peruspalvelujen rahoituksessa varsin riippuvaisia liikelaitosten tai tarkemmin sanoen Helsingin Energian ylimääräisistä tuloutuksista. Ryhmämme mielestä on vält-

19.6.2013

tämätöntä etsiä tosissaan keinoja, jotka mahdollistavat jatkossa riippuvaisuuden vähentämisen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jaettavaa ja tuottoa ei tule, jos ei ole sen tekijöitä. Helsingin seudun työllisyyskehityksessä on sekä myönteisiä että kielteisiä kehityssuuntia. Ryhmämme on erityisen tyytyväinen, että sekä työpaikkojen että työllisten määrä on kasvanut Helsingissä ja muualla pääkaupunkiseudulla. Samaan aikaan iloa himmentää se, että nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyys on kasvanut selvästi ja liian moni nuori jää myös ilman opiskelupaikkaa jo yläasteen jälkeen ja on riskissä syrjäytyä. Opetusviraston keinot eivät yksin riitä tämän ongelman ratkaisemiseen. Tarvitaan yhä enemmän yhteistyötä hallintokuntien yli. Valtion ja pääkaupunkiseudun kuntien olisi myös saatava neuvotteluyhteys toimivaksi, kun oppilaitosten aloituspaikkojen määrä ei ole meidän omassa päätöksenteossamme.

Keskustan ryhmä on toivonut usein tilinpäätöskeskustelun ryhmäpuheenvuorossa sosiaali- ja terveyssektorilta rohkeutta ja halua toiminnan rakenteellisiin muutoksiin. Toistamme tämän toivomuksemme, mutta uskomme huutoomme nyt myös vastattavan. Palvelutuotannon rakennetta ja tuottamistapoja on lakisääteistenkin palvelujen osalta mahdollista muuttaa taloudellisemmiksi ja asiakkaiden tarpeisiin paremmin vastaaviksi, jos siihen on tahtotila koko organisaatiossa. Virastojen yhdistäminen tuntuu sujuneen jopa kivuttomammin kuin etukäteen osattiin odottaa. Henkilöstön ottaminen mukaan toiminnan suunnitteluun alkumetreiltä lähtien edisti varmasti muutoksen onnistumista. Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden kohtaavuus on olennaista, jos halutaan kaventaa kuntalaisten välisiä hyvinvointieroja. Uudessa virastossa siihen lienee aiempaa paremmat mahdollisuudet.

Keskustan ryhmä perää kaikessa toiminnassa eri hallintokuntien välisen yhteistyön tiivistämistä. Kaupunkilaisten kannalta palvelujen tarjoaminen yhteisissä palvelupisteissä olisi toivottava suuntaus. Erityisesti kasvavalla vanhusväestöllä palvelujen luo hakeutuminen voi olla liikuntakyvyn heiketessä hankalaa. Yhteispalvelupisteet voisivat helpottaa arkea ja edistää ikääntyneiden itsenäistä selviytymistä. Yhteistyö myös kolmannen sektorin kanssa tuo kaupungin palveluihin matalan kynnyksen palvelupaikkoja, joihin kaupunkilaisten on helppo mennä. Yksityisten ja kolmannen sektorin palvelutarjoajien osaamista on syytä hyödyntää ennakoluulottomasti oman toiminnan tukena ja sen vajauksien paikkaajana. Aina on kuitenkin arvioitava palvelusta aiheutuvat kokonaiskustannukset ja palvelun laatu.

19.6.2013

Helsinki on edelleen kalliisti palveluja tuottava kaupunki, vaikka kustannuksissa on tapahtunut myönteistä kehitystä. Osa kalleudestamme selittyy suurkaupunkitekijöillä, mutta vain osa. Tuotamme kaupunkilaisille paljon myös sellaisia palveluja, joista muissa kunnissa vain haaveillaan. Valtiovarainministeriön selvitys, josta oli myös artikkeli Hesarissa, kuvaa hyvin, miten laajalti erilaisia tehtäviä on lainsäädännöllä määriteltä kuntien vastuulle. Meidän on tehtävä tietoisesti päätöksiä siitä, mitä palveluja, missä, minkä laatuina ja hintaisina me haluamme helsinkiläisille jatkossa tarjota. Helsinki on tosiasiaa lyhyiden etäisyyksien kaupunki, kaupunki, jossa julkinen liikenne toimii lisäksi hyvin. On mietittävä, mitkä palvelut ovat niitä, jotka tuotamme jatkossakin mahdollisimman lähellä jokaista käyttäjää tai viemme ne käyttäjien luo, ja mitkä palvelut ovat niitä, joita kaupunkilaiset tarvitsevat keskimäärin harvemmin ja jotka voidaan keskittää. Toiminnan suunnittelun pitäisi lähteä ennakkoluulottomalta pohjalta, ja katseet pitäisi suunnata nimenomaan tulevaisuuteen, ei vain arvioiden tämän päivän palvelutarpeita.

Toimintakertomuksessa nostetaan väestöryhmien väliset terveyserot ja nuorten syrjäytyminen esille riskitekijöinä kaupunkilaisten hyvinvoinnille, ja sitähan ne todella ovatkin. Ongelmanuoria on tavoitettava niin yksilöllisesti kuin ryhmissä, ja lapset ja nuoret on pyrittävä saamaan hyvän elämän alkuun kotioloista riippumatta. Asiakslähtöisyys on ollut yksi kaupungin palvelujen kehittämisen tavoitteista. Varhainen puuttuminen ja eri ryhmien palvelutarpeisiin vastaaminen oikea-aikaisesti on asiakslähtöisyyttä parhaimmillaan. Preventiivinen työote maksaa ehkä nyt hiukan enemmän mutta tuo jatkossa säästöä ja mahdollistaa suuremmat tulot erityisesti silloin, kun saadaan estetyksi lapsen tai nuoren syrjäytymiskierre. Kaupunkilaisten terveyden edistäminen eri hallintokuntien keinoin lisää sekä yksittäisen ihmisen että hänen lähiyhteisönsä hyvinvointia ja säättää sairauskuluissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Puutun lopuksi pariin tarkastuslautakunnan esiin nostamaan esiin. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota metron automatisoinnin rajusti kasvaneisiin kustannuksiin ja hankkeen viivästymiseen. Liikennelaitos on vastannut, että kustannuksia ryhdytään seuraamaan sitten, kun automaattimetro valmistuu. Tällainen menettely ei ole hyväksyttävää, vaan kustannuksia ja aikatauluja on seurattava jatkuvasti ja verrattava perusteluihin, joilla valtuustolta on lupa hankkeeseen aikoinaan saatu. Se on välttämätöntä, jotta ongelmiin voidaan puuttua ennalta, ei vasta sitten, kun vahinko on peruuttamattomasti tapahtunut.

19.6.2013

Tarkastuslautakunta toteaa, että hankesuunnitelman hinta nousi parissa vuodessa 60 %. Siemensin voittaman kaupan arvo oli 115 miljoonaa euroa, minkä lisäksi tulevaisuuteen on lykätty riita hinnannoususta. Valtuusto joutui hyväksymään elokuussa 2012 hankesuunnitelmasta unohduneen metrovarikon laajennuksen automatisoinnin, 18 miljoonaa euroa. Lisäksi automaattimetrolle on rakennettu valvomo Herttoniemeen ja asemia remontoidaan, jotta laituriovet saadaan toimimaan. Näihin menee vielä kymmeniä miljoonia euroja. Vielä ovat avoinna myös monet kysymykset. Valtuustolle olisi tuotava arvio, joka perustuu todellisiin kustannuksiin ja tehtävä sen pohjalta kannattavuuslaskelma.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunta on pyrkinyt selvittämään virastojen määräaikaisten työntekijöiden määräaikaisuuksien lainmukaisuutta. Selvitys on tärkeä ja sen tulokset ovat pääosin hyviä. On kuitenkin todettava, että määräaikaisuuksien kohdalla ongelmana on myös niiden kohdentuminen erityisesti naisvaltaisille aloille. Helsingissä on toteutettu budjetin sukupuolivaikutusten arviointi, ja monta muutakin toimintaa voitaisiin arvioida tästä näkökulmasta.

Valtuustoryhmämme kannattaa esityslista-asiakohtien 4 ja 5 hyväksymistä. Toteamme vielä tässä yhteydessä kuitenkin, että tulevaisuuden ennakkointi näyttää yhä vaikeammalta.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kaupungin taloustilanne on haastava, ja tilinpäätöksen käsittely on yksi mahdollisuus kriittisesti tarkastella sitä, mitä on tehty tai jätetty tekemättä. Kun kaupungin lainakanta on 5 vuodessa lähes tuplaantunut, talous on vaikeuksissa ja väestörakenteen pitkäaikainen heikentyminen on alkanut, on selvää, että elämme haastavaa aikaa.

Viime vuoden tuloslaskelma osoittaa, että kaupungin toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta vain 1,4 % samaan aikaan, kun toimintakulut kasvoivat peräti 5 %. Kysymys ei ole hetkellisestä repsahtamisesta, vaan maksurahoituksen osuus toimintakuluista on pienentynyt vuoden 2007 43,0 %:sta vuoden 2012 39,3 %:iin. Tämä tarkoittaa, että vuoden vaihteessa päättänyt kaupunginvaltuusto on sallinut kaupungin talouden rapautua haasteellisena aikana. Toivottavasti tämä kaupun-

19.6.2013

ginvaltuusto kantaa vastuunsa paremmin kuin edellinen kaupunginvaltuusto.

Tarkastuskertomus kertoo meille, että strategiakauden 2009–2012 tavoitetta kustannustason nousua alhaisemmasta toimintamenojen kasvusta, ei kokonaisuutena saavutettu, vaikka vuosina 2011–2012 asukaskohtaisten menojen kasvua pystyttiin hillitsemään. Tämä kertoo, että meillä on paljon työtä edessämme. Nyt on sovittu uudet periaatteet, joiden mukaan kustannukset saavat kohota väestökasvun verran vähennettynä 1 % vuotuisella toiminnan tehostamisella. Kristillisdemokraattien Helsingin valtuustoryhmä näkee tämän tervehenkisenä ja realistisena toimintalinjana. Ongelmana on kuitenkin se, että budjettia laadittaessa tuotetut väestöennusteet eivät aina toteudu riittävällä tarkkuudella. Tällaisissa tilanteissa kaupungin hallintokunnat eivät elä väestöennusteiden kanssa vaan todellisten ihmisten kanssa.

Väestömäärien muutos aiheuttaa myös toiminnan sopeuttamiselle haasteita, minkä johdosta saattaa syntyä ylimääräisiä kustannuksia. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä näkee tärkeänä, että periaatekustannustason lisääntymisessä korkeintaan väestökasvun verran vähennettynä 1 %:n tuottavuuden parantamisella nähdään toimintaa ohjaavana tekijänä silloinkin, kun joudumme elämään sen todellisuuden kanssa, että todellinen väestö- ja siten myös palvelutarpeen kasvu tai muutos ei vastaa väestöennustetta. Tässä on syytä olla joustava sekä silloin, kun väestöennusteet ylitetään, mutta myös silloin, kun väestöennusteet alitetaan.

Olemassa olevien koulujen kosteusvaurioihin ja tulevien koulujen vaurioiden ennaltaehkäisemiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tämä on vakava ongelma opettajien ja oppilaiden terveydelle mutta myös kaupungin rakennuskannan kunnolle. Tarkastuslautakunta edellyttää kaupunginhallitukselta valtuustolle annettavaa selvitystä kaupungin palvelu- ja toimitilojen kosteus- ja homevaurioiden laajuudesta ja niiden korjaamisen vaatimista kustannuksista. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä odottaa tätä selvitystä ja toivoo sen viitoittavan tietä eteenpäin.

Liikennelaitoksella on ollut ongelmia kustannusarvioidensa pitävyydessä. On toki syytä todeta, että tiukaksi suunniteltu kustannusarvio ylittyy helpommin kuin löysäksi suunniteltu kustannusarvio. Jos kustannusarvioissa aina pysytään, niin herää epäily, ovatko itse kustannusarviot tuhlailevia. Liikennelaitos on pyrkinyt laatimaan tiukkoja budjetteja, mitä voi sinänsä pitää hyvänä. Kuitenkin tarkastuslautakunta on oikeassa kiinnittäessään huomiota sen kustannusarvioissa pysymiseen. Liiken-

19.6.2013

nelaitoksen tulee parantaa pitkäaikaisten investointiensa suunnittelu- ja toteutusprosesseja sekä hankkeiden kustannusarvioiden laskentaa.

Koska sosiaali- ja terveysmenojen osuus on niin suuri kaupungin budjetissa, tulee kaupunginhallituksen kiinnittää erityistä huomiota tarkastuslautakunnan esittämiin ehdotuksiin koskien sosiaali- ja terveystoimen asioiden hoitamista. On tärkeää sekä hoidettavien ja hoitajien että myös kaupungin talouden kannalta, että hoitoketjut toimivat saumattomasti. Tarpeellisiin kuluihin on kyllä varaa, kunhan asiat hoidetaan kustannustehokkaasti.

Ihmisten hyvä työllistyminen on kaupungin hyvinvoinnin kannalta ensiarvoisen tärkeää. Erityisesti tämä koskee nuoria ihmisiä, jotta he pääsevät työelämään kiinni. Oppisopimuskoulutus on periaatteessa hyvä väylä saada nuoria työelämään. Jotta järjestelmä toimisi tehokkaasti, tarvitsee kaupunki yhteisen näkemyksen oppisopimuskoulutuksen käytöstä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattaa tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Ovatko asiat oikeassa tärkeysjärjestyksessä, kun kaupungin konsernin tulos on 154 miljoonaa ylijäämäinen ja rahaa makaa pankkitileillä noin 900 miljoonaa euroa, mutta peruspalveluissa on huutava pula rahasta? Eivät ole. Tässä kaupungissa julkisten menojen leikkaamisen, kilpailuttamisen ja yksityisten palvelujen laajentamisen tavoitteet sivuuttavat yhä useammin asukkaiden tarpeet ja perusoikeudet. Samaan aikaan, kun peruspalveluja vaaditaan karsimaan vähästäkin, on kaupungin tulos 100 miljoonaa euroa budjetoitua parempi, kuten täällä valtuutettu Pajamäki jo edellä totesi.

Kaupungin vakavaraisuutta kuvaava omarahoitussaste on selvästi kuntien tavoitetasoa korkeampi, jo yli 76 %. Näin siitä huolimatta, että Kataisen 6 puolueen hallitus on leikannut Helsingiltäkin valtionosuuksia ja yhteisöverotuottoja viime vuonna noin 60 miljoonalla eurolla. Palvelujen määrärahojen systemaattisesta alibudjetoimisesta kertoo se, että ylitsoikeuksia jouduttiin viime vuonna hyväksymään jälkikäteen lähes

19.6.2013

110 miljoonan euron verran. Kun Helsingin asukasmäärä kasvoi 8 600:lla, oli palveluihin asukasta kohti entistä vähemmän rahaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri alibudjetointi on pääsyy siihen, että valtuuston asettamat tavoitteet terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisesta eivät ole toteutuneet. Erityisen räikeästi tämä näkyy vanhuspalveluissa. Niitä koskevista tavoitteista suurin osa on jäänyt toteutumatta. Laitospaikkojen vähentäminen ja jatkohoitopaikkojen vähyys on johtanut jopa menojen kasvuun, kun esimerkiksi HUS:sta siirtyvien potilaiden siirtoviive- ja jonotusajat ovat pidentyneet. Samalla tavalla on niin sanotusti säästetty ihan väärässä paikassa, kun vanhusten palvelutarpeen arvioita ei ole tehty ajoissa ja tarpeeksi perusteellisesti. Palvelutarpeiden varhaisemmasta ja laajemmasta arviosta olisi hyötyä sekä vanhukselle itselleen, heidän perheilleen että kaupungille.

Kun kaupunki tekee jatkuvasti ylijäämää, mitä muuta kuin tietoista lakisääteisten velvoitteiden laiminlyömistä on se, että päiväkodeissa on satojen paikkojen vaje, koululaisten iltapäivätoimintaa ei ole järjestetty tarpeen mukaan, toimeentulotuen määrärahat eivät riitä tai että lastensuojelun työntekijöillä on kohtuuton asukasmäärä etenkin itäisillä ja koillisilla alueilla?

Lasten ja nuorten hyvinvointia koskevien budjetin sitovien tavoitteiden laiminlyöminen tekee erityisen törkeäksi se, että valtuusto osoitti tähän tarkoitukseen 10 miljoonan euron erillismäärärahan, jonka käyttöönottoa kaupungin virkamiesjohto on kuitenkin viivytännyt. Samaan tapaan virkamiesjohto näyttää haudanneen valtuuston enemmistön kannattaman aloitteen niin sanotusta aktiivipassista, joka antaisi vähävaraisille alennuksia muun muassa joukkoliikenteessä sekä liikunta- ja kulttuuripalveluissa.

Palvelujen jatkuva alibudjetointi on osa laajempaa ongelmaa. Asukkaiden palvelutarpeiden ja mielipiteiden sijasta ratkaisuja ohjaavat liian usein erilaiset liikemaailmasta ja markkinakonsulteilta lainatut toimintamallit. Tästä viimeisimpänä esimerkkinä oli terveysasemien rajua vähentämistä koskeva esitys, joka asukkaiden vastustuksen ja sote-lautakunnalle valmistellun esityksen perusteella näyttää onneksi kaatuvan. Palveluverkkoja koskevien ratkaisuihin pitäisikin saada asukkaiden osallistumis- ja kuulemismenettely samaan tapaan kuin meillä on asemakaavojen valmistelussa tai mieluummin vielä laajemminkin, kuten osallistuva budjetointi.

19.6.2013

Arvoisa puheenjohtaja.

Tilinpäätöksen dramaattisimpia lukuja on pitkäaikaistyöttömyyden kasvu viime vuonna noin viidenneksellä yhden vuoden aikana. Myös nuorten ja yleinen työttömyys lisääntyy. Toisaalta tilinpäätös kertoo, että kymmenesosa palkkatuetun työllistämisen määrärahoista jätettiin taas kerran käyttämättä. Nuorten yhteiskuntatakuu on jäämässä lähinnä kurssittamiseen ja palkattoman työn teettämiseen, kun sen enempää yksityinen sektori kuin kaupunkikaan eivät luo uusia työpaikkoja.

Kaupungilla olisi kuitenkin monia keinoja, joilla se voi ja joilla kannattaa perustaa uusia työpaikkoja, esimerkiksi palkkaamalla lisää työntekijöitä peruspalveluihin, kehittämällä omia tietotekniikan ohjelmasovellutuksia, perustamalla kaupungille rakennusliike, laajentamalla joukkoliikennettä ja kehittämällä uusiutuvan energian käyttöä. Kun talouslama painaa päälle, työttömyys lisääntyy ja hallitus ajaa alas työttömien yhdistysten rahoitusta, voi kaupunki olla aktiivisesti tukemassa myös työttömien omaa toimintaa ja vertaistukea.

Arvoisa puheenjohtaja.

Joukkoliikenteen osalta SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä haluaa kiinnittää tässä yhteydessä huomiota metron automatisointia koskeviin sotkuihin. Tarkastuslautakunta toteaa automatisoinnin kustannusten hallinnan osoittautuneen vaikeaksi. Vahvempaakin kieltä voisi käyttää, kun kustannukset ovat nousseet kaksinkertaisiksi alun perin ilmoitetusta, oikeusriidat voivat nostaa niitä vieläkin eikä koko hankkeen valmistumisesta ole vielä kukaan varmuutta. Metrosotkuihin on liittynyt myös outoa asiakirjojen salailua, joka ei vastaa hallinnon avoimuuden periaatteita. Tarkastuslautakunnan mukaan kaupunginhallituksen olisi pitänyt puuttua ongelmiin jo aikaisemmin. Tähän voi lisätä, että asia pitäisi selvittää perin pohjin myös valtuustolle.

Joukkoliikenteen ongelmiin on syytä valtuustossa palata muutenkin. Esimerkiksi budjetin sitoviin tavoitteisiin kuuluva joukkoliikenteen osuuden lisääminen poikittaisessa liikenteessä ei ole toteutunut ja Helsinki rikkoo jatkuvasti EU:n ilmanlaadulle asettamia raja-arvoja erityisesti juuri yksityisautoliikenteen runsauden rakia. Joukkoliikenteen osuuden lisäämiseksi tarvitaan Raide-Jokerin kaltaisten hankkeiden ohella toimia lippujen hintojen alentamiseksi. On sekä tasavertaisten liikkumismahdollisuuksien että ympäristön kannalta väärin, että yksityisautoilua suosiviin tunneli- ja siltahankkeisiin aiotaan käyttää satoja miljoonia, mutta joukkoliikenteen lippujen hintoja nostetaan ja aiotaan taas karsia myös vaihdottomia yhteyksiä.

19.6.2013

Arvoisa puheenjohtaja.

Kataisen hallituksen kiirehtimä kuntien liikelaitosten pakkoyhtiöittäminen leikkaa toteutuessaan mahdollisesti osan muun muassa Helsingin Energian ja Sataman ylijäämistä valtiolle. Vähintä, mitä istuvat ministerit ja hallituspuolueiden edustajat voivat tässä tilanteessa tehdä, on ottaa aikalisä kanssa, ja jos yhtiöittämiseen joudutaan, on siirtymäajan oltava esitettyä pidempi ja Helsingin valtuustonkin on harkittava erilaisia vaihtoehtoja liikelaitosten toimintojen yleiselle yhtiöittämiselle.

Lopuksi, puheenjohtaja.

Kaupunginhallitus esittää Helsingin Energian voittovaroista siirrettäväksi 150 miljoonaa euroa kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan. On selvää, että tämän vuoden budjetin määrärahat eivät kerta kaikkiaan riitä peruspalvelujen turvaamiseen, esimerkiksi heinäkuun alussa voimaan tulevan vanhuspalvelulain toteuttamiseen. Siksi esitän seuraavan ponnien:

Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet ohjata ylijäämästä lisärahoitusta peruspalveluihin ja työllistämiseen.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Joitakin kommentteja perinteisesti koskien nimenomaan tilintarkastajien loppuraporttia. Tilintarkastuskertomuksessa todetaan, että taloushallintojärjestelmän käyttöönotossa on tilikaudella ollut ongelmia, mistä johtuen kaupungin pääkirjanpitoa ei ole pystytty kaikilta osin pitämään kirjanpitolain säännösten edellyttämällä tavalla ajan tasalla tilikauden aikana. Samasta asiasta tein valtuustokyselyn viime tilikaudella.

Kaupunginvaltuusto on joulukuussa 2012 tehnyt päätöksen asuntolainarahaston yhdistämisestä asuntotuotantorahastoon viimeistään 31.12.2012. Päätöstä ei ole toimeenpantu kaupunginvaltuuston asettamassa aikataulussa.

Taloussuunnitelman 2013–2015 mukainen koko kaupungin vuosikate ei riitä kattamaan taloussuunnittelukauden suunnitelman mukaisia poistoja. Vuosikate kattaa 43 % taloussuunnittelukauden investointimenois-

19.6.2013

ta. Kaupunki on taloussuunnitelmassa varautunut ottamaan vuosina 2013–2015 noin 1,6 miljardia euroa lainaa. Taloussuunnittelukauden lopussa lainamäärä kaksinkertaistuisi nykyiseen verrattuna. Tilintarkastajat kiinnittävät edelleen huomiota ennakolta ajoitettujen virastojen talouden tasapainottumistoimien merkitykseen etenkin, kun kaupungin liikelaitosympäristössä on tapahtumassa merkittäviä muutoksia.

Tilintarkastajat moittivat kaupungin konserniyhteisöjen tilintarkastajia heidän hitaudestaan tilintarkastuslausuntojen toimittamisessa. Tämä on haitannut tilintarkastajien työtä. Samasta asiasta on reklamoitu ainakin viimeiset 10 vuotta. Näiltä osin kaupungin konsernin valvonta ei tunnu toimivan. Valtuusto hyväksyi tästä asiasta toivomusponnen vuonna 2009, mutta sekään ei tunnu saattavan tilannetta kirjanpitolain mukaiseksi. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyistä 60 osakkuusyhtiöstä vajaa puolet on antanut tilintarkastuslausunnon määrääjassa.

Tuloslaskelman mukaisia tilikauden palkkakuluja ei viime vuonnakaan ole täsmäytetty verottajalle annettuun vuosi-ilmoitukseen. Tämä olisi tarpeellista tietojen oikeellisuuden ja täydellisyyden varmistamiseksi. Keskeneräiseen käyttöomaisuuteen sisältyy yhteensä yli 9 miljoonaa euroa kiinteistöviraston ja rakennusviraston jo valmistuneita kohteita, jotka olisi tullut siirtää valmiiseen käyttöomaisuuteen. Myyntisaamiseen sisältyy kaupungin sisäisiä myyntisaamisia yli 3 miljoonaa euroa. Muihin siirtosaamisiin jäsenkuntayhtymältä sisältyy saaminen HUS-kuntayhtymältä 16,5 miljoonaa euroa ja muihin siirtovelkoihin velkaa HUS:lta 16,3 miljoonaa. Eräät liittyvät vuoden 2012 hoitomaksujen takauksiin. Samoihin tapahtumiin liittyvät saamiset ja velat tulisi netottaa tilinpäätökseen.

Lisäksi tilintarkastajat suosittelevat kaupunkia kehittämään saldovahvistusprosessia eri pankkien kanssa niin, että saldovahvistukset olisivat heidän käytettävissään oikea-aikaisesti ja kattavasti. Sekä tarkastuslautakunta että kaupunginhallitus toteavat, että virastojen ja laitosten tulee ryhtyä viivyttelämättä toimenpiteisiin tilintarkastuksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi. Tekisi mieli kysyä, kenellä on tästä vastuuta ja valvontavelvollisuus, kun eräät samat puutteet ovat jatkuneet vuosikausia.

Lopuksi teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tilinpäätöksen liitetietoina tulee pyrkiä esittämään keskeisten omaisuuserien taasearvojen lisäksi myös niiden käyvät arvot.

19.6.2013

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Helsingin tarkastuslautakunnan arviointikertomus koskien sosiaali- ja terveystointia on tällä kertaa erityisen terävä. Se alkaa sillä, että kerrotaan näistä palveluketjuista, jotka viime vuonna eivät toimineet optimaalisesti. Meillä oli HUS:n ylikäyttöpäiviä 15 000, ja se maksoi kaupungille 2,2 miljoonaa. Kyllä on enemmänkin maksanut aikaisempina vuosina, mutta kyllä tämäkin on turhaa rahantuhlausta, sillä HUS:ssa makasi viime vuonna helsinkiläisiä potilaita 2 osaston verran koko ajan.

Mutta mitäs nyt on tapahtunut tänä vuonna? Uskokaa tai älkää, niin sosiaali- ja terveyslautakunnassa kerrottiin, että ylikäyttöpäivät ovat nyt loppuneet ja myös potilaat ovat päässeet hoitoketjussa eteenpäin. Näin hyvin on onnistunut tämä sosiaali- ja terveydenhoidon yhdistäminen. Nyt hoitoketjut toimivat. Meillä oli eilen enää 30 potilasta, jotka olivat odottaneet hieman kauemmin kuin pitäisi lain mukaan. Nyt me vielä uskallamme sulkea jonkin verran sairaalapaikkoja, siis näitä varsinaisia sairaaloita, ja silloin me tarvitsemme erittäin tarkkaa trimmausta siinä, että nämä hoitoketjut todella toimisivat. Tämä on kyllä aikamoinen ihme tässä kaupungissa, mutta näin se vain on tapahtunut.

Toinen asia, josta tarkastuslautakunta puhuu, ovat ostetut terveyspalvelut, ja se mainitsee palvelusetelit, joita käytettiin hammashoidossa muun muassa noin 20 000 kappaletta. Ne ovat hyvin onnistuneet, ja onkin erittäin perusteltua, että hammashoitoa ostetaan palvelusetelillä sen takia, että puolet hammaslääkäreistä on yksityispuolella meidän kaupungissamme ja toinen puoli on terveyskeskuksen hammasosastoissa, eikä ole mitään syytä sille, että me siirtäisimme kaikki yksityiset pienyrittäjät tänne kunnallisen hammashoidon piiriin. Näin me ostamme erittäin edullisesti ja potilaita tyydyttävästi näitä palveluja palveluseteliä käyttäen.

Eräs asia, joka myös tuossa mainitaan, ovat vuokralääkärit. Sosiaali- ja terveyslautakunta on tehnyt päätöksen, että me haluamme, että me pääsemme eroon vuokralääkäreistä. Tämän aamun uutisissa muun muassa kerrottiin, että yksi vuokralääkäri saattaa maksaa 1 000 euroa kunnalle, yhtenä ainoana päivänä. Tämä toimina ei ole kyllä millään tavalla taloudellisesti edullista, ja sitä paitsi se demoralisoi lääkäreitä. Siellä on niitä lääkäreitä, jotka ovat virassa ja saavat paljon vähemmän rahaa kuin ne nuoret, kokemattomat, jotka pääsevät vuokralääkäreistä. Meidän täytyy päästä tästä asiasta eroon.

19.6.2013

Kolmas asia ovat nämä sosiaaliasiamiehet. Siellä puhutaan muun muassa toimeentulotuesta. Sitä meidän täytyy nyt erittäin tarkasti trimmata, sillä toimeentulotukea on budjetoitu tälle vuodelle 160 miljoonaa euroa.

Neljäs asia on lastensuojelu. Siihen meidän lautakuntamme täytyy kiinnittää aivan erikoista huomiota.

Kiitos tarkastuslautakunnalle. Tämä on erittäin hieno raportti, ja tämä tulee opettamaan meille paljon.

Valtuutettu Muurinen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Esitän muutamia kommentteja arviointikertomuksen sosiaali- ja terveystoimen alaa koskeviin huomioiden aivan kuten edellisissäkin puheenvuoroissa, oikeastaan aika lailla samoja asioitakin.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan, että sosiaali- ja terveyslautakunnan ja -viraston tulee yhdessä HUS:n eli Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa etsiä keinot hoitoketjujen keskeisten ongelmakohtien ratkaisemiseksi ja toiseksi syventää kuntoutukseen liittyvää yhteistyötä. Kuten edellinen puhuja totesi, onneksi voimme jo nyt sanoa, että HUS:n ja Helsingin kaupungin välinen hoitoketjutilanne on parantunut ja vuoden 2013 huhtikuun loppuun mennessä keskimääräinen siirtoviive on ollut vain 2,9 vuorokautta, kun se samaan aikaan vuonna 2012 oli 6,1 vuorokautta. Siis tämän alkuvuoden siirtoviiveluku, tämä 2,9 vuorokautta, ennustaa parempaa tilannetta kokonaisuudessaan vuodelle 2013 kuin mitä se oli vuonna 2012. Merkittävimpanä tekijänä hoitoketjujen sujuvuuden parantamiselle on ollut alle 65-vuotiaiden palveluasumispaikkojen ja akuuttihoidon jälkeisten hyvien kuntoutuspaikkojen lisääminen. Myös tietenkin uuden sosiaali- ja terveysviraston tiivistyneellä yhteistoiminnalla on vaikutusta tähän hoitoketjutilanteen helpottumiseen.

Edelleen näkisin kuitenkin ongelmana sen, että meillä näyttäisi olevan hoitopaikkoja väärissä palveluketjun osissa. Kaupunginsairaala, jossa paikat lisääntyivät runsaalla 200:lla vuoden 2010 sairaalapaikkojen uudelleenjärjestelyjen yhteydessä, vaikka kysyntää on ollut enemmän kodinomaisille pitkäaikaishoitopaikoille, joihin asiakkaat ovat nyt joutuneet jonottamaan turhan raskasta hoitoa tarjoavissa yksiköissä. Lisäksi Helsingissä pitäisi panostaa entistä enemmän tarkoituksenmukaisiin kun-

19.6.2013

toutuspaikkoihin, joissa on kuntoutumiselle soveliaat olosuhteet ja riittävästi osaavaa kuntoutushenkilökuntaa. Tavoitteena on, että uuden kuntoutuksen osaamiskeskuksen perustaminen ja kuntoutusprosessin kehittäminen nopeuttavat ja parantavat kuntoutustoimintaa, jotta asiakkaiden kuntoutuminen alkaa välittömästi akuuttitilanteen jälkeen ja jotta asiakkaat pääsevät palaamaan mahdollisimman nopeasti kotiin tai muulle tarkoituksenmukaiselle asuin- ja hoitopaikalle. Tämä on myös hoitokulujen hallinnan kannalta tärkeä asia.

Tarkastuslautakunta esittää lisäksi, että toimeentulotukiprosessia tulee parantaa, ja toimeentulotukeen onkin kaikkiaan syytä kiinnittää huomiota, sillä sen kustannukset ovat huomattavat, kuten edellisessä puheenvuorossa sanottiin, nämä menot ovat noin 150–160 miljoonaa euroa vuodessa. Lakisääteisenä palveluna nämä menot lisääntyvät aina, kun taloudellinen tilanne heikkenee. Kaupungin strategiassa on kuitenkin tälle valtuustokaudelle hyvä kirjaus toimeentulotuen selvityksen tekemisestä ja toiminnan kehittämisestä, joka on syytä toteuttaa. Toimeentulotuen myöntäjiä on runsaasti, joten päätösten yhteneväisyys ja asiakkaiden kannalta yhdenvertainen kohtelu on hyvä varmistaa tällä selvityksellä. Lisäksi toimeentulotukiasiakkaista tavataan henkilökohtaisesti vain osa, vaikka pelkän rahan myöntämisen lisäksi osa asiakkaista saattaisi hyötyä sosiaalityöntekijän tapaamisesta ja muista tukimuodoista. Erityisesti on hyvä pohtia tätä kysymystä alle 25-vuotiaiden toimeentulotuen saajien kohdalla. Ehkä nuorisotakuu tuo heille jotain uutta tähän, uusia ratkaisuja.

Kaikkiaan kiitokset tarkastuslautakunnalle oikeaan osuvista huomioista.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olemme kuulleet paljon hyviä puheenvuoroja. Tuossa äskeisessäkin tuli paljon tärkeitä asioita. Muutama asiaan haluan kiinnittää kuitenkin vielä huomiota.

Itse en pidä liikelaitosten tuloutusta ongelmana, mutta niiden varaan ei varmastikaan voida ikuisesti laskea, sen täällä kaikki tietävät. Itse ainakin olen avoin myös veronkorotusmahdollisuudelle, jotta kokonaisuuden kannalta ongelmallisia leikkauksia ei jouduta tekemään väestönkasvuvaltaisessa vanhenevassa Helsingissä.

19.6.2013

Toimeentulotuen tarpeen kasvu on todella huolestuttavaa, vaikka se ei tosiaan ole vain sote-sektorin asia vaan liittyy suurempaan kokonaisuuteen, niin kuin Tuuli Kousakin täällä totesi. Talousarvioraamit ovat välillä siitä ongelmallisia, että väestönkasvua ei läheskään aina ole niissä pystytty huomioimaan. Esimerkiksi vaikka lasten päivähoito on vuodesta toiseen ollut ongelmallinen. Olen ymmärtänyt, että sitovat tavoitteet pyritään saavuttamaan mahdollisimman hyvin, eikä ainakaan niin, että lautakunta päättää, että eipä yritetäkään, kun näyttää siltä, että rahaa on vähän. Ainakin aikaisemmin myös varhaiskasvatuksessa tavoitteet on pyritty saamaan aikaiseksi, vaikka on ollutkin tiukkaa.

Nuorisotakuu ei toteudu pelkästään 15–24-vuotiaiden palveluihin satsaamalla, mutta niillä koulutus- ja työpaikoilla on olennainen merkitys siinä. Pitää pyrkiä saamaan lisää sekä työpaikkoja että koulutusta sen ikäisillä. Aika paljon merkitystä on ennaltaehkäisevillä palveluilla ja sillä, mitä tapahtuu sitä ennen, jotta pysytään siellä koulutuksessa tai työpaikassa. Siksi tein muun muassa tänään aloitteen tästä aamupuuron tarjoamisesta ammatillisissa oppilaitoksissa osana nuorisotakuun toteuttamisen edistämistä. Kiitos kaikille niille yli 60 valtuutetulle, jotka sen tänään allekirjoittivat.

Kaiken kaikkiaan ennaltaehkäisyyn panostukset ovat kannattavimpia. Sote-sektorilla voidaan tehdä paljon, mutta se ei voi olla yksin vastuussa. Uskon, että sote-sektori voisi lisätä tuottavuutta huomattavasti lisäämällä palveluvalikkoonsa matalan kynnyksen maksuttoman lapsiperheiden kotipalvelun ja lasten harrasterahoja erityisesti köyhien yksinhuoltajaperheiden lapsille ja tarjoamalla keskusteluavun lisäksi myös tavallisen arjen toimivuuteen riittävää apua ajoissa. Ajoissa auttaminen on sitä, että apu koetaan tukena eikä kontrollina. Kontrollia varmasti myös tarvitaan, mutta usein silloin ollaan jo aika myöhään liikkeellä. Meillä Suomessa on myöhään puuttumisen perinne ollut pitkään, mutta uskon, että nyt, kun muun muassa sote-virasto on tällainen yhdentynyt virasto, niin tähän pystytään paremmin vaikuttamaan.

Nuorisotakuu toteutuu varmimmin, kun elämän alun peruspalveluja vahvistetaan myös riittävällä koululaisten iltapäivätoiminnalla, päivähoidon ryhmäkokoja pienentämällä ja oppilashuollon riittävyydellä. Palvelu ? monenlaista, ja mitä aikaisemmin päästään auttamaan, sen paremmat tulokset, eli tuottavuus kasvaa. Kvartaalitaloudessa kaipaankin enemmän tätä kokonaisnäkömyksen ja vaikuttavuuden arviointia. Tutkimusta kyllä on, jos sitä halutaan käyttää palvelujen suunnittelussa. On hölmöläisen peiton jatkoa leikata korjaavia palveluita ilman, että vastaavasti parannetaan ennaltaehkäisyä ja varhaisen tuen palveluita.

19.6.2013

Varhaisen tuen palvelut eivät ole vain neuvolaikäisten palveluita, vaan myös kouluikäisillä ja vanhuksilla on suuri tarve niihin.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluaisin kiinnittää huomiota tähän tarkastuslautakunnan arviointiin, joka koski sosiaaliasiamiesten työtä. Sosiaaliasiamiehiä ovat kuormittaneet muun muassa toimeentulotukipäätökset, joista on löytynyt usein korjattavaa. Toimeentulotuki on viimesijainen tuki, ja sen tarkoituksena on taata, että jokaisen ihmisen fyysiset välittömät perustarpeet tulee tyydytettyä. Esimerkiksi, että ihmisillä on mahdollisuus ostaa ruokaa. Siksi on jo ihan ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta tärkeää, että nämä päätökset ovat asianmukaisia. Sekä kaupungin että sosiaali- ja terveysviraston strategiassa on kirjattu tavoitteeksi tehdä arviointi ja tarvittavat toimenpiteet varmistamaan toimeentulotuen päätösten tasalaatuisuutta ja ohjeidenmukaisuutta, ja pidän hyvin tärkeänä, että tämä mahdollisimman pian tehdään.

Huolestuttavaa toki on myös toimeentulotuen saajien määrä itsessään. Tutkimuksissa on todettu, että pelkkä toimeentulotuen myöntäminen ei välttämättä korjaa vaan ylläpitää asiakkaan tilannetta. Jos sen sijaan tehdään aktiivista sosiaalityötä esimerkiksi keskustelemalla ja asiakkaan tietoisuutta ja osallisuutta tukemalla, niin sillä voidaan saada melko nopeastikin vaikutuksia aikaan sillä tavalla, että toimeentulotuen tarve vähenee. On tärkeää, että on tarpeeksi sosiaalityöntekijöitä työskentelemään toimeentulotuen hakijoitten kanssa, jotta ensinnäkin nämä päätökset ennätetään tehdä huolella ja toiseksi tähän varsinaiseen sosiaalityöhön ja asiakkaitten elämäntilanteitten pohtimiseen jää aikaa.

Toinen asia, joka on työllistänyt sosiaaliasiamiehiä paljon, on lastensuojelu. Tarkastuslautakunta toteaa, että lastensuojelun asiakkaat eli vanhemmat tulee ottaa prosessiin mukaan toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi alusta alkaen siten, että he ymmärtävät toiminnan sisällön. Minua tämä kirjaus ihmetyttää kovasti. Onko oikeasti ollut niin, että lastensuojeluprosesseja on tehty ilman, että vanhemmat ovat niissä mukana? Lastensuojelutyön tavoitteena pitäisi olla ennen kaikkea vahvistaa vanhempien edellytyksiä huolehtia omista lapsistaan, eikä selailusta voi tehdä vanhemman puolesta, vaan voi korkeintaan tukea vanhempaa siinä hänen omassa kasvamisessaan vanhemmaksi. On itsessään selvää, että tällainen muutosprosessi on ennen kaikkea vanhemman ja perheen prosessi eikä sosiaalityöntekijän prosessi, ja vanhem-

19.6.2013

man osallisuuden tässä prosessissa pitäisi ilman muuta toteutua siinäkin tapauksessa, että sitten lopulta päädytään huostaanottoon.

Luotan siihen, että meillä on hyvin ammattitaitoisia työntekijöitä lastensuojelussa ja että he ymmärtävät hyvin tämän vanhempien osallisuuden tarpeen. Jos todella on niin, että vanhemmat ovat jääneet näissä prosesseissa sivullisiksi, ainoa selitys, jonka minä keksin, on se, että lastensuojelutyöntekijöillä ei ole ollut riittävästi aikaa keskittyä siihen vaativaan vuorovaikutustyöhön vanhempien kanssa, mitä heidän pitäisi tehdä. Siksi korostan, että tämän toimeentulotuen käsittelyn ohella myös lastensuojelussa on hyvin tärkeää riittävä työntekijöitten määrä, jotta se työ on oikeasti vaikuttavaa ja tekee pitkällä tähtäyksellä itseään tarpeettomaksi.

Lopuksi vielä kannatan Yrjö Hakasen ponsiesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Malin

Kiitos. Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tarkastuslautakunnan raportissa tuodaan asia tärkeä asia, tietojärjestelmien yhteensopivuus. Järjestelmien yhteentoimivuus on edennyt hitaasti, ja tavoitteet pääkaupunkiseudun yhteistyöstä ovat toteutuneet vain osittain. Ongelmat tietojärjestelmissä hankaloittavat työntekoa ja tiedonkulkua myös kaupungin sisäisesti ja tuovat suuria lisäkustannuksia. ICT-toimialan tehostaminen auttaisi kaupunkia saavuttamaan ne tuottavuustavoitteet, joita täällä salissa on korostettu.

Kerron esimerkin. Olen jäsen rakennuslautakunnassa, jossa on tänä keväänä tullut esiin kahden järjestelmän yhteensovittamisongelma. Keskushallinnon järjestelmä oltiin integroimassa rakennusvalvontaviraston käyttämään tietojärjestelmään. Asiaa oli valmisteltu suorahankinnoin useamman vuoden ajan. Keväällä tehtyjen tarjouspyyntöjen jättämisen jälkeen kävi ilmi, ettei yhteensopivuutta pystytä toimittamaan aiemmin ilmoitetuissa raameissa, vaan muutos tulisi maksamaan paljon enemmän. Hanke haudattiin ja asian valmistelu aloitettiin uudestaan toiselta pohjalta. Tähän hankkeeseen oli vuosien aikana ehditty käyttämään jo 411 000 euroa. Tähän summaan ei ole vielä laskettu kaupungin työntekijöiden valmisteluun turhaan käyttämää työaikaa. Vastineeksi tälle rahalle kaupunki ei saanut mitään. Samalla rahalla oli-

19.6.2013

si voitu kattaa vaikkapa 8 sosiaalityöntekijän vuosittainen työpanos nuorten kanssa työskentelyyn.

Tietotekniikka-asioiden keskuskoordinaatio on kaupungin tasolla heikosti resursoitua, ja tämä aiheuttaa ongelmia. Tämä näkyy myös tarkastuslautakunnan raportissa. Lautakunnat tekevät paljon päätöksiä tietojärjestelmä- ja tietotekniikkahankinnoista, usein niukan tiedon pohjalta. Kaupungin strategiassa on sovittu, että kaupunginhallitukseen tullessaan perustamaan it-jaosto. It-jaostoa tarvitaan ohjaamaan kaupungin it-strategiaa ja antamaan lautakuntien ja valtuuston it-päätöksentekoon tarvittavaa tukea. Lisäksi kaikkien valtuutettujen ja luottamushenkilöiden tulee olla osallisina it-hankinnoista käytävään keskusteluun.

Kysynkin kaupunginjohtaja Pajuselta, milloin kaupunginhallituksen it-jaosto tullaan perustamaan.

Valtuutettu Jalovaara

Puheenjohtaja.

Haluaisin kiinnittää valtuutettujen huomion opetuslautakunnan jäsenenä siihen, mitä tämä kertomus puhuu koulujen sisäilmaongelmista. Suomenkielisten peruskoulujen rehtoreille tehdyssä kyselyssä 73 % vastasi, että koulussa on sisäilmaongelmia. Siellä todetaan myös, että näitä ongelmia on niin paljon, että perusteellista korjausta voidaan joutua odottamaan jopa 3–10 vuotta. Ensinnäkin on vähän erikoista tällaiselle, joka on tässä nyt vuoden alusta aloittanut tässä valtuustossa, että miten tällaiseen tilanteeseen on päädytty. Tässä on kuitenkin välillä ollut myös sellaisia vuosia, että talous ei ole ollut ihan niin tiukalla kuin sen sanotaan tällä hetkellä olevan. Ehkä joku, joka on ollut pidempään, tai joku kaupungin johdosta osaa kertoa, miksi tämä homekoulutilanne on niin pahaksi päässyt.

Tässä myös ? erilaisia selvityksiä tekemään tämän ongelman ratkaisemiseksi. Niistä ei kuitenkaan ole hirveän merkittävää hyötyä, jos ei ole varaa korjata näitä ongelmia. Kuitenkin korjaustyö vaatii myös varoja. Meillä on tämä investointikatto käynnissä, ja sitä joutuu pohtimaan, että tuleeko se tässä suhteessa vähän liian aikaisin vastaan, koska varoja ei ole tosiaan ole käytettävissä riittävästi. ? myös todeta sen, että meillä on nyt tämä taloudellinen taantuma, joka on ihan selvästi havaittavissa. Kuitenkin tällainen oikein toteutettu ja valvottu kaiken lainsäädännön mukaan tehty korjausrakentaminen voi myös olla sellaista toimintaa, joka pitää yllä työllisyyttä taantuman aikana.

19.6.2013

Tämä koulujen homekriisi on sellainen asia, joka vain pahenee, jos sen korjaamista ja siihen vielä päättävämmin puuttumista tavallaan lykätään. Minun mielestäni me emme voi tavallaan siltä ummistaa silmiämme ja antaa tilanteen pahentua, vaan on pohdittava yli puoluerajojen sitä, mihin kaikkiin toimenpiteisiin pitäisi nyt mahdollisimman nopeasti ryhtyä.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kysymys siis koski esitystä siitä, että kaupunginhallitukselle perustetaan it-jaosto. Vastaan samalla myös kysymykseen toisen jaoston eli johtamisjärjestelmäjaoston perustamisesta. Nämä kumpikin päätös tulevat valtuuston päätettäväksi, ja tavoitteena on, että heti kesälomakauden päätyttyä eli elokuussa esitykset tulisivat kaupunginhallitukseen ja sen jälkeen sitten valtuustolle riippuen, miten kaupunginhallitus asian päättää.

Sitten näihin homeongelmaisiin kiinteistöihin. Valtuutettu Jalovaara kylä puuttui asiaan, johon itsekin puutuin tuossa avauspuheenvuorossa. Korjausrakentamiselle on huikea tarve kaupungissa, ja näyttää siltä, että koko aika se tarve lisääntyy. Home- ja sisäilmaongelmaiset kiinteistöt ovat, niin kuin puheenvuorossani mainitsin ja niihin viitaten, hyvin keskeinen syy siihen, että Helsingin investointiohjelma on noussut niin korkeaksi kuin se on noussut.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingissä kasvava työttömyys on vakava ongelma. Helsingin työmarkkinoita vaikeuttaa ennen kaikkea työhallinnon linjastouudistus, josta Helsingin pitäisi pitää meteliä valtion suuntaan. Työhallinnon toimien kohdistaminen ihmisten luokitteluun 3 segmenttiin sivuuttaa kokonaan työmarkkinoiden muutoksen ja moninaistumisen. Työhallinnon linjastouudistuksen kantava idea on asiakkaiden luokittelu 3 segmenttiin tai linjastoon: 1) työtä vailla oleviin mutta ammattitaidon omaaviin 2) ilman ammattitaitoa oleviin, jotka tarvitsevat apua ammatinvalintaan sekä 3) eri toimijoiden samanaikaista apua tarvitseviin eli hankalimmin työllistyyiin.

19.6.2013

Ihmisten luokittelu segmentteihin ei vastaa ihmisten palvelutarpeisiin. Keinotekoinen jaottelu estää työttömän tilannelähtöisen kohtaamisen. Työllistymistä linjastoajattelu ja erikoispalvelujen alasajo ei palvele. Sen todistavat synkkenevät työttömyysluvut. Erityisen synkkiä luvut ovat myös korkeakoulutettujen, jotka luokitellaan ykkössegmenttiin, kannalta. Heidän keskuudessaan työttömyys on räjähtänyt Helsingissä käsiin, ja työhön sijoittuminen on vaikeutunut kohtuuttomasti. Ollaan tilanteessa, jossa tämän ryhmän oletetaan työllistyvän aivan itsestään. Tämä synkentää myös kaupungin verotuloja mutta vaikuttaa myös laajemmin Helsingin imagoon sivistyskaupunkina.

Kiitos.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos.

Muutama sananen metron automatisoinnista. HKL on vastannut tarkastuslautakunnalle ja todennut, että metron automatisoinnin kustannukset ovat kasvaneet alkuperäisestä vuonna 2006 valtuuston hyväksymästä 70 miljoonasta eurosta. Kaikki kulut mukaan laskettuna hinta on tällä hetkellä noin 153 miljoonaa euroa. Vastauksissaan HKL esittää, että se selvittää automatisoinnin kustannuksen vasta projektin päätyttyä. Myös tarkastuslautakunta toteaa tämän mutta ei esitä jatkotoimenpiteitä. Mielestäni tämä on käsittämätöntä. Metron automatisointia on perusteltu ajallisella hyödyllä, mutta HKL on itsekin myöntänyt, että automaatio ei välttämättä tuo sitä. Myöskään esitetyt kustannussäästöt henkilöstön osalta eivät tule toteutumaan HKL:n mukaan. HKL:n tulisi laatia uusi metron automaation kannattavuuslaskelma, vaikka käsittääkseni tässä vaiheessa automatisoinnista ei voidakaan perääntyä, sillä Länsimetron käyttöönotto edellyttää sitä. Todellisen automaation kustannukset on kuitenkin saatava päätöksiä tehtäessä tietoon, ei jälkikäteen.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aivan alkuun kannattaisin Kauko Koskisen pontta.

19.6.2013

Kaupunginjohtaja tuossa alkuun hyvin realistisesti kuvaili ensi vuoden näkymiä sen tulopuolen osalta, ja täytyy sanoa, kun itsekin tuolla liikun yritysten ?, että näkymät näyttävät tosi synkiltä. Itse asiassa tässä muutaman viime viikon aikana on tullut sellainen tunne, että nyt vasta itse asiassa olemme sukeltamassa siihen lamaan, josta on jo pitkään puhuttu. Siinä mielessä kannattaa kyllä todella varovaisia olla, kun pohditaan, miten rahaa lähiaikoina käytetään.

Tuossa kertomuksessa tarkastuslautakunta totesi oikein hyvin, että kaupungin tulee jatkaa tuottavuuden parantamista ja käynnistää palvelujen ja investointien uudelleenarviointi siten, että tulo-rahoitus riittää pitkällä tähtäimellä niiden rahoittamiseen. Tämähän on ihan ehdottoman tärkeää. Tässä kiinnitän huomiota nimenomaan noihin investointeihin.

Kaupungin tilaomaisuuden arvohan on yli 4 miljardia, ja on laskettu, että tämä kiinteistöjen korjausvelka olisi noin 1 miljardi. Se on aika huikea summa. Nyt, jos ajatellaan sitä investointikattoa, joka on päätetty, 435 miljoonaa euroa, niin sehän kattaa muutakin kuin ihan nämä toimitilarakentamiset, peruskorjaukset ja kaikki muutkin investoinnit. Esimerkiksi viime vuonna kaupungin omistamien rakennusten korjauksiin käytettiin 128 miljoonaa euroa, niistä kouluihin 64 miljoonaa euroa. Jos ajattelee sitä meidän miljardin korjausvelkaamme, niin tällä vauhdillahan me emme millään sitä pysty tekemään. Nyt en missään tapauksessa ehdota, että tätä investointikattoa pitäisi nostaa, vaan sen sijaan näistä luvuista ilmenee, että meidän täytyy itse asiassa päästä eroon erittäin suuresta osasta meidän kiinteistöjä, jotta me koskaan pystymme tätä kiinteistökantaa pitämään kunnossa. Nyt ajat ovat sen verran haasteelliset, että ei niitä ostajiakaan kyllä hirveästi ole liikkeellä, mutta tämä on sellainen asia, joka meidän pitää takaraivossa pitää mielessä.

Toisaalta myös priorisointi. Nythän tässä heitellään koko ajan näitä mielenkiintoisia uusia hankkeita, joihin me haluaisimme investoida rahaa, mutta minä haluaisin painottaa nimenomaan sitä, että kun tässä on paljon nyt puhuttu näistä homekouluista, niin täytyy muistaa, että siihen pitää myös sitten varata rahaa, ja kyllä sen tässä taloudellisessa tilanteessa täytyy myös merkitä sitä, että jostain muusta pitää luopua.

Kiitoksia.

Valtuutettu Xia

Kiitos, puheenjohtaja.

19.6.2013

Arvoisat helsinkiläiset äänestäjät. Ei ole sattumaa, että Helsingin talous on mennyt huonosti. Velanotto ja verojen kiristys eivät ole onnistuneet nostamaan Helsingin taloutta. Ei ole sattumaa, että syrjäytyneiden nuorten määrä ja työttömyysaste on suurentunut. Tänäänkin luin Taloussanomista pitkän listan tulevista yt-neuvotteluista, ja se aidosti pelotti minua. Siksi en ymmärrä, miten SDP:n ja vasemmistoliiton edustajat pystyvät vielä kehuaan Helsingin kaupungin taloutta ja työllisyystilannetta.

Helsinki on linjannut toimintaa seuraavalle neljälle vuodelle. Esimerkkinä yksi kaupungin arvoista on yrittäjämysteisyys. Realiteetissa uusien työpaikkojen määrä Helsingissä on kasvanut viime vuosina hitaammin kuin muualla pääkaupunkiseudulla. Suuri määrä pk-yrittäjiä on siirtänyt yrityksensä Viroon. Selvästikään teot eivät ole linjassa tavoitteiden ja arvojen kanssa.

Julkinen sektori jatkaa paisumista helsinkiläisten veronmaksajien kustannuksella. Tällä hetkellä julkinen sektori on täynnä tehottomuutta ja byrokratiaa. Jatkuva rahan pumppaaminen julkiselle sektorille ei ole ratkaisu eikä tule ratkaisemaan julkisen sektorin ongelmia. Esimerkkinä olemme heittäneet valtavan määrän resursseja sosiaali- ja terveystalouteen, mutta niiden laatu on melko heikko. Olen sitä mieltä, että erityisesti vähäosaiset helsinkiläiset ansaitsevat parempaa palvelulaatua. Meidän täytyy organisoida olemassa olevia resursseja tehokkaammin ja paremmin. Ikinä ei ole ollut mielestäni kyse siitä, etteikö julkinen sektori olisi saanut tarpeeksi rahaa. Ongelma on se, että helsinkiläisten veronmaksajien rahat on tuhlatu erilaisiin hankkeisiin, jotka pinnalliset ratkaisevat kaupungin haasteita lyhyellä aikavälillä mutta luovat lisäongelmia pitkällä aikavälillä.

Arvoisat vähäosaiset helsinkiläiset. Te ette ole työttömiä ja köyhiä, koska olette tyhmempiä kuin muut. Se, että teille annetaan pientä taloustukea, ei edistä teidän hyvinvointianne pitkällä aikavälillä. Te tarvitsette työpaikkoja ja työmahdollisuuksia. Tähän mennessä Helsingin kaupunginvaltuutetut ovat jo onnistuneet äänestämään paljon hyviä hankkeita alas, mikä tulee vaikuttamaan negatiivisesti kaupungin työllisyyteen. Jos tämän valtuustokauden aikana Helsingin kaupunginvaltuutetut päästävät työttömyysongelman karkaamaan käsistä, ne ovat kaupunkilaiset, jotka tulevat kärsimään seuraavalla valtuustokaudella.

Lopuksi haluan sanoa SDP:n ja vasemmistoliiton edustajille, että Helsingin kaupungin talousongelmat eivät katoa ongelmia peittämällä eivätkä itsestään. Meillä on tällä hetkellä aivan liikaa työkykyisiä ja työtä

19.6.2013

haluavia helsinkiläisiä vailla työpaikkoja. Lisäksi työssäkäyvät helsinkiläiset ovat joutuneet myös maksamaan aivan liikaa julkisen sektorin tehostomuudesta.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

En toivo, että perussuomalaiset laittavat suuhuni ihan väärää näkemystä, koska nimenomaan nostin vahvasti sen asian esille, että meillä on työttömyys kasvussa, ja se on erittäin vakava ongelma, johon pitää myös kaupungin vastata luomalla työpaikkoja ja myös hyödyntämällä valtion erilaisia tarjolla olevia työllistämistoimia. Nimenomaan nostin vakavana ongelmana työttömyyden ja työpaikkojen tarpeen.

Toiseksi, arvioin taloutta, että vuoden 2012 tilinpäätös on vahva vielä, mutta merkkejä on nähtävissä, että meidän täytyy sopeuttaa, ja me olemme tehneet sen strategianeuvottelujen yhteydessä. Me olemme vastanneet jo siihen, mitä tarkastuslautakuntakin vaati – että taloutta täytyy vahvistaa jatkossa. Sillä tavalla tämä tulkinta oli päin seiniä, sanoisin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Yhdyn edelliseen puhujaan, kun hän on kaimani, vaikka onkin vasemmalta, koska kyllä edellinen puhuja nyt, siis Selene, esitti niin paljon väitteitä, jotka eivät millään tavalla pidä paikkaansa. Onko perussuomalaisilla tällainen näkemys tästä maasta, että täällä tehdään näin paljon virheitä ja hoidetaan näin huonosti näitä asioita? Se ei ollenkaan pidä paikkaansa. Te esimerkiksi väititte, että sairaanhoito on laadutonta täällä Suomessa. Näinhän se nimenomaan ei ole, vaan esimerkiksi pohjoismaisessa vertailussa erikoissairaanhoito on kaikista laadukkainta ja tehokkainta kaikista Pohjoismaista.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

19.6.2013

Tämä oli todella erikoinen kannanotto perussuomalaisten ryhmästä, jonka omat edustajat kaupungin työllistämistoimikunnassa yhdessä kokoomuksen kanssa torjuivat äänestyksessä esityksen siitä, että työllisyys- ja työttömien hyväksi ohjattaisiin edes hieman lisää rahaa tässä kaupungissa. Perussuomalaiset, kokoomukset ja eräät muut kaatoivat sen esityksen muutama viikko sitten, kun Emmi Tuomi SKP:n ja Helsinki-listojen edustajana sitä esitti ja osa vasemmistosta ja vihreistä kannatti.

Mitä sitten tulee julkisiin palveluihin, niin valtuutetun kannattaisi kyllä hieman tutustua vertailutietoihin siitä, millä tavalla Suomessa käytetään rahaa julkisiin palveluihin paljon tehokkaammin kuin useissa muissa maissa.

Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin tosiaan myös tuoda esiin, että valtuutettu Xialla oli melko erikoinen käsitys meidän palvelujemme laadusta. Haluaisin kaupungin työntekijöiden puolesta sanoa, että me valtuutetut arvostamme heidän työtään ja he tekevät hyvää työtä, eivät laadutonta työtä.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuustotoverit.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Hannele Luukkainen moitti puheenvuorossaan ajatusta siitä, että Helsingin sosiaaliasiamiesten resursseja ollaan lisäämässä, kun pitäisi oikeasti parantaa palveluiden toimivuutta ja palveluketjuja. Olen samaa mieltä toki siitä, että palveluketjuja pitää parantaa, mutta toisaalta tosiasia on myös se, että sosiaaliasiamiesten resurssit ovat nykyisellään liian vähäiset. Tietenkin kaupunkilaisten perusoikeuksien näkökulmasta tämä on vakava asia, sillä sosiaaliasiamiesten tehtävänä on nimenomaan valvoa, että kaupunkilaiset saavat heille kuuluvat palvelut, ja auttaa kaupunkilaisia tässä. Samoin lastensuojelun resurssit kaipaavat parannusta. Huomiota kiinnittää erityisesti se, että lastensuojelussa on liian vähän työntekijöitä, minkä vuoksi lastensuojelun työntekijät ovat ylikuormittuneita eivätkä ehdi tekemään esimerkiksi koko perhettä tukevaa lastensuojelutyötä.

19.6.2013

Opetustoimen näkökulmasta tarkastuslautakunnan vuosikertomus on vakavaa luettavaa. Tarkastuslautakunta toteaa hyvin aiheellisesti, että hallintokuntien pitäisi asettaa aiempaa enemmän yhteisiä hallintokuntien rajat ylittäviä sitovia toiminnallisia tavoitteita. Näkemykseni opetuslautakunnan puheenjohtajana on se, että esimerkiksi ammatillisten opintojen keskeyttämisen vähentämisen pitäisi olla tällainen hallintokuntien yhteinen sitova tavoite. Vähintään tarvittaisiin opetustoimen, sosiaalitoimen ja terveystoimen yhteistyötä, koska on ihan selvää, että opetustoimi yksin ei tule saavuttamaan kaikkia sitovia tavoitteitaan, esimerkiksi koulupudokkuuden vähentämistä ja ammatillisten opintojen keskeyttämistä.

Opetusviraston vuoden 2012 sitovista tavoitteista jäi toteutumatta tavoite vähentää toisen asteen opintonsa keskeyttävien suurta määrää. Tämä on erityisen hälyttävää siitä syystä, että opetustoimessa on nimenomaan tehty valtavasti sen eteen, että jokainen toisen asteen opiskelija saisi riittävän tuen opinnoissaan pärjäämiseksi. Koulupudokkuutta ei kuitenkaan voida yksin vähentää niillä päätöksillä, joita tehdään opetustoimessa. Nimenomaan syrjäytymisen vähentämisessä tarvitaan eri hallintokuntien yhteenpelaamista. Terveysvirasto esimerkiksi tekee päätökset siitä, kuinka paljon terveydenhoitajia meillä on ammatillisissa oppilaitoksissa ja kuinka usein ammattikoulujen opiskelijat pääsevät terveystarkastuksiin. Tämä on siis se asia, johon me emme voi opetustoimessa vaikuttaa. Me emme voi siitä päättää.

Opetuslautakunta on tänä keväänä vierailut lukuisissa ammatillisen opetuksen oppilaitoksissa Helsingissä, ja kaikissa näissä oppilaitoksissa on kerrottu, etteivät ammattikoulujen opiskelijat pääse riittävän usein tai helposti terveydenhoitajan saati lääkärin vastaanotolle. Ammattikoulujen opiskelijoita myös pompotellaan terveyskeskusten ja oppilaitosten välillä. Ammattikoululta opiskelija lähetetään terveyskeskukseen, koska ammattikouluilla ei ole omia lääkäreitä eikä aina terveydenhoitajaakaan paikalla. Terveyskeskuksessa taas opiskelijalle saatetaan sanoa, että lääkärintarkastukseen täytyy päästä ammattikoulussa ja ettei terveysasemalla ole aikoja. Tämä on esimerkki siitä pompottelusta, joka aiheuttaa meillä nimenomaan pudokkuutta, syrjäytymistä, valtavia terveysterveystarkastuseroja ja niiden kasvamista. Toivon, että terveysterveystarkastusviraston edustajat nyt kuulevat tämän viestin. Tilanne meillä ammatillisissa oppilaitoksissa ei ole ollenkaan niin ruusuinen kuin terke väittää lausunnossa, jonka se on kirjoittanut aluehallintovirastolla, joka huomauttaa Helsingille siitä, että meidän ammattikoulujemme opiskelijat eivät pääse riittävän usein lääkärin tai terveydenhoitajan puheille.

19.6.2013

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Tämä tarkastuslautakunnan lausuntoasia ja tilinpäätösyhteys on aina se, jossa voidaan arvioida koko kaupungin tuloksellisuutta ja vähän katsella eteenkinpäin. On lohdullista – en mitenkään halua vähätellä kaupungin edessä olevia taloudellisia ongelmia, olen täysin niistä tietoinen, mutta silti tuossa on tiettyjä lohdullisiakin piirteitä havaittavissa, ja jos ajattelemme koko kuntasektoria ylipäänsä, niin Helsinki ei kuitenkaan ole kriisikunta samalla tavalla kuin meillä tässä maassa kokolailla niitä on. Kantaisin erityistä huolta siitä, että tämä alueiden eriarvoistuminen ja sosiaalinen eriarvoistuminen on edelleen meillä aikamoinen ongelma, ja meidän kannattaa nähdä, niin kuin Outi Alankokin omassa puheenvuorossaan mielestäni viittasi, tämä eriarvoistuminen myös sellaisena tekijänä, joka lisää kaupungin kustannuksia monella tapaa, heti jo keskipitkällä tähtäimellä, jos ei huomenna.

Tässä suhteessa ne investoinnit, jotka siihen palveluverkon ylläpitämiseen niin, että se löytää ne kaikki ikään kuin kuolleet kohdat ja ne kohdat, jotka toimivat huonommin, mahdollisimman hyvin, ovat nimenomaan sen tyyppistä tehostamistyötä, jota meidän kannattaa vakavasti tehdä. Liian usein me katsomme pelkästään viivan alle summaa ja ikään kuin olemme siitä huolestuneita. Ymmärrän, että tämä kamreerilogiikkakin pitää kuljettaa tässä mukana, ja ne, jotka meidän kaupungissamme viran puolesta sitä tekevät, tekevät sitä hyvin, ja meidän kannattaa sitä kuunnella, mutta meidän samaan aikaan pitää miettiä niiden palikoiden hintalapun ohella niiden sisältöä.

Mitä tulin erityisesti sanomaan, oli se, että kun me teimme strategia-suunnitelmassa tämä investointikatto, 435 miljoonaa, niin se nyt on vähän tällainen ajatusleikki, vaikka siihen poliittisesti ollaan sitouduttu. Se ei toimi loppuun saakka. Me tulemme havaitsemaan jo vuoden, kahden sisään, että me tulemme tekemään sen investointikaton takia sellaisia investointileikkauksia, joissa menetetyt tuotot alkavat syödä sitä etua, mikä siihen viivan alle jäävään summaan saadaan. Ehkä tuossa investointikatossa on se positiivinen puoli, että me tulemme aikaisempaa vahvemmin miettimään, mitä me oikeasti investointipuolella tarvitsemme. Luulen, että muutama liikennejakaja ja monitasoliittymä saattaa karsiutua paljon helpommin kuin miltä aikaisemmin on tuntunut, koska sille puolelle me sijoitamme koko ajan ihan hillittömästi rahaa huomaamatta. Niille lasketaan sellaiset ikään kuin investointituotot, jotka ovat jokseenkin laskennallisia, eli työaikojen säästöjä ja muita sellaisia,

19.6.2013

joille lasketaan yhteiskunnallista arvoa, joka ei välttämättä koskaan realisoitu.

En tarkoita, että kaikki liikennehankkeet olisivat haitallisia, mutta juuri tämän näköharhan poistamisessa tässä investointikatossa saattaa olla se suurin mieli. Jos me siirrämme sellaisia rakentamisalueinfrastukruuri-investointeja, jotka nopeasti maan arvon kohoamisen, tonttien myynnin ja kaikkien tällaisten tulojen avulla tuottavat kaupungille oikeasti sitä rahaa, jolla maksetaan myös palveluja, tingimme siitä kehityksestä ja leikkaamme tämän näennäisen tai muodollisen investointikaton kautta siitä, niin silloin me oikeasti ikään kuin sahataan oksaa altamme ja pahennamme kaupungin taloudellista tilaa. Samaan aikaan emme tule menestymään niillä mittareilla, jotka olemme itse ikään kuin kehityksen tavoitteiksi asettaneet. Me emme pysty rakentamaan niin paljon asuntoja, myymään niin paljon tontteja emmekä vastaamaan siihen infrastuktuuritarpeeseen, joka tiedetään.

Tämän halusin sanoa. Kiitoksia.

Valtuutettu Karhuvaara

Hyvät valtuutetut.

Tässä on tullut hirveän paljon asioita sanotuksi, mutta itse ajattelin nimenomaan keskittyä tähän mainintaan siitä, mitä tarkastuskertomus kertoo muun muassa ikääntyvien asukkaiden toimintakyvyn säilymisestä ja niiden tavoitteisiin pääsemisestä. Minun mielestäni se oli todella härskiä luettavaa. Siellä toteuma on ollut 33 % niistä tavoitteista, jotka virasto on itselleen laatinut. HUS:n ylihoitopäivistä tiedämme kaikki. Vaikkakin ne ovat hieman vähentyneet, ne ovat silti aivan liian moninaiset, ja lisäksi ne ovat älyttömään kalliit. Tarkastuskertomuksen myötä myös omaishoidon tuen piiriin on päässyt vain 88 ihmistä 200:sta tavoitteeseen kuuluvasta. Toimialoitaiset talouden tavoitteet, muun muassa sosiaali- ja terveystoimen osalta, nimenomaan niistä sitovista tavoitteista toteutui vain 50 %, joka on minun mielestäni myös aivan liian vähän.

Jos mietitään, mitä näille asioille voidaan tehdä, niin en edelleenkään oikeastaan ymmärrä sitä, minkä vuoksi kaupunki ei käytä omalla alueellaan olevia palvelujen tarjoajia esimerkiksi niiden HUS:n ylihoitopäivien vähentämiseksi ja kuntoutukseen ohjaamiseksi. Jos ajatellaan sitä kuntoutuspalveluverkkoa, niin se, että meillä on Oulunkylässä oma hoitolaitos, johon ei kerta kaikkiaan saa

19.6.2013

maksusitoumusta eikä ohjausta niille asiakkaille, jotka sen palvelun piiriin kuuluvat, mukana lukien veteraanit. Meillä neuvonta, tiedotus ja ohjaaminen sekä hakemusten täyttöapu kaiken maailman kuntoutus- ja kotihoidon tukipalveluihin ontuu. Meillä ei muun muassa veteraanipalveluihin osata edes kotihoidon potilaita neuvoa. Niille ihmisille, joille se palvelu kuuluu, siitä ei heille edes kerrota. Tämä kuntoutukseen pääsy varsinkaan ei voi pelkästään jäädä Laakson sairaalan tai siihen kuntoutuskukkulan alueella oleville kuntoutusyksiköille. Meidän pitää voida käyttää olemassa olevia toimijoita paremmin.

Mikäli tämä kansalaisten ja iäkkäiden asukkaiden toimintakyvyn säilyminen ei tästä tarkastuskertomuksesta jatkossa parane, meidän on pakko miettiä, onko se johto, joka tätä kuntoutusta tällä hetkellä terveyskeskuksessa johtaa, oikeasti ajan tasalla, ja oikeasti työpaikassa, jossa hän tai he itse nauttivat työn tekemisestä. He ovat vastuussa siitä, että tämä asukkaiden toimintakyvyn säilyminen on edelleen tällä asteella kuin se tämän tarkastuskertomuksen mukaan on. Meillä on mahdollisuus järjestää näille kotona asuville ja sairaalasta kotiutuville ihmisille myös liikuntatoimen ja terveyskeskuksen yhteistyönä toimintakykyä parantavia ryhmiä ja niihin kuljetusta. Tämäkään ei viimeisen 8 vuoden toiveista huolimatta toteudu tänä päivänä samalla lailla kuin se aika monessa muussa suomalaisessa kunnassa toteutuu.

Toinen asia, johon haluan puuttua, on tämä sosiaaliasiamiehen kohdalla esiin tullut ongelma toimeentuloasiakkaiden palveluprosessin toimivuudesta. Itse olen törmännyt muun muassa näihin alle 65-vuotiaisiin kotona asuviin ihmisiin, jotka eivät saa palvelua, eivätkä osaa täyttää näitä hakemiskaavakkeita. Siinäkin virkailijalla pitäisi olla vastuu ymmärtää, minkälainen kyky tällä asiakkaalla on hakea näitä palveluja.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Minulla oli kaksi pontta tähän, ja ne löytyvät molemmat sieltä järjestelmästä. Toinen koskee kotiutusta odottavien kuntoutuspro- ? paranemista, ja yksityisten palveluntuottajien käyttöä, kuntoutusyksiköitä, näiden jonojen purkamiseksi, ja toinen koskee toimintaterapian resurssien parantamista kotihoidossa ja näiden palveluntarpeen selvitysprosesseissa.

19.6.2013

Valtuutettu Kantola

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä toisin ihan lyhyesti kaksi asiaa tässä, jotka tästä arviointikertomuksesta tulivat mieleen. Hyvä raportti sinänsä, mutta jäin kaipaamaan suosituksia tai selvitystä harmaasta taloudesta. Tässä on kaupunginvaltuusto jo vuonna 2010 hyväksynyt toivomusponnen, jossa tarkastuslautakuntaa on vaadittu laatimaan selvitys harmaan talouden aiheuttamista haitoista ja uhkista, ja sen mukaisesti tarkastuslautakunta onkin viime vuonna näitä suosituksia asiasta antanut.

Toinen asia koskee Hitas-järjestelmää. Täällä on tämän arviointiraportin valmisteluasiakirjoissa kiinteistölautakunnan antama lausunto, jossa ehdotetaan tontinluovutuksen delegointisäädösten väljentämistä, että valtuustossa tehtäisiin periaatepäätöksiä vuokrausperusteiden periaatteista, ja sitten sopimukset tehtäisiin virkamiestasolla. Tässä kohdassa ja tältä osin, kun tämä kohdistuu Hitas-rakentamiseen, niin minä olisin toivonut, että tässä yhteydessä olisi myös kiinnitetty huomiota näiden Hitas-yhtiöiden vapautumisehtoihin ja niitä koskevaan päätöksentekoon. Nämähän ovat asioita, jotka asukkaiden tasapuolisen kohtelun kannalta ovat niinkin merkittäviä, että ne tulisi päivittää vastaamaan asunto-osakelain mukaisia periaatteita ja säännöksiä. Tietysti paras taso tästä asiasta päättämiseen olisi valtuustotaso ihan avoimuudenkin vuoksi.

Kiitos.

Valtuutettu Raatikainen

? tarkastuslautakuntaa hyvin tehdystä työstä. Kannatan valtuutettu Hurun aikaisemmin tekemää pontta.

Valtuutettu Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitokset tarkastuslautakunnalle hyvästä työstä. Lautakunta kiinnittää arviointikertomuksessaan huomiota lasten ja nuorten asioihin, esimerkiksi lastensuojelun tärkeyteen ja koululaisten iltapäivätoiminnan paikkojen tärkeyteen. Lisäksi täällä salissa muun muassa vihreän ja keskustapuolueen ja eräissä muissakin puheenvuoroissa kiinnitettiin

19.6.2013

aivan oikein huomiota nuorten syrjäytymiseen. Helsingin kaupunginvaltuusto myönsi viime vuoden huhtikuussa 10 miljoonan euron määrärahan nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen. Se on erinomainen asia. Olisi mielenkiintoista tietää, onko tällä rahalla jo nyt saatu aikaan myönteisiä tuloksia. Ehkä joku osaa vastata siihen. Oikein kohdennettuna syrjäytymisen torjuntaan käytetyt rahat voivat tulla moninkertaisina takaisin.

Helsingin kaupungin tulee mielestäni kehittää ennakoluulottomasti uusia tapoja työllistää nuoria. Tätä tulee tehdä ehdottomasti myös hyvässä yhteistyössä yritysten ja elinkeinoelämän kanssa. Helsingin kaupungin talouden kannalta nuorten työttömyys ja etenkin nuorten pitkäaikaistyöttömyys on suuri haaste ja jopa uhka. Senkin johdosta nyt on ryhdyttävä laajempiin toimiin esimerkiksi määräaikaisten työpaikkojen luomiseksi syrjäytymisvaarassa oleville nuorille. Työ kuin työ, ja etenkin työ, josta saa palkkaa, on toivottavampi vaihtoehto kuin se, että vailla koulutusta oleva työtön nuori nostaa rahaa vastikkeetta sosiaaliluukulta. Jokainen meistä voi havaita kaupungilla kulkiessaan, että tekemätöntä työtä riittää. Esimerkeiksi kelpaavat vaikkapa erilaisten yhteisten tilojen puhtaanapito tai vaikkapa talvikunnossapitoon liittyvät tehtävät. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä koulutus on varmaankin paras lääke, mutta hyödyllisen työn tekeminen on todennäköisesti toiseksi paras täsmälääke.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Niirasen kysymykseen syrjäytymisen ehkäisyyn kohdistetun määrärahan vaikutuksista, niin valitettavasti tässä vaiheessa ei ole vielä raportoitavaa. Muistaen sen, että keskeinen hanke RESPA on aivan äskettäin vasta käynnistynyt, mutta raportoimme tietenkin välittömästi, kun vaikutuksista tulee raportoitavaa.

Valtuutettu Kivekäs

Puheenjohtaja.

Täällä salissakin on automaattimetrosta useita puheenvuoroja käytetty. HKL:n johtokunnan puolesta haluan sanoa, että meillä on HKL:n johtokunnassa myös otettu hyvin vakavasti tämä perusteltu kritiikki, jota tarkastuslautakunta on esittänyt hanketta kohtaan. Hanke on

19.6.2013

monimutkainen ja vaikea, mutta hanke ei myöskään ole mennyt ihan niin hyvin kuin olisi pitänyt. Tästä syystä HKL:n johtokunta on päättänyt, että jokaisessa kokouksessa me käsittelemme hankkeen senhetkisen tilanteen. Tietysti pelkästään se, että johtokunta käsittelee asiaa ja sekaantuu mahdollisimman moneen yksityiskohtaan, ei millään tapaa takaa onnistumista. Tämän takia hankkeeseen on myös hankittu ulkopuolelta projektinjohtaja vahvistamaan tiimiä, jotta keskustelut Siemensin kanssa toimisivat paremmin, ja jotta saadaan toimivammin hanke etenemään. Sen lisäksi tietysti seurataan jatkuvasti. Viimeksi tänään olen ollut yhteydessä ja keskustellut projektissa olevien ihmisten kanssa siitä, miten se etenee. Hanke on edelleenkin vaikea, ja siinä voi tulla edelleenkin ongelmia, mutta uskoisin, että se on menossa parempaan suuntaan. Kyllä tästä vielä saadaan automaattimetro.

Mitä tulee kustannusten seurantaan ja hyöty-kustannusarvioihin, näitä täytyy totta kai raportoida valtuustolle, aivan kuten tarkastuslautakuntakin esitti. Se, miksei tällä hetkellä voida arvioida hyötyjen suhdetta kustannuksiin, yksi merkittävä ongelma on se, että tarkkoja kustannuksia ei tiedetä. Toimittajan kanssa on noin 20 miljoonan euron arvoinen avoin kysymys ja tuleva oikeuskäsittely siitä, paljonko hanke maksaa.

Toisena asiana, valtuutettu Malin nosti esiin kysymyksen IT-jaostosta, joka strategiassa päätettiin perustaa. Se oli hyvä, ja tämä on erinomaisen hyvä asia, että se on päätetty perustaa. Odotan itsekin innolla sitä, mitä tällä tavoin saadaan tuotua enemmän näkyviin, miten kaupungin IT-toiminta toimii, ja parannettua sitä. Jaoston toivoakseni tulisi käsitellä ja seurata kaikkia kaupungin suuria hankkeita: Apottia, Ahjoa, monia muitakin, joista on useita kertoja täällä puhuttu. Mutta sen lisäksi myös seurata kaikkea sitä pientä työtä, integraatiotyötä, joka ei näy millään tavoin julkiseen keskusteluun, ja jonka ei ehkä tarvitsekaan näkyä täällä valtuustosalissa, mutta joka siitä huolimatta pitää tehdä. Kaupungilla kun on sadoittain tietojärjestelmiä, jopa tuhansittain, ja niiden toimiminen yhteen on monilta osin hyvin epäselvää tällä hetkellä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Xia

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Olen pitänyt puheenvuoron valtuustossa omalla nimelläni. Nina Huru on pitänyt Helsingin perussuomalaisten ryhmäpuheenvuoron. Toisin

19.6.2013

sanoen edustin puheenvuorossa omaa itseäni enkä koko perussuomalaisten puoluetta, enkä näin ymmärrä, miten vasemmistoliiton edustaja voi mustamaalata koko perussuomalaisten puoluetta näin pahasti.

SDP:n ja vasemmistoliiton edustajat ovat pitäneet tänään ryhmäpuheenvuoroja, ja antoivat ymmärtää, että Helsingin kaupungin taloustilanne on hyvä. Ottaen huomioon kasvavan määrän työttömiä ja syrjäytyneitä nuoria, tilanne ei todellakaan ole niin. Vaikka Helsinki ei ole vielä talouskriisissä, tarkoitus ei ole viedä Helsinkiä konkurssiin. Kun mennään sosiaali- ja terveyspalvelujen puolelle, täällä on valtuutettuja, jotka ovat tehneet aloitteita palvelujen laadun parantamisesta. Ottaen huomioon tämänhetkisen jonojen pituuden sekä sote-henkilöstön hyvinvointitason, kyllä edessä on paljonkin parantamisen varaa. Helsingin kaupungin talousongelmat eivät katoa ongelmia peittämällä, eivätkä Helsingin kaupungin talousongelmat ratkea itsestään. Nyt olemme onnistuneet erittäin hyvin siirtämään näitä ongelmia eteenpäin, mutta jossain vaiheessa se nousee taas esille. Mielestäni ei ole oikein, että lapsemme joutuvat maksamaan meidän virheistämme. Lisäksi, jos velanotto ja verojen kiristys ratkaisevat talousongelmia, se olisi ratkennut Helsingin kaupungin rahoitushaasteita aikoja sitten.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Sen verran vielä jatkan tuosta edellisestä puheenvuorosta, että esitän tässä ponnien muodossa, että tätä tarkastuslautakunnan raportin kohtaa 4.4.2 täydennettäisiin siten, että asuntotuotannon toteuttamisen yhteydessä tulee huolehtia siitä, että Hitas-järjestelmään sidotun asuntotuotannon ehdot eivät tue sijoitustoimintaa missään vaiheessa, ja että Hitas-irtautumisen ehdot sidotaan asunto-osakeyhtiölain mukaisiin ehtoihin ja varmistetaan lain mukaisesti yhdenvertaisuus- ja hyvän hallinnon periaatteiden toteutumisesta yhtiössä ennen irtautumispäätöksen tekemistä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

19.6.2013

Ensinnäkin valtuutettu Selenelle: Perussuomalaisten koko ryhmä oli yksissä miehin ja naisin hyväksymässä sekä budjettiraamin että varsinaisen budjetin, joiden seurauksena palveluissa on ongelmia. Palveluissa on todellakin parantamisen varaa, mutta kannattaa katsoa peiliin, kun miettii, minkä takia niihin ei osoitettu lisää rahaa.

Sitten tähän metron automatisointiin, minulla olisi kaksi kysymystä. Ensimmäinen koskee sitä, että kun viimeisimmissä automaattimetroprojektin tilannekatsauksissa kerrotaan, että tällä viikolla HKL katsastaa tämän M100-sarjan ensimmäistä junaa, ja että se voidaan ottaa matkustajaliikennekäyttöön 5. päivä elokuuta. Pitääkö tämä aikataulu paikkansa? Eli katsastetaanko se juna tällä viikolla, ja voiko HKL ottaa sen käyttöön 5.8.2013? Toinen metroprojektiin liittyvä kysymys koskee tätä asioiden julkisuutta. Tässä on ollut paljon kritiikkiä siitä, että Helsinki ja Länsimetro Oy eivät julkista kaikkia niitä asiakirjoja, jotka tähän liittyvät. Esimerkiksi miksi Länsimetro Oy ei ole julkistanut VTT:n tuottamaa turvaselvitystä, jonka perusteella länsimetroradan turvalaitteet päätettiin rakentaa eri tavalla, eli huonommin kuin Helsingin ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokset vaativat, ja toisin kuin Helsingin kaupunginvaltuustolle luvattiin? Ehkä tähän löytyy joku vastaus kaupunginjohtajalta tai valtuutettu Kivekkäältä.

Valtuutettu Lovén

Sen verran halusin tähän valtuutettu Xialle vain todeta, että SDP:n ryhmäpuheenvuorossa en minä ainakaan kuullut enkä lukenut – olen nähnyt sen tekstimuodossakin – ole esitetty lisävelan ottoa. Ei sen enempää.

Kaupunginjohtaja Pajunen

? puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Hakanen kysyi aikatauluista ja mainitsi päivämääriä. Meillä ei sen parempaa tietoa ole. Ei ole tietoa, että olisi joku muu aikataulu, eli se on se sama käsitys meillä tästä aiheesta.

Sitten näistä turvamääräyksistä, niistä ovat pelastuslaitos ja Länsimetro Oy käyneet neuvottelut, ja niistä on yhteisymmärrys olemassa.

19.6.2013

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Aikataulukysymykseen valtuutettu Hakaselle lyhyt vastaus: kolme ensimmäistä M100-junaa ovat olleet nyt katsastuksessa tällä viikolla, mutta ne eivät läpäisseet katsastuksia, vaan tarvitsevat lisää töitä. Tämän vaikutuksesta siihen, otetaanko ne käyttöön 5.8., en osaa sanoa vielä tänään, toivottavasti huomenna tiedän. Voin tämän kertoa valtuutettu Hakasellekin heti kun tiedän.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Luukkainen

? puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitän kehuista ja kiitoksista, joita tarkastuslautakunta ja sen tekemä arvointikertomus ovat täällä saaneet, ja näistä puheenvuoroista ja keskusteluista. Lautakunnan puheenjohtajana en tietenkään ota kantaa poliittiseen kissanhännänvetoon siitä, meneekö Stadilla hyvin vai eikö mene, mutta ekonomistina luotan itse lukuihin ja analysoin niitä niiden faktojen perusteella. Pari pointtia tähän keskusteluun, tähän talouskysymykseen: Kirjanpidollinen ylijäämä on eri asia kuin käyttövarat, sillä kirjanpidollista ylijäämää ei todellakaan löydy kenkälaatikosta. Ja kun ottaa huomioon kaupungin toiminnan suuruuden, että 40 000 ihmisen tai työntekijän liksat pitää maksaa, pyörittää kaupungin toimintaa ja maksaa laskuja, niin se edellyttää kyllä melkoisia kassavaroja.

Pari pointtia noista tavoitteista: Niin kuin kertomuksesta varmasti huomasitte, virastoilla ei itse asiassa oikeastaan ole yhteisiä tavoitteita, ja tämä on tullut myös teidän puheenvuoroissanne esille. Toistaiseksi ainoat, jotka sieltä löytyvät tällä hetkellä, ovat katupölyn torjunta ja kaivuutöiden tavoiteaika. Voisin kuvitella, ja lautakunnan näkemys on myös se, että jos oikeasti ajatellaan ja tämän eteen tehdään töitä, niin kyllä löytyy paljon tärkeämpiä ja useampiakin yhteisiä tavoitteita, jolloin nämä ? väliset raja-aidat voitaisiin kaataa ja tähän asiaan panostaa enemmän.

Sitten valtuutettu Alanko-Kahiluoto kritisoi esille nostamaani asiaa sosiaaliasiamieskysymyksestä. Olen samaa mieltä siitä, että lisäresursseja tarvitaan. Mutta se lisäresurssitarve osoittaa, että palvelut eivät toimi. Parempihan on se, että palveluketjut olisivat kunnossa, kuin se, että kaikki kasautuu loppupeleissä sinne

19.6.2013

sosiaaliasiamiehen niskaan. Se oli se, mitä halusin sanoa, ja mitä lautakunta halusi sanoa.

Toinen kommentti koskee valtuutettu Kantolaa, hän peräänkuulutti täällä harmaan talouden selvitystä. Siinä kyllä viime kaudella tarkastuslautakunta teki erittäin laajan ja kattavan selvityksen, joka jaettiin kaikille valtuutetuille, ja käsittääkseni se löytyy edelleen tarkastuslautakunnan nettisivuilta. Se oli tosi iso savotta, ja se on varmaan hyvin tyhjentävä selvitys. En oikein usko, että sen päivittämiseksi tai uudelleen tekemiseksi olisi nyt tarvetta.

Ponsista otan kantaa ainoastaan yhteen, joka koskee lautakunnan työtä. Valtuutettu Huru esitti, että hyväksyttäisiin ponsi, että noudattavatko konserniyhtiöt kaupungin ohjeita tulospalkkiojärjestelmissään. Tässä viime vuoden arviointikertomuksessa on laaja katsaus tästä asiasta, kohdassa 4.2.1 Tytäryhteisöjen johdon palkitsemisjärjestelmät, ja siellä on yhteenvetona sivulla 28 näitä tuloksia. Näiden vastausten mukaan konserniyhteisöjen palkitsemisjärjestelmiin käyttämä rahamäärä on pääosin linjassa kaupungin henkilöstökeskuksen antamien tulospalkkioperiaateohjeiden kanssa. Se on sitten eri asia, jos valtuusto haluaa tätä hommaa teetetävän vielä uudestaan, mutta tämä on nyt tällä tasolla ainakin jo kerran tehty. Se, mikä siellä ilmeni, oli se, että peruspalkkausjärjestelmä ja työsuhteen pysyvyys koettiin tärkeämmäksi kuin tulospalkkiot tai edut, ja että ne tämänhetkisen palkkiojärjestelmät eivät kovin hyvin motivoi tai sitouta johtoa organisaatioonsa.

Mutta arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän keskustelusta, ja toivotan kaikille hyvää kesää.

Kiitos.

19.6.2013

247 §

Esityslistan asia nro 10

SOPIMUS PÄÄKAUPUNKISEUDUN KAUPUNKIEN OSALLISTUMISESTA SUOMEN KANSALLISOOPPERAN KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN

Valtuutettu Xia

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Vaikka toimintaympäristön muutos ja väestönkasvu ovat merkittävästi supistaneet kaupungin rahoitusvarantoja, kaupunki rahoittaa jatkuvasti tappiollisia julkisia palveluita ainoastaan sen takia, koska näin on aina tehty. Rahat on heitetty erilaisiin julkissektorin hankkeisiin, jotka ovat kalliita perustaa ja ylläpitää. Tulevaisuudessa, jos Helsingin kaupunginvaltuutettu haluaa taas anoa puheissaan lisätukea erilaisille julkisille palveluille, ja antaa merkittäviä rahasummia tappiollisille julkisille hankkeille, minä toivon, että kyseinen valtuutettu kertoo samalla faktan pohjalta kaikille, mistä hän ajattelee, että se raha tulee, ja mistä vaihtoehtoisista palveluista hän on valmis leikkaamaan. Kaupunki voi osallistua kaikkiin maailman käyttökustannuksiin, mutta jonkun täytyy jossain vaiheessa maksaa. Itse olen kiinnostunut tietämään, kuinka monta prosenttia Helsingin kaupunkilaisista on valmis maksamaan omasta kukkarostaan Helsingin oopperan käyttökustannuksia.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Bellelle tiedoksi: se ei ole Helsingin, vaan Suomen alainen tämä ooppera.

Kiitos.

19.6.2013

248 §

Esityslistan asia nro 11

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHAN YLITTÄMINEN MÄÄRÄALAN OSTAMISEKSI
ÖSTERSUNDOMISTA (GUMBÖLEN KYLÄN TILA KUSAS RN:O 2:34)

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Edellisessä valtuuston kokouksessa oli käsittelyssä esitys yli 90 hehtaarin alueen ostamisesta Östersundomista. Hinta oli silloin noin 15 euroa neliöltä. Nyt esitetään toisen laajan maa-alueen ostamista hintaan 11 euroa 25 senttiä neliöltä. Tämänkertaisen esityksen perustelut oikeastaan vahvistavat juuri sen, mitä edellisessä kokouksessa tämän tonttikaupan osalta esitin, eli näistä perusteluista ilmenee, että hinta on määräytynyt merkittävältä osin sillä perusteella, millaista rakentamista tälle alueelle voidaan tulevaisuudessa kaavoittaa Helsingin kaupungin toimesta. Kuntien kaavoitusmonopolin tarkoitus kuitenkin on paitsi edistää hyvää kaupunki- tai kaavoituspolitiikkaa, myös ottaa kuntalaisten yhteiseksi hyväksi tämän kaavoituksen tuoma tonttimaan ansioton arvonnousu. Nyt helsinkiläisten rahoilla aiotaan maksaa maanomistajalle merkittävä osa siitä ansiottomasta arvonnoususta, jonka valtuusto myöhemmin kaavoituspäätöksillään tulee tuolle alueelle aikaansaamaan. Nykyisellään tällä alueella on ehkä hivenen raakamaata suurempi arvo, mutta ei sitä arvoa, jolla nyt kauppaa tehdään. Raakamaana sen arvo olisi noin viidesosa siitä hinnasta, mitä nyt esitetään. Raakamaana sitä on syytä pitää niin kauan kuin sinne ei ole kaavoitettu mitään asuntorakentamista tai muuta vastaavaa.

Nyt käsittelyssä olevalla esityksellä kaupunki jakaa maanomistajalle rahaa odotusarvoista. Se on helsinkiläisten rahaa, joka jaetaan yksityiselle, vieläpä suhteellisen suurelle maanomistajalle. Samalla tällä toimenpiteellä kaupunki, jos tämä hyväksytään, on itse kiihdyttämässä tonttimaan hinnannousua, ja sitä kautta myös asumisen hinnannousua. Esitän, että valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi, niin

19.6.2013

että selvitetään lunastusoikeuden käyttäminen maan ansiottoman arvonnousun leikkaamiseksi.

Valtuutettu Xia (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastaus ihan lyhyesti tähän, että minä toivon, että valtuutettu Hakanen erottaa tulevaisuudessa puheissaan hankkeista ja investoinnista. Investointi on sellainen, että raha tuo lisäarvoa tulevaisuudessa. Tässä ei ole varmaan tarkoitus, että me puhumme vain ja ainoastaan rahan käytöstä hankkeisiin, mutta sitten kun puhutaan investoinnista, niin siihen suhtaudutaan negatiivisesti.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tällä kertaa Yrjö Hakanen on jossakin määrin oikeassa, tai oikeastaan olisi hyvä, jos Yrjö Hakanen olisi oikeassa. Mutta ensinnäkin minusta on virhe, että kaupunki ei käytä tai edes uhkaa käyttää lunastusoikeuttaan Östersundomin alueella. ? toki pitäisi tehdä, jotta tonttien hinnat eivät nousisi liian suuriksi. Lunastusoikeus on juuri sitä varten, että tonttien ja raakamaan hinta ei nousisi. Valitettavasti Hakanen on siinä mielessä väärässä, että jos tämä lunastettaisiin, niin lunastushinta on nykyisin, syystä jota en ymmärrä, koska oikeusistuimella näyttää olevan taipumus muuttaa eduskunnan säätämiä lakeja ja niiden tulkintaa voimakkaasti, vaikka on säädetty laki niin, että odotusarvoa ei oteta huomioon, niin nykyisin lunastushinnassa kuitenkin otetaan huomioon.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara on tässä aivan oikeassa, että tällainen ongelma meillä on syntynyt lainsäätäjän alkuperäisestä tahdosta poiketen. Mutta valtuutettu Soininvaara siinä mielessä nyt jätti ajatuksen puolitiehen, että joka tapauksessa se hinta määräytyy edelleenkin laajemman alueen kauppohen keskihintoihin jollain tavalla nojaten. Nyt jos kaupunki Östersundomin alueella itse nostaa sitä tonttimaan hintaa jatkuvasti

19.6.2013

maksamalla näistä odotusarvoista maanomistajille, niin tämä on loputon kehä. Sen sijaan, jos kaupunki nyt pistää jarrun päälle, niin kenties se säästää jossain määrin. Myönnän sen, että koska kaupunki on jo aikaisemmin sieltä lunastanut maita ylihintaan, esimerkiksi viime kerralla viisinkertaiseen hintaan ostettiin se lähes 100 hehtaaria, niin tämä on nostanut sitä alueen yleistä hintatasoa. Mutta edelleenkin, lunastamalla hinta jäisi jonkin verran halvemmaksi, ja jokainen miljoona on Helsingille tässä tilanteessa tärkeä.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Kun tämä kauppa ei varmaan toivottavasti jää viimeiseksi, niin kertaan sen, mitä Östersundomin hallinnollisen liitoksen jälkeen kiinteistöpolitiikassa tässä kaupungissa on tapahtunut. Noin vuonna 2009 kiinteistölautakunta ja myös kaupunginhallitus saivat tiedon siitä, mikä on Helsingin kaupungin maapoliittinen linja Östersundomissa, ja niistä maanostoperiaatteista. Niitä on noudatettu sen jälkeen näissä kaikissa kaupoissa, kylläkin niin, että indeksiä ei ole otettu huomioon, eli asiallisesti olemme jossain määrin vähentäneet näitä hintoja. Mutta joka tapauksessa asia, joka viime kokouksessakin kävi ilmi, että Helsingin roolin maapolitiikassa pitää olla luotettava ja jäntevä, myös maanomistajia kohtaan. Siinä mielessä tämä kauppa on siitä yksi osoitus. Tämän kaupan taustalla olevien asiakirjojen, joita kiinteistölautakunnassa käytiin läpi, nojalla on helposti nähtävissä, että tämä on kaukana siitä arvosta, joka alueen kaavoituksessa aikanaan tullaan saamaan, eli kyllä tämä on hyvin lähellä raakamaahintaa, jos ei jopa raakamaahinta. Ja lunastustoimituksessa, joka on tietenkin kaupungin keinovalikoimassa eräänä keinona, hinta ei meidän arviomme mukaan juurikaan poikkeaisi tästä kauppahinnasta.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tämä mystinen kaupungin linja. Sen jälkeen kun Östersundom liitettiin Helsinkiin, olen kahteen kertaan kysynyt valtuustossa eri vuosina, kuka sen päätti, milloin, missä ja millä valtuuksilla. Ainakin itse valtuutettuna sain Helsingin Sanomista lukea, että joku on Helsingin nimissä luvannut, että Östersundomissa ei käytetä lunastusoikeutta, ennen kuin yhtään ainoaa kauppaa oli alettukaan neuvotella. Itse

19.6.2013

tiedän sen, että sitä ei ole päätetty kaupunginvaltuustossa, enkä ole löytänyt mitään kaupunginhallituksen pöytäkirjaa, jossa tällainen linja olisi päätetty. Se linja on kaupungille ehdottomasti epäedullinen. Sen takia kaupunki menettää kymmeniä miljoonia euroja yhteensä.

Toiseksi, raakamaan hinta tuolla alueella, kiinteistövälittäjiltä saamieni tietojen mukaan on noin 2 euroa neliöltä. Nyt puhutaan moninkertaisesta hinnasta.

Valtuutettu Mäkimattila

Puheenjohtaja.

Talousarvion määrärahan ylittäminen Östersundomissa, joka on ihan sievä paikka, tapahtuu toisen kerran kahden kokouksen aikana. Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä varoitti tässä äsken, että näitä on tulossa lisää. Onko näille jotakin määrää, näille ylityksille? Tuleeko niitä tähän tiuhaan tahtiin? Kysyn ihan sen vuoksi, että olemme nyt peräänkuuluttaneet tiukkaa taloudenpitoa. Olemme puhuneet taloudesta. KD ryhmäpuheenvuorossaan on kiinnittänyt tähän huomiota. Voimmeko ylittää määrärahoja myös monissa muissa kohteissa, niin kuin sosiaali- ja terveystalouden asioissa yhtä helposti?

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Mäkimattilan kysymykseen: Tietenkin joka kerta harkitaan moneen kertaan nämä valtuustoon tuotavat ylitysesitykset, jotka tämäntyppisissä maakaupoissa tietenkin usein tuleva esiin. Mutta eivät nämä ole sattumanvaraisia esityksiä, vaan perustuvat syvälliseen harkintaan, ja siinä mielessä, täällä käytiinkin keskustelua siitä, että nämähän ovat investointeja tulevaisuuteen.

Valtuutettu Hakaselle totean, taisin todeta viimekin kokouksessa, että edellisen valtuuston hyväksymän asumisen ja maankäytön ohjelman mukaan Helsingin kaupunki käyttää maapolitiikassaan kaikkialla lain suomia mahdollisuuksia. En toivo, että enää sattumanvaraisiin lehtiartikkeleihin tässä valtuustossa viitattaisiin.

19.6.2013

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen kiinnittänyt samaan asiaan huomiota, että kovien sektorien ylitykset usein menevät täällä läpihuutojuttuna, mutta taas pehmeiden sektorien ylityksiä ei nähdä samalla tavalla investointina tulevaisuuteen, vaikka ne varmasti sitä myös ovat.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minäkin muistan tämän maankäytön ja asumisen ohjelmassa olevan kirjauksen, että kaupunki käyttää kaikkia lain mukaisia keinoja. Mutta edellisessä puheenvuorossaan apulaiskaupunginjohtaja ilmoitti, että joku on päättänyt, että Östersundomissa ei käytetä kaikkia lain sallimia keinoja. Se on se kysymys, jota olen tässä peräänkuuluttanut: kuka, missä, millä valtuuksilla on päättänyt, että Helsingin kaupunki, poiketen useita vuosikymmeniä harjoittamastaan linjasta, on luopunut siitä mahdollisuudesta, että se leikkaisi maan ansiotonta arvonnousua tonttikaupoissa, käyttämällä, silloin kun se on tarkoituksenmukaista, myös lunastusoikeutta?

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Ajattelin ensin, etten ota tässä puheenvuoroa, mutta kiinteistölautakunnan edustajana sanoisin, että kyllä lunastus kuuluu kaupungin valikoimaan. Se on meidän yhdessä täällä päättämiemme ohjelmien mukainen keino. Se, mitä apulaiskaupunginjohtaja tässä totesi, minun oma käsitykseni on se, että jos tämä menisi lunastuksen kautta, niin tuo hinta ei olisi oleellisesti toinen. On tietenkin parempi, että ne menevät vapaaehtoisten kauppojen kautta kuin lunastuksen, jos hinta on sama. Silloin vältetään oikeudenkäynneiltä ja päästään nopeammin prosessissa eteenpäin. Mutta olen samaa mieltä Hakasen kanssa, että lunastus on ikään kuin takaporttina, takalautana välttämätön, koska se tietysti vaikuttaa näihin maan ostamisen neuvotteluihin. Tässäkin asiassa minun mielestäni se on vaikuttanut tuohon hintaan.

19.6.2013

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuen Hakasen palautusehdotusta.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti vain se, että tässä tapauksessa lunastusmahdollisuuden käyttäminen on sikäli erityisen helppo harkita, että missään tapauksessa tuolle alueelle ei ryhdytä rakentamaan lähiaikoina mitään. Yleiskaavaa vasta puuhataan. Ennen kuin on asemakaava tehty ja päästy rakentamisvaiheeseen, on mennyt monta vuotta, jos sitten talouslama ei lykkää asiaa vielä enemmänkin. Eli tässä olisi kaikki mahdollisuudet todella käyttää kaikkia keinoja.

249 §

Esityslistan asia nro 12

SÖRNÄISTENNIEMEN ASUNTOTONTTIENTEN YM. VUOKRAUSPERUSTEET (SÖRNÄINEN,
KALASATAMA)

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä valtuustossa useat ovat painottaneet eri vaiheissa sitä, että Kalasataman, Sörnäistenrannan ja Sörnäistenniemen alueelle pitää saada monipuolinen asuntokanta, ei pelkästään asuntoja niille, joilla on

19.6.2013

varaa maksaa paljon. Nyt käsittelyssä oleva esitys tonttivuokrista ei tiedä kovin hyvää näille toiveille. Pelkän tonttivuokran osuus on tämän ehdotuksen mukaan 2,64 – 3,32 euroa asuntoneliöltä kuukaudessa tuolla Sörnäistenniemen alueella. Tämä on yksi esimerkki siitä, miten nämä valtuuston edellisellä kaudella hyväksymät tonttivuokrien määräytymisperusteet ovat erittäin ongelmallisia ja ristiriidassa sen tavoitteen kanssa, joka valtuustolla on: tehdä asumisen hinnasta kohtuullisempaa. Esitän ponnen:

Hyväksyessään Sörnäistenniemen asuntotonttien vuokrausperusteet valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, mihin toimiin voidaan ryhtyä kaupungin tonttien vuokrien määräytymisperusteiden kohtuullistamiseksi.

250 §

Esityslistan asia nro 13

KEINUTIEN ALA-ASTEEN PERUSKORJAUKSEN HANKESUUNNITELMA

Valtuutettu Xia

Arvoisa puheenjohtaja.

OAJ:n kyselyn mukaan yli puolella suomalaisista kouluista on sisäilmaongelmia. Homekoulut ja huonolaatuinen sisäilma aiheuttavat koululaisille vakavia terveysongelmia. Suomessa on noin 1300 välittömän korjauksen tarpeessa olevaa homekouluu. Minun silmissäni kaikki koulut ovat tasa-arvoisia. Kun puhutaan peruskorjauksista, meidän on syytä korjata kaikki välittömän korjauksen tarpeessa olevat koulut, mutta kysymys on se, että milloin näin tehdään.

19.6.2013

251 §

Esityslistan asia nro 14

ROIHUVUOREN ALA-ASTEEN KOULUN PERUSPARANNUS

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Roihuvuoren ala-aste on ollut monista eri syistä useaan otteeseen lakkautettavien, purettavien koulujen listalla, ja kansalaisliike ja ihmisten valitsevat poliittiset päättäjät ovat halunneet puolustaa Roihuvuoren ala-astetta. Minusta on erinomaisen tärkeää se, että Roihuvuoren ala-aste perusparannetaan niin, että tilat ovat hyvässä kunnossa, ja säilytetään mainiolla paikalla, erään valtuutetun mukaan nimetyn tien päässä, mäen harjalla koulurakennus. Siitä voi olla montaa mieltä, onko Roihuvuoren ala-asteen rakennus kaunis, mutta omalta osaltaan se kuitenkin myös arkkitehtonisesti on oman aikakautensa merkittävä rakennus, ja kun nämä kaksi asiaa yhdistää – sen, että koulu sijaitsee hyvällä paikalla, se on pidetty oppilaiden ja vanhempien keskuudessa, koulu edustaa omaa aikakauttansa, ja se, että se voidaan perusparantamisella saada entistä ehommaksi – niin olen erittäin tyytyväinen siihen, että lopulta voimme lopettaa vääntämisen Roihuvuoren ala-asteen koulun säilyttämisestä. Roihuvuorelaiset saavat tältä osin rauhan, ja voimme suunnata eteenpäin.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Niin kuin varmasti monet tietävät, vaihtoehtoja meillä on nyt kaksi, niin kuin Roihuvuoren koulun osalta on jo pitkään ollut, ja keskustelua on totta vie käyty pitkään. Yksi vaihtoehto on, että tämä koulurakennus

19.6.2013

puretaan ja rakennetaan uusi. Toinen vaihtoehto ja esitys, joka meillä nyt on käsittelyssä, on peruskorjaus. Itse tavoitteesta varmaan meistä jokainen on ainakin toivottavasti samaa mieltä: Roihuvuoren oppilaille tarvitaan toimiva, hyväkuntoinen ja moderni koulu. Jos miettii sitten, mitkä nämä eri vaihtoehdot, mitä hyviä ja huonoja puolia niissä on, niin jos mietitään tätä nyt esittelyssä olevaa peruskorjausta, täytyy todeta, että peruskorjauksen hinta on hyvin korkea. Se nykyinen rakennus on erittäin huonokuntoinen, ja sen lisäksi tämä nykyinen rakennus ei sovellu rakenteeltaan kouluksi. On kuvaavaa, että nämä opettajatkin, jotka täällä ovat toimineet, ovat halunneet väistötiloihin huonokuntoisuuden ja toimimattomuuden vuoksi. Tähän rakennukseen ei kovasta hinnasta huolimatta saataisi hyvää ja modernia koulua. Sen lisäksi tämä peruskorjaus ei mahdollistaisi laajemmin tämän alueen kehittämistä ja muuta kaavoitusta siihen ympäristöön.

Ehkä vielä täytyy todeta, että tämä rakennus ei ole suojeltu, ja siihen toki aikaa olisi ollut. Prosessi kuitenkin olisi varmasti nopea ja sujuva. Se on myönnettävä, että laitettaisiin euroja tiskiinkin ja ruvettaisiin peruskorjaamaan, se on usein ollut Helsingin ratkaisu, kun jokin prosessi on ollut haastava. Suojeluihmiset ovat tietysti osin aktivoituneet, ainakin suojeltavaksi pohdittujen koulujen listalla tämä on mainittu.

Sitten, jos mietitään vastaavasti tätä purkuvaihtoehtoa, niin samalla rahalla saataisiin uusi, moderni, laadukas koulu. Tämä uusi koulu olisi mahdollista rakentaa tämän nykyisen paikalle, mutta lisäksi tähän ympäristöön voitaisiin saada paljon muitakin: asumista, muita toimintoja. Se on selvää, että prosessi voisi olla vaikeampi. Tarvittaisiin selkeää tahdonilmaisua siitä, ettei kaupunki halua suojella tätä koulua. Tarvittaisiin poliittista tahtoa ja selkeää linjaa siitä, että uusi koulu halutaan rakentaa mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti.

Muutama sana tästä suojelusta, kun se tuntuu olevan se, mikä tähän prosessiin niin paljon meidän pohdinnassamme vaikuttaa. Suojelussa kyse on loppujen lopuksi poliittisista päätöksistä. Ylivoimainen enemmistö suojelupäätöksistä tehdään asemakaavalla, ja tämä on kaupungin oma päätös. Minä olen itse sitä mieltä, myös kaavoituslautakuntaa johtaneena, että tämä suojelu on mennyt osassa kaupungin kohteita ihan liian pitkälle. Heti kun joku vähänkin viittaa historiallisiin arvoihin tai arkkitehtoniseen perimään, niin otetaan ikään kuin annettuna se, että mitään ei kuulukaan voida tehdä, ja kädet nousevat pystyyn. Kun tämän Roihuvuoren koulun kuvaa, rakennetta tai kuntoa katsoo, niin miettii väistämättä, että ehkä tähän

19.6.2013

suojeluhegemoniaan kaivattaisiin vähän lisää maalaisjärkeä ja sen mietintää, että mikä oikeasti on arvokasta.

Minä mietin myös, miksi me nyt olisimme vain ja ainoastaan näihin prosessiseikkoihin vedoten hyväksymässä ei-järkevän ratkaisun. Annammeko me tällaisen virastonäkökulman ja prosessin ohjata lopputuloksia? Ketä me oikein edustamme? Kokoomus tahtoo Roihuvuoren oppilaille parhaan mahdollisen koulun. Esitänkin, että valtuusto päättää palauttaa asian valmisteluun siten, että Roihuvuoren nykyinen huonokuntainen ja toiminnallisesti heikokas koulu puretaan, Roihuvuoren koululaisille rakennetaan uusi, toiminnallisesti hyvän koulunkäynnin ja uudet opetusmuodot mahdollistava, moderni koulurakennus. Koulun rakentamisen tulee olla mahdollista nykyisen koulun paikalle. Kaupunginvaltuusto ei kannata nykyisen koulurakennuksen suojelua.

Valtuutettu Oskala

Puheenjohtaja. Arvon kanssavaltuutetut.

Kun Roihuvuoren ala-asteen remonttia käsiteltiin kaupunginhallituksessa, päätös ei ollut minulle helppo. Minun oli vaikea lähtökohtaisesti hyväksyä ajatusta siitä, että jokainen 80-prosenttisesti peruskorjausta vaativa rakennus tuntuu olevan arkkitehtoninen merkkiteos, joka pitää suojella ja korjata kustannuksista piittaamatta. Etenkin kun nykyaikaisen, käyttötarkoitukseensa paremmin soveltuvan koulurakennuksen saisi samalla hinnalla. Päädyin kuitenkin äänestämään koulun peruskorjaamisen puolesta, koska se on tarjolla olevista päätösvaihtoehtoista vähiten huono, ja roihuvuorelaisten lasten koulunkäyntiolosuhteet saadaan kuntoon mahdollisimman pian. Lisäksi rakennuksella on tällä kertaa aidosti arkkitehtonisia arvoja, vaikka se ei minun silmääni miellytäkään.

Mieltäni jäi kuitenkin kaivelemaan pelko siitä, saako rakennuksesta edes korjaamalla kunnollista ja nykyaikaisen koulun vaatimuksia vastaavaa. Viime lauantain Helsingin Sanomissa ollut arkkitehti Osmo Lapon mielipidekirjoitus kuitenkin helpotti tuskaani. Osmo kirjoitti Hesarissa seuraavaa: "Arkkitehtilehden joulukuun -67 numeron esittelyssä koulun suunnittelija Aarno Ruusuvuori kertoo käyttäneensä harvaa kantavaa pilarirunkoa teollisuushallien tapaan mahdollistaakseen väliseinämuutokset tulevaisuudessa. Kantava rakenne on julkisivuverhouksen takana, joten julkisivujen uusiminen käynee luontevasti nykyaikaista elementtitekniikkaa hyödyntäen. Nyt

19.6.2013

olisi hyvä tilaisuus soveltaa uusia korjausrakentamisen energiansäästöohjeita ja tehdä koulun peruskorjauksesta ekotehokas esimerkkiprojekti. Rakennuksen kompakti muoto ja rakenteelliset ominaisuudet ovat tässä hyvänä lähtökohtana." Näin kirjoittaa siis asiantuntija-arkkitehti. "Lisäksi rakennuksen 20 000 neliömetrin suuruiselle tasakaton olisi asennettava aurinkopaneeli ja tehtävä sinne aurinkovoimala. Se sopisi myös rakennuksen moderniin ilmiasuun ja sen suunnittelijan ajatusmaailmaan."

Tästä sitten seuraa se, että kun Roihuvuoren rakennusta ei ole vielä suojeltu, ja toivottavasti sitä peruskorjattaessa voitaisiin ottaa näitä Ruusuvuoren alkuperäisajatuksia muunneltavuudesta huomioon, jotta saataisiin tästä ainakin minulle kivuliaasta päätöksestä vähemmän huono. Siksi teinkin järjestelmään seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että peruskorjauksen yhteydessä selvitetään mahdollisuudet rakennuksen energiatehokkuuden parantamiseksi ja sisätilaratkaisujen uudistamiseksi tarpeen niin vaatiessa. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta sijoittaa katon aurinkopaneeleja.

Kiitos.

Valtuutettu Loukoila

Kiitos, puheenjohtaja.

Roihuvuoren ala-asteen koulu on todellakin arkkitehtonisesti korkealaatuinen ja arvokas rakennus, joka tulee säilyttää. Täällä kun on puhuttu koulun suojelemisesta, niin kouluhan on nostettu suojeluarvoltaan 1+-luokkaan, mikä tarkoittaa, että koulu tulisi nimenomaan kaupunginhallituksen kehotuksen mukaan suojella sisätiloineen asemakaavalla. Eli tämä on todellakin kaupunginhallituksen kehoitus. Nyt kun tätä suojelua vielä ei ole tehty, niin peruskorjauksen yhteydessä tilat voidaan muuttaa tämän päivän vaatimusten mukaisiksi. Oli erittäin hienoa kuulla tuo äskenen puheenvuoro, että siinä todellakin on mahdollista tehdä väliseiniä ja uusia rakennelmia.

Sitten jos mietitään sitä koko tonttia, siellä olevia erillisiä rakennuksia, niin nehan voidaan todellakin purkaa. Tämä tontilta vapautuva rakennusoikeus, sitä voidaan sitten hyödyntää ja rakentaa mahdollisesti koulutoiminnan kannalta tarvittavia lisätiloja.

19.6.2013

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

? puheenjohtajat. Hyvät valtuutetut.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä kannattaa Roihuvuoren ala-asteen perusparannusta. Koulun päästäminen huonoon kuntoon on esimerkki siitä, miten lyhytnäköisesti kiinteistövirasto ja tilakeskus tässä kaupungissa toimivat. Tilakeskus tekee vuosittain noin 70 miljoonan euron voittoa, kiinteistövirasto tulosta vieläkin enemmän. Rahaa ollaan valmiita laittamaan milloin siltahankkeisiin, milloin helikopterikentän rakentamiseen merenpäälle, milloin Guggenheim-museoon, mutta kun pitäisi huolehtia peruspalvelujen tarvitsemista tiloista, niin niiden annetaan rapistua. Roihuvuoren koulun purkamisesitys muistuttaa minusta sitä koheltamista, jolla muutamia vuosia sitten yritettiin karsia kouluverkkoa. Opetusviraston johdon perustelut lasten määrän vähenemisestä ja koulujen yhdistämisten tai muutosten tuomista taloudellisista eduista eivät silloinkaan kestäneet mitään kriittistä tarkastelua.

Roihuvuorelaiset ovat toimittaneet meille valtuutetuille erittäin hyvää aineistoa, joka olisi pitänyt ottaa myös huomioon jo tämän esityksen perusteluissa. Alueelle on tullut lisää lapsiperheitä, sinne on tulossa lisää kouluikäisiä lapsia, sinne rakennetaan lisää asuntoja. Alueen toinen koulu, Porolahden koulu, ei voi ottaa suuria määriä oppilaita lisää. Arkkitehti Aarno Ruusuvuoren tärkeimpiin töihin kuuluva koulu on rakennettu, niin kuin edellä kuultiin, todellakin niin, että se on helppo tilaratkaisujen osalta muuntaa. Suojeluarvojen takia minä kyllä uskon niitä asiantuntijoita, jotka arvelevat, että koulun purkamiseen tuskin saataisiin lupaa, ja se jäisi joka tapauksessa kaupungin vastuulle.

Koulun ilmanvaihto-ongelmien korjaamisesta on jo pitkään ollut valmiita suunnitelmia. Jos koulu olisi niin huono kuin kokoomuksen valtuustoryhmän taholta täällä väitettiin, niin tuskin alueen asukkaat, koululaisten vanhemmat ja monet muut siellä toimivat olisivat vuosikausia kampanjoineet sen koulun puolesta, ja meihin tänäänkin vedonneet.

Emeritusprofessori Osmo Lappo toivoi tässä valtuutettu Oskalan mainitsemassa Helsingin Sanomien mielipidekirjoituksessaan, että tästä koulusta tehtäisiin todellakin ekotehokkaan peruskorjauksen esimerkki, ja hän viittasi myös näihin tasakaton tarjoamiin

19.6.2013

mahdollisuuksiin, aurinkopaneeleihin ja muihin. Samantapaista ajatusta muidenkin kaupungin tilojen osalta aikoinaan esitti, viitisen vuotta sitten, valtuutettu Heikki Takkinen, ja silloin siihen ei vielä innostuttu, mutta toivottavasti tällä kertaa näitä mahdollisuuksia käytetään hyväksi. Minusta tämä valtuutettu Oskalan esitys oli erittäin perusteltu, ja kannatan tätä pontta, jotta selvitetäisiin mahdollisuudet todellakin kehittää tässä hankkeessa energiaa säästäviä ratkaisuja, ja sitten aurinkopaneeleja tai -keräimiä ja muita vastaavia.

Valtuutettu Rissanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minun on nyt ihan pakko kysyä valtuutettu Hakaselta, että kuunteliko hän ollenkaan valtuutettu Männistön puheenvuoroa. Männistöhan nimenomaan esitti, että tilalle pitäisi rakentaa, jopa tälle samalle tontille, uusi koulu. Kyseessä ei ollut se, että tässä nyt haluttaisiin karsia kouluverkkoa.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Päätös tämän koulun korjaamisesta, niin kuin monen muunkin koulun kohdalla, on venynyt todella pitkään. Miksi sitten pitäisi korjata, kun voisi rakentaa täällä joidenkin mielestä uudenkin koulun? Koska tämä korjaus on tässä tapauksessa toteutettavissa nopeammin. ? se tulee edullisemmaksi. ? todennäköisempää, että purkulupaa ei saataisi. Rakennus jäisi joka tapauksessa kaupungin vastuulle. Se on myös tämä alueen asukkaiden toivomus. Tässä ennen kokousta kävi asukkaiden delegaatio, ja oli yhtenä henkilönä ottamassa sitä vastaan. Heillä oli hyvin vakuuttavia argumentteja sen puolesta, että tämä korjaaminen on tässä tilanteessa viisasta. Minulle nämä perustelut riittävät, ja myös meidän ryhmämme enemmistölle sen käsityksen mukaan, joka minulla on siitä asiasta.

Mutta voihan tietenkin uusiakin kouluja rakentaa tähän kaupunkiin. Niille on tarvetta jopa samalla kaupungin suunnalla, missä tämä koulu on. En tiedä, kuinka hyvin te tunnette tämän kaupungin koulujen kokonaistilannetta, joka olisi hyvä ottaa huomioon, kun pohditaan sitä, että mitä rakennetaan ja mitä korjataan. Näitä resursseja, kuten täällä on tänään monta kertaa todettu, meillähän ei ole loputtomiin jakaa.

19.6.2013

Vuosaassa esimerkiksi olisi tarvetta kipeästi uudelle lukiorakennukselle. Se tällä hetkellä toimii samoissa, ahtaissa, korjauksen tarpeessa olevissa tiloissa yläasteen kanssa siinä Tehtaanpuistossa. Toivon, että tämä ja moni muu tällainen vastaava hanke myös saa saman myönteisen idean tai asenteen, kuin mitä täällä on nyt ollut rakentaa uusi koulu sellaisen koulun tilalle, jota ei tarvitse uudella koululla korvata.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meidän vasemmistoliiton ryhmämme kannattaa tämän Roihuvuoren ala-asteen peruskorjausta. Olemme käyneet hyvin perusteellisesti tätä asiaa läpi. Meillä on käynyt meidän luottamushenkilöitämme paikanpäällä, ja täällä meidän ryhmässämme tunnetaan hyvin tämä koulun tilanne. Tässä on ollut erinomaisia puheenvuoroja, jotka ovat nostaneet esiin tämän suojelukysymyksen, ja myös sen, että meille oli myös erittäin tärkeää, että Roihuvuoressa säilyy paikallinen, oma lähikoulu. Tämä on erittäin tärkeä asia, että se peruskorjataan.

Tietysti, tässä on tullut esitys, että rakennetaan uusi koulu, ja tietysti se saattaa tuntua houkuttelevalta, että rakennetaan moderni, uusi koulu. Mutta se, että me saamme tästä nykyisestä koulusta korjattua, ja toivottavasti, tähän ei ole sillä tavalla jyrkästi suojeltu, niin voitaisiin huomioda tämä, mitä täällä tuli esimerkiksi tästä ekotehokkaasta rakentamisesta, plus sitten, että ne koulun tilat olisivat sitten myös nykyistä paremmin sopivat oppilasryhmille, että voitaisiin tällaisia asioita huomioda siinä peruskorjauksen yhteydessä. Olen jättänyt järjestelmään ponnin, jossa esitetään, että selvitetään peruskorjauksen yhteydessä oppilaspaikkojen riittävyys, hyödyntäen tontin rakennusoikeutta niin tarvittaessa. Täällä jo valtuutettu Loukoila kertoi siitä tontin tilanteesta ja siitä rakennusoikeudesta sillä alueella. Tässä on nyt ollut vähän vaihtelevaa arviointia tästä lasten lukumäärästä, ja kuten tiedätte päivähoidon puolelta, niin nämä arviot saattavat vaihdella hyvinkin paljon. Eli tällä ponnella halutaan turvata se, että kun tämä peruskorjaus saadaan liikkeelle, niin mikäli ilmenee tarvetta, että täytyy myös saada lisää paikkoja, niin silloin selvitetään myös tämä mahdollisuus ja hyödynnetään sitä tonttia tässä yhteydessä.

Kiitos.

19.6.2013

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Kuunnellessani teidän keskusteluanne tulee mieleen tuo yleinen sanonta, että paras on hyvän vihollinen. Tässä asiassa hallinnolliset päätökset ja tilannehan on se, että alueella on voimassa vuonna -56 hyväksytty asemakaava, joka mahdollistaa vain rakennusluvalla tuon peruskorjaustoiminnan. Eli siinä mielessä vain rakennuslautakunta ja sen harkinta ovat tässä ikään kuin porttina, ja siltä osin ainakin osa noista ponsista varmaan voitaneen ottaa huomioon. On muistettava, että vuoden -56 asemakaavassahan ei ole erityisiä sisätiloja eikä muitakaan koskevia suojelumääräyksiä, mutta varmaan hyvä hankesuunnittelu ottaa ne sinänsä huomioon. Mutta niin kuin sanottu, voimassa oleva asemakaava ei niitä edellytä.

Mutta mikäli lähdettäisiin toiselle tielle, eli lähdettäisiin purkamaan, niin purkuprosessiin liittyy se, että rakennussuojelua tietenkin tässä maassa muutkin viranomaiset huolehtivat: kaupunginmuseomme lisäksi ystävällinen ELY-keskus ja sitä kautta ympäristöministeriö. Tämän rakennuksen osalta on mielestäni kiistämättä osoitettavissa, niin kuin tässäkin tilassa, joka on Ruusuvuoren suunnittelema, että sillä on sen aikaan liittyviä, arkkitehtonisia arvoja. Eli niin kuin asiakirjoista näkyy, niin virkamiesten mielestä on hyvin epätodennäköistä, että purkulupaa saataisiin, vaikkakin kaupunki ? sitä mieltä.

Niin kuin sanottu, tässä ovat tämän asian näkökulmat, ja toivon, että voitte tuon päätöksen tehdä näiden tosiasioiden valossa.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Tunnen itse tämän tapauksen päätöshistorian hyvin läheisesti, kun olen Roihuvuoresta ja siellä asunut alun perin vuodesta -68, niin tämä rakennus on minullekin hyvin tuttu, ja tunnen sen ympäristö ja asukkaiden näkemyksen myös varsin hyvin. Apulaiskaupunginjohtajan äskeiseen puheenvuoroon on hyvä jatkaa siinä, että meidän pitää ymmärtää, mistä me olemme nyt päättämässä. Me emme ole päättämässä suojelusta. Kukaan ei täällä kaupungissa ole sitä vaatinut eivätkä asukkaatkaan. Me päätämme, kunnostetaanko se pitkään tehdyn kunnostussuunnitelman mukaan.

19.6.2013

Toinen vaihtoehto, mitä kokoomus esittää, on lähinnä purkuluvan hakemisesta. Kokoomus väittää esittävänsä, että tässä ollaan esittämässä purkamista ja uuden koulun rakentamista sille sijalle, mutta tämä päätös ei ole täällä valtuuston käsissä. Se on juuri noiden pohjapapereiden ehkä tärkein viesti. Me voimme hakea purkulupaa, ja jos me saamme sen, niin me voimme sitten suunnitella uutta koulua. Se edellyttää todennäköisesti vielä kaavoitusprosessin välissä, koska se muuttaisi tätä alkuperäistä ympäristöä aika lailla, ja me joudumme käymään muiden viranomaisten kanssa aika pitkän keskustelun siitä, miten kaupunki on itse luokitellut Roihuvuoren ja tuon kyseisen kiinteistön omissa määrityksissään. Se on kaupunkisuunnitteluvirastonkin tulkinnan mukaan arkkitehtuurisilta arvoiltaan sellainen, että sen purkuluvan saaminen on ongelmallista. Ja kuten apulaiskaupunginjohtaja sanoi, muutkin viranomaiset tällä hetkellä seuraavat sitä asiaa.

Mutta tämä ongelma ei ole pelkästään tässä. Se tilanne on siellä koulutoimen kannalta se, että lapset ja koulutyö ovat jo nyt parakeissa. Jos me etenisimme kokoomuksen esittämän suunnitelman mukaan, niin me lähtisimme hakemaan sitä purkulupaa, joka vie vuosia, ja sen päässä saattaa olla se ratkaisu, että sitä purkulupaa ei tulekaan. Koko tämän jakson ajan meillä juoksevat vuokrat tietenkin näistä väistötiloista, ja ne tilat ovat epätyytyttäviä toiminnallisesti, ja sen lisäksi meillä vaanii se tilanne, että tämän lopullisesti mahdollisesti uudelleenkorjattavaksi tulevan rakennuksen kunto on vielä entistä heikompi ja sen mukaisesti myös kustannukset suurempia.

Koulussa ei ole hometta vaikka sitäkin on kovasti esitelty. Meillä on oikeasti homeongelma monissa helsinkiläiskouluissa, ja sille pitäisi jotain tehdä. Tämän nimenomaisen koulun ongelma on, että sen rakenteet ovat vain huonossa kunnossa ja ilmastointi ei toimi. Siihen on tehty kunnostussuunnitelma, joka on teknisesti toteutettavissa ja realistinen, ja suhteessa siihen arkkitehtuuriseen arvoon ? oikeastaan juuri se, minkä takia se kannattaa tehdä. Kiinteistölautakunta oli tässä koko asiassa ylipuoluepoliittisesti yksimielinen tutustuttuaan kaikkiin asiaan liittyviin tekijöihin. Jopa lautakunnan puheenjohtaja Pia Pakarinen, joka sinänsä opetuslautakunnanpuheenjohtajana edellisellä kaudella käynnisti juuri selvityksen tästä uudisrakennusvaihtoehdosta, päätyi tähän kantaan. Ehkä Pia kertoo myöhemmin omaa kannanmuodostustaan, mutta yhteinen ymmärrys kiinteistölautakunnassa lähti juuri siitä, mikä on tuolla papereissa: virkamiesvastuulla arvioidaan, että kaupunki ajautuu kohtuuttomaan tilanteeseen sekä kiinteistötaloudellisesti että opetuksellisesti, jos edettäisiin sen vaihtoehdon mukaan, mitä

19.6.2013

kokoomus esittää. Sitä uutta koulua ei saa tuon vanhan paikalle siinä aikataulussa kuin se oli tarpeen, jos ollenkaan.

Haluan muistuttaa vielä siitä, kun meillä olivat nämä roihuvuorelaiset täällä delegaatiossa ja mieltä osoittamassa, ja ovat lähettäneet kaikille näitä tietopaketteja, joihin on käytetty aika paljon vaivaa. Siellä alueella ei pidetä koulua rumana eikä epäterveellisenä, ja uskotaan niihin papereihin ja selvityksiin, jotka viranomaiset ovat tehneet. Rakennus on omalaatuinen ja mielenkiintoinen. Se on ehkä Itä-Helsingin yksi arkkitehtuurisesti kiinnostavimpia viime vuosikymmenten rakennuksia, ja hauskaa kyllä, kun kokoomus puhuu, että halutaan tilalle moderni koulu, niin se osoittaa, miten historia- ? kokoomus liikkuu. Tämä on nimenomaan modernia arkkitehtuuria. Nyt tarkoitatte varmaan nykyaikaista tai tämän ajan koulua, mutta tuo edustaa nimenomaan suomalaisessa rakennusperinteessä sitä, mitä kutsutaan moderniksi. Koulun laajentamisen mahdollisuudet on tuohon kaavaan merkitty, kun sieltä poistuvat ne sivurakennukset, ja se on minun mielestäni nimenomaan se pelivara, jolla tätä oppilasmäärää voidaan laajentaa.

Summa summarum: kokoomus haluaa tehdä tästä periaatteellisen suojelukysymyksen, ja on ottanut panttivangiksi koulun ja oppilaat. Se on minusta todella väärin, ja jos se menisi läpi, se voisi johtaa siihen, että kaupunki saa siitä pitkän laskun itselleen.

Valtuutettu Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Puhakka oikeastaan aika tyhjentävästi sanoi jo ne näkökohdat, joita itse ja meidän ryhmässämme ajatellaan ja edustetaan. Tietysti tässä kaksi asiaa nousee ylitse muiden: on juuri tämä perusparannuksen kannattaminen, ja siitä lähdemme, että se kannattaa tehdä, ja toinen on keskustelu rakennuksen mahdollisista suojeluarvoista, modernismin ja postmodernismin suhteesta. Kannattaa muistaa Helsingin ikuinen helmasynti. Nyt, kun viime viikolla saimme uuden keskustakirjastosuunnitelman, niin sopii muistuttaa, että ensimmäiset suunnitelmat siitä tehtiin jo vuonna 1917, ja noin 95 vuotta myöhemmin päästään toteutukseen. On mahdollista, että vaikka koulu ei kansallisen monumentin tunnuksia täytä, niin mahdollinen purkaminen ja uudelleenrakentaminen on prosessi, joka kohtuuttomasti rasittaa Roihuvuoren asukkaita ja pieniä koululaisia, jotka tätä koulua käyttävät.

19.6.2013

Betoni oli 60-luvun suuri materiaali. Siihen uskottiin vahvasti Helsingissäkin ja betoniteollisuudella oli oma merkityksensä silloisessa kunnallispoliittisessa järjestelmässä. Betonin käyttö yleistyi, ja sen uskottiin takaavan meille ikuisen onnen, mitä rakennusmateriaalin kestävyys tulee. Voimme vain todeta, että ikuista onnea odotellessa olemme nyt tilanteessa, jossa näitä 60-luvun betonirakennuksia täytyy läpikäydä ja vakavasti katsoa nyt todellakin tämä peruskorjauksen haasteellisuus. Ruusuvuoren arkkitehtuurista voidaan olla mitä tahansa, samoin tästä rakennuksesta, jossa nyt olemme. Hänen kädenjälkensä on kuitenkin kiistattomasti Suomen sotienjälkeisen historian keskeistä tulkintaa, ja siksi kyllä tämä modernismi, jota 60-luvulla rakennettiin, kelpaa edelleenkin esitettäväksi. Siis kannatamme koulun perusparannusta.

Valtuutettu Lipponen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuen toki tätä peruskorjausta, sillä ymmärrän roihuvuorelaisten tarpeen saada nopeasti toimiva koulu alueelle, koska lähikoulu on erittäin tärkeä, niin perheiden arjen sujuvuudelle kuin koko alueelle. Koulu on keskus. Mutta jotta ei päädytä uudelleen tämäntyyppisiin, vastaaviin tilanteisiin, haluan kuitenkin nostaa esille näitä näkemyksiä, joita minulla tästä asiasta on. Meidän Helsingissä tulisi kyllä nyt tehdä isompi linjaus siitä, että milloin korjataan, milloin puretaan, mikä on se aste: 70 %, 80 %? Sitten näistä kosteus- ja homevaurioista, näistä nyt ilmeisesti ei ole sitten näyttöä, mutta joka tapauksessa tulos on se, että jos on tämäntyyppisiä ongelmia, niitä on äärimmäisen vaikea paikallistaa ja tulee remonttien kierre, koska ne vain yksinkertaisesti piileskelevät siellä rakenteissa ja nousevat aika ajoin esille, kun opettajat ja oppilaat alkavat oireilemaan. Tällöin tämä jatkuvien korjausten kierre nostaa niitä kustannuksia yhä kalliimmaksi. Mutta ilmeisesti tämäntyyppistä ongelmaa ei nyt tällä kertaa ainakaan ole vielä paikallistettu.

Sitten täällä on puhuttu näistä uudennlaisista oppimisympäristöistä. Teknologia kehittyy, energiansäästöratkaisut kehittyvät, mutta erityisesti kouluissa on mahdollisuus nyt tehdä aikamoinen jättiharppaus siinä, kuinka rakennetaan uudennlaisia oppimisympäristöjä, jotka antavat ne valmiudet lapsille ja nuorille siihen maailmaan, mihin he valmistautuvat. Siihen eivät nämä nykyiset, aika ahtaatkin luokkaratkaisut toimi. Toivottavasti tässä peruskorjauksessa nyt pystytään täydellisesti muuttamaan nämä sisätilat ja saadaan sinne

19.6.2013

nämä uuden teknologian suomat mahdollisuudet käyttöön. Myös se, että on hyvin tärkeätä miettiä se, että nämä koulut ovat todella sellaiset, kun kilpailu opettajista kiristyy, niin nämä koulut houkuttelevat sitten niitä opettajia työhön sinne Roihuvuoreen, ettei ole näitä erilaisia epäilyksiä.

Mutta myös haluaisin nostaa esille, aika kyllä loppuu, että jos meillä päiväkodit ja koulut ovat näin huonossa kunnossa, niin kyllä meillä varmasti myös asuntokanta on aikamoisen tarkastelun kohteena, eli minkä kuntoisissa asunnoissa ihmiset täällä Helsingissä asuvat, ja niihin pitää kyllä löytyä nyt varmaan myös aika pikaisesti mahdollisuuksia korjata, ja myös valvoa sitä, että se korjaus on laadukasta.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Minun lapseni, tämän toisen sarjan lapset kävivät tätä koulua, tätä Vuorenpeikon ala-astetta, ja minullakin on aika hyvä tuntemus tähän kouluun. En halua paljon tähän keskusteluun muuta lisätä kuin todeta vain sen, että se on erittäin vankka rakennus. Siinä ei ole todellakaan homeongelmia eikä tällaisia, vaan runko on terve ja rakennus on mitä kaunein, edustaen omaa aikakauttaan. Minusta myös lähiöissä pitää joskus uhrautua sille, että me myös säilytämme lähiöissä jotain, eikä aina pureta, jos jotain uutta rakennetaan. Siihen mahtuu tontille muitakin rakennuksia opetustoimen tarpeiden mukaan, ja siinä mielessä kannata Sirpa Puhakan tekemään ponsiesitystä.

Minusta on hyvin tärkeätä, että tämä rakennus siellä säilyy, ja kun puhutaan kouluympäristöstä, niin kouluunhan saadaan kaikennäköistä teknistä kamaa sisään ja muuta, mutta koulun vieminen sellaiselle paikalle, missä tämä Vuorenpeikon ala-aste on, on aika mahdotonta enää nykypäivänä. Siinä on myös luontoa ympärillä, ja onpa aika ihmeellistä, että saattavat oppilaat nähdä ihan tervettä luontoakin ympärillään, eikä vain tietokoneen ruudusta sitä. Tämäkin näkökohta on syytä ottaa huomioon. Liikenteellisesti se on myös paikka, jossa on turvallinen koulumatka mahdollinen hyvin monelta taholta.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

19.6.2013

Ihan aluksi täytyy pyytää anteeksi roihuvuorelaisilta sitä, että kaiken kaikkiaan tämän koulun kohtalon käsittely on kestänyt aivan liian kauan. Itse olen askarrellut ja ollut ensimmäistä kertaa käymässä Roihuvuoren ala-asteella vuonna 2005, ja jo silloin sen kohtalosta oli puhuttu useita vuosia. Itsekin olen tähän syylistynyt, mistä olen pahoillani, koska tätä asiaa on pompoteltu instanssista toiseen. Jos hiukan otetaan tätä historiaa tässä, niin opetuslautakuntahan päätyi, on itse asiassa päätynyt muutamaankin kertaan, toivomaan tämän koulun purkamista sillä perusteella, että se oli väärän kokoinen, tai tulisi peruskorjattuna väärän kokoiseksi ja se olisi väärässä paikassa. Ilmeisesti edelleen pitää paikkansa, että se olisi väärän kokoinen ihan optimistarkoitukseensa, mutta tietenkin sitten taas nämä väestöennusteet ovat muuttuneet sen verran, että kun aikaisemmin on ajateltu, että se koulu pitäisi rakentaa sinne pohjoisempaan, lähemmäs Puotilaan, niin sinänsä se Roihuvuori koulun paikaksi olisi ihan hyvä.

Kiinteistölautakunnassa nyt kun olen tätä asiaa tarkastellut, niin kuin tuossa toi valtuutettu Rantanen ja toisaalta apulaiskaupunginjohtaja asian esille, niin täytyy sanoa, että Männistön palautusehdotus on erittäinkin hyvä, ja jos minä voisin yhtään uskoa, että se voisi toteutua, niin minä mielelläni sitä kannattaisin. Nyt tietenkin, kun ajattelee, että uusi koulu ja peruskorjaus maksavat suurin piirtein saman, ja on tietysti epävarmaa, kuinka hyvä siitä peruskorjattuna saadaan, niin se uuden koulun rakentaminen voisi olla ihan järkevää. Minusta on todella sääli, että me joudumme tietyllä tavalla tekemään päätöksiä oletusten perusteella, eli nyt tiedetään, että tämä on otettu kirjaan, missä on arvioitu koulurakennusten arvoa, sitä on pidetty arvokkaana. Sitä ei kuitenkaan ole kaavassa suojeltu, ja nyt me joudumme olettamaan, ettei siitä varmaan mitään tulisi, jos sen purkamisesta päätettäisiin. Kun tällaisia kouluja on jonkun verran muitakin Helsingissä, niin tietysti olisi hyvä, että vähän pohdittaisiin tätä erilaisten suojelupäätösten ja oletusten järkevyyttä. Mutta näin kiinteistötaloudellisesta näkökulmasta en halua tämän asian kanssa enää jahkailla. En halua, että se jää sinne kaupungille käsiin, ja joudutaan sitten joka tapauksessa peruskorjaamaan. Siinä mielessä, että saataisiin se koulutyö siellä Roihuvuoressa jatkumaan, olen tuon peruskorjauksen kannalla kaiken kaikkiaan.

Tässä on esitetty kaikenlaisia ponsia aurinkopaneeleista ja -keräyksistä ja kaikenlaisista, mutta täytyy nyt muistaa, että jos me haluamme, että se asia menee eteenpäin, niin tässä on tehty hankesuunnitelma, ja sitten pitäisi mennä eteenpäin sen kanssa, eikä taas keksiä jotain. Sitten voidaan ihan yhtä hyvin lähteä eteenpäin sen purkuasian

19.6.2013

kanssa, koska aikaa kuluu joka tapauksessa. Eli sitä kannattaa tässä kohtaa miettiä. Mutta jotenkin, niin kuin tässä hyvin on tuotu esiin, se, että nämä koulurakennukset lähes kaikki ovat tavalla tai toisella arvorakennuksia, niin se tekee kyllä sitten kouluverkon suunnittelemisesta myös hyvin raskasta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä muistuttaisin ensin tätä salia siitä, että kyllä valtuusto edelleen käyttää tässä kaupungissa ylintä päätösvaltaa ja pystyy asioita ratkaisemaan ja tekemään päätöksiä. Sitten jos valtio haluaa syystä tai toisesta joitakin rakennuksia suojella, niin sillä on omat määrärahasa niihin suojeluihin ja päätöksiin, mutta lähtökohtaisesti, jos näin ei ole, niin kyllä valtuusto täällä käyttää ylintä päätösvaltaa.

Minä olen täysin samaa mieltä valtuutettu Pakarisen ja muidenkin puheenvuoron käyttäjien kanssa siitä, että Roihuvuoren koulutilanne on tavallaan absurdi, ja se pitää mahdollisimman nopeasti tavalla tai toisella ratkaista, mutta kun katsoo kaupunkisuunnittelulautakunnan kantaa, he toteavat, että eri näkökohdat huomioiden koulurakennusta ei tulisi suojella. Opetuslautakunta on puoltanut, että Roihuvuoren nykyisistä tiloista luovuttaisiin koulukäytössä aikanaan 2010 maaliskuussa. Kaupunginmuseo on ottanut kantaa, että se kehottaa tutkimaan peruskorjauksen tavoitteita uudelleen ja nykyistä tarkemmin antaessaan lausuntoa tässä, joka tulee tarkoittamaan, veikkaan, ja aidosti veikkaan, että monia miljoonia vieläkin tähän hankearvioon. Ja nyt kun esityslistalla todetaan kuitenkin, jonka uskon myös, että investointien kannalta edullisin vaihtoehto olisi rakennuksen purkaminen ja uuden koulun rakentaminen uuteen paikkaan, jolloin aidosti saataisiin parempi koulu koululaisille, niin ei voi olla kuin kannattamatta Männistön tekemää palautetta. Siihen on aidot perusteet olemassa: parempi koulu on se salasana.

Valtuutettu Rantala

Värderade ordförande.

19.6.2013

Tässä ei ole kyse arkkitehtuurista, tai mikä on kaunista tai rumaa. Tässä on kyse siitä, mikä on pitkällä tähtäimellä järkevää niin koululaisten kuin kaupunginkin kannalta. Kun peruskorjausaste on noin 80 %, se osoittaa selvästi, että rakennus on niin huonossa kunnossa, että sitä ei ole kerta kaikkiaan järkeä peruskorjata. Arkkitehtuurista voi olla montaa mieltä, mutta on kuitenkin syytä huomata, että rakennus ei ole suojeltu kaavassa, vaan on ainoastaan mukana kaupungin omalla prioriteettilistalla. Uudisrakennus avaisi ihan uudet mahdollisuudet saada samalle alueelle, jopa samalle paikalle, koulurakennus, lähikoulu, joka on paljon käytännöllisempi monella eri tavalla, samalla hinnalla. Siis samalla hinnalla.

Jag förstår att föräldrarna i Karlsberg är oroliga för tidtabellen, det är jag också. Men jag utgår från att stadens förvaltning snabbt kan ta fram en plan för en ny byggnad och att det också finns politisk vilja att också sköta den politiska biten. Jag ger inte många poäng för själva processen; det har tagit för länge. Jag förstår också frustrationen bland föräldrarna. Men nu vill vi inte bara det som är medelbra, utan det som är bäst...Koska argumentit, niin käytännölliset kuin taloudelliset, puhuvat uudisrakennuksen puolesta, kannatan myös valtuutettu Männistön palautusehdotusta.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitoksia.

En kannata asian palauttamista. Olen opetuslautakunnan uutena puheenjohtajana sitä mieltä, että ehdottomasti Roihuvuoren koulu kannattaa korjata ja perusparantaa, nimenomaan sen vuoksi, että ensinnäkään tässä koulussa ei ole minkäänlaista homeongelmaa havaittu. Tämä on koulu, joka voidaan korjata sisäilmaltaan hyväksi kouluksi. Roihuvuoressa lapset käyvät jo parakista käsin koulua, ja olisi erittäin suotavaa, että he mahdollisimman nopeasti pääsisivät takaisin koulurakennukseen jatkamaan koulunkäyntiä. Minä pahoin pelkään, että jos tässä nyt tehdään joku muu päätös kuin päätös perusparantamisesta, niin tästä on seurauksena ensinnäkin luultavasti aika pitkä valituskierrös, jonka seurauksena koulunkäynti voi jatkua siellä parakeissa vaikka kuinka kauan. Ja sitten toisaalta minä olen helsinkiläisenä veronmaksajanakin sitä mieltä, että kun me joudumme kuitenkin tämän koulun perusparantamaan, kun se jää meidän käsiimme rakennuksena, niin silloin ei ole mitään järkeä siinä, että me tässä taloustilanteessa, jossa Helsingin päättäjät ovat päättäneet meille eräänlaisen investointikaton, joka estää loputtomasti rakentamista ja

19.6.2013

korjaamista, niin ei ole mitään järkeä, että me samaan aikaan sekä korjaamme tämän rakennuksen joka tapauksessa että rakennamme toisaalle uuden koulun.

Opetuslautakunnan puheenjohtajana minä kyllä vetoan teihin, hyvät valtuutetut, että päättäisimme nyt tästä perusparannuksesta. Me joudumme joka tapauksessa korjaamaan tämän rakennuksen. Sitten, jos tai kun meidän taloustilanteemme paranee, ja jos siellä Myllypuron suunnassa tarvitaan koulua, niin rakennetaan sitten sinne jonain päivänä toinen koulu. Mutta nyt perusparannetaan tämä koulu.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

En kannata asian palautusta. Roihuvuorelaiset lapset tarvitsevat oman koulun jatkossakin. Uskon, että nykyisen rakennuksen peruskorjaus on nopein tapa saada toimiva koulu. Siksi kannatan pohjaesitystä. Pienten lasten koulun pitää olla lähellä, ja myös liikenneolosuhteet pitää ottaa huomioon siten, että lapsi voi ilman saattajaa turvallisesti kouluun mennä. Kuitenkin myös marjaniemeläiset lapset tarvitsevat turvallisen koulutien, ja erityisesti pienten lasten koulurakennuksen tarve jää sinne edelleen. Mietinkin, minne on unohtunut muutama valtuustokausi sitten yli puoluerajojen kannatettu ajatus kokonaisen päiväkodin ja pienten lasten koulun yhteisten muunneltavien tilojen hankkimisesta sinne, missä tarve on suurin. Päivähoito voi tarvita tiloja nyt, ja jonkun vuoden päästä taas pienten koululaisten määrä voi ylittää päiväkotikäisten määrän. Eri hallintokuntien kiistat siitä, kenen pitäisi rakentaa etu- ? ovat pikkuisen ongelmallisia olleet tässä. Mielestäni 5.—6.-luokkalaiset taas voivat jo kulkea kauemmaksi. Toivoisin, että myös tällaisia moduuliratkaisuja voitaisiin tällaisissa kiireellisissä tarpeissa pienten lasten kouluina varsinkin hyödyntää, niin kuin päiväkodeissa. Suunnittelussahan pienten lasten koulu ja päiväkotia samassa ei tuota ongelmaa, ? toteutus on lasten ehdoilla. Yläkoulut ovat usein aika erityyppisiä. Pienten lasten koulujen ei tule olla samannäköisiä ja saman oloisia asfalttipihoja. Asfalttipihat usein tehdään ainoana perusteluna, että talvikunnossapito on helpompaa. Mutta onko se sitten taas koulun toiminnallisuuden tai alueen asukkaiden kesätoiminnan kannalta järkevää, että siellä on pelkkä asfaltti.

19.6.2013

Valtuutettu Enroth

Kannatan tämän asian palauttamista uuteen käsittelyyn. Minulle on tullut sellainen vaikutelma siitä, että tämän koulun korjaamista kannatetaan osaksi myös siitä syystä, että sillä tavalla saataisiin koulu pysymään nykyisellä paikallaan. Tämä koulun oleminen lähellä lapsia, lasten kotia, on erinomaisen tärkeä asia, ja siitä tässä palautuksessa on kysymys. Haluan, että rakennetaan koulu tämän nykyisen koulun paikalle. Se voi kestää pikkuisen kauemman aikaa kuin tuo peruskorjaus, vaikka peruskorjauksen tyyppinen piirre on se, että se venyy ja venyy siitä, mitä on alun perin suunniteltu, ja myös tulee kalliimmaksi.

Parakkiluokat ovat hyviä luokkia. Asun Pakilassa, ja siellä on paljon kokemusta parakkiluokista. Oppilaat ja opettajat pitävät niistä. Ainoa ongelma niissä on se, että niihin ei voi erikoisluokkia rakentaa. Siinä ollaan sitten vanhan koulurakennuksen kanssa tekemisissä. Näillä perusteilla kannatan tätä palauttamista.

Kiitos.

Valtuutettu Koulumies

Puheenjohtaja.

Kyllä, kannatan palautusehdotusta. Minulle on tullut tässä surullinen olo tätä keskustelua ja sitä edeltävää netti- ja lehtikeskustelua seuratessa. Asia on jotenkin livahtanut lasten terveellisen kouluympäristön ja hyvinvoinnin ympäriltä ihan johonkin muuhun, tai meidän keskustelunaiheemme. Ihan kuin tähän olisi nyt luotu muuntyyppistä agenda, jopa kansalaisliike, jolla on muuntyyppisiä päämääriä kuin sisäilmaongelmaisen koulun korjaaminen niin, että pienet lapset, joita on vuosien, ajan kuluessa siellä satoja, ellei tuhansia, että heillä olisi siellä terveelliset olot käydä koulua. ? roihuniemeläisten perheiden ehdoton oma etu saada sinne upouusi, hyväkuntoinen koulu, mahdollisesti Helsingin ainoa homeeton koulu, koska meillä on iso joukko opettajia, joita ei pystytä tälläkään hetkellä sijoittamaan mihinkään Helsingin kouluun, koska niissä on kaikissa niin pahoja mikrobiongelmia. Nyt olisi roihuvuorelaisille tarjolla tällainen harvinainen, hieno, hyväkuntoinen, upouusi koulu, niin minä en ymmärrä, miksi kukaan lasten etua ajatteleva haluaa vastustaa sitä.

19.6.2013

Sähköpostia sieltä on lähetelty ympäriinsä, niin on väitetty, että uuden koulun rakentaminen olisi muka hitaampaa kuin vanhan korjaaminen. Eihän se pidä ollenkaan paikkaansa. Käykää tutustumassa vaikka Myllypurossa olevaan Neapo-firman teräskennomoduulirakentamiseen. Uusi koulu tulisi pystyyn yhden kesäloman aikana, tosi nopeasti, ja lisäksi sellainen rakentaminen tapahtuu sisähalleissa. Ne olisivat valmiiksi hyväkuntoisia, ilman kosteusvaurioita olevia elementtejä, toisin kuin sellainen ulkona, sateessa peruskorjaaminen, josta tulokset tiedetään suomalaisen rakentamisen laadussa. Uusi koulu voitaisiin rakentaa vanhan paikalle.

Valtuutettu Villo

En kannata palautusta. Pidän aika luonnollisena sitä, mikä tilanne on näissä kouluissa. Onneksi Arava-vuokrataloja ei korjata niin kuin näitä kouluja. Tarkoittaa sitä nyt, kun on tehty näitä säästöjä, niin se näkyy nyt niin, että ne tulevat kalliina korjauksina. Täällä hyvin valtuutettu Päivi Lipponen mainitsi tästä jatkuvasta korjauksesta, että se tulee kalliiksi, mutta juuri siksi, kun näitä jatkuvia korjauksia ei ole tehty, niin nythän se vasta tosi kalliiksi tulee. Ihmettelen kyllä kovasti, että olen ollut itsekin koulun johtokunnassa, ja siellä monetkin koulut valitettavasti toivovat, että löytyisi edes vähän hometta, että saisi koulua korjattua.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä nyt tuo valtuutettu Männistön tekemä palautusesitys ei minun mielestäni ottanut huomioon lainkaan sitä seikkaa, että purkulupahakemuksen yhteydessä saattaa kaupungin ulkopuolinen osapuoli ottaa kantaa koulun suojeluun. Suojeltuna ja peruskorjattavana eivät taida investointikaton alla edes aurinkopaneelitkaan auttaa. Peruskorjaukseen on käsittääkseni olemassa taloudellinen varaus, mutta uusi rakennus olisi uusi investointi, joka olisi taas investointikaton sisällä.

Sitten minä en ymmärrä tätä väitettä, en RKP:n enkä kokoomuksen suunnalta, että nämä ovat samanhintaisia. Näistä vastaavankokoista korvaavaa kouluahan kaupunkisuunnittelulautakunnassa esiteltiin

19.6.2013

vaihtoehdoksi Marjaniemeen, joka oli sijainniltaan hiukkasen väärä, niin kuin myöhemmin selvisi, niin silloinkin se oli jo niissä dokumenteissa tämän korjaussuunnitelman kanssa miljoona euroa, ja nykyisessä paperissa, joka meillä on tuossa liitteenä, lähes 2 miljoonaa euroa. Tämä voi olla kokoomukselle ja RKP:lle pieni raha, mutta kyllä tällaisesta duunaridemarista tämä tuntuu helvetin isolta hintaerolta. Suokaa anteeksi kielenkäyttöni, olen satamajätkiä.

Tältä pohjalta ehdottomasti ei palautukseen. Lasten täytyy saada se koulunsa nopeammin. Silloin kun näitä virastojen ja asukkaiden yhteisessä tilaisuudessa täällä koululla käytiin läpi, niin on noin vuosi se ero, mikäli on olemassa valmis suunnitelma ja kaikki prosessit menevät nopeasti eteenpäin sillä, että rakennetaan uusi koulu johonkin aivan muualle kuin tähän. Muutenhan täytyy tulla ensin purkulupa, sitten täytyisi olla purkutyömaa, kilpailutuksia ynnä muuta. Tämä on pakko vain peruskorjata. Me päättäjät olemme tähän tilanteeseen ajaneet tämän, että olemme jahkailleet, ja nyt se on kallista. Piste.

Valtuutettu Xia

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Rissanen on esittänyt palautusehdotuksen, ja valtuutettu Jussi Halla-aho on kannattanut Rissanen palautusehdotusta. Itse olen valtuutettu Halla-ahon kanssa täysin samaa mieltä. Roihuvuoren ala-aste on erinomainen esimerkki siitä, miten Helsingin kaupunginvaltuutettujen päätökset vaikuttavat helsinkiläisten hyvinvointiin pitkällä aikavälillä. Koulun peruskorjaus on loputonta sykliä. Kuka esimerkiksi varmistaa, että Roihuvuoren koulu korjataan tarpeeksi hyvin, ja että tulevaisuudessa vanha koulu saa tarvittavia korjauksia ja resursseja? Haluaisin ystävällisesti muistuttaa Helsingin kaupunginvaltuutettuja siitä, että nyt on kyse lasten hyvinvoinnista. Mielestäni on naiivia perustella koulun peruskorjauksia kyseisen rakennuksen arkkitehtuurilla. Jos uuden koulun rakentaminen mahdollistaa helsinkiläisille lapsille parempilaatuista koulunkäyntiä ja ratkaisee vanhan koulun sisäilmaongelmia totaalisesti, niin ei rakennuksen arkkitehtuuri voi olla mikään pätevä syy olla viemättä esitystä eteenpäin. Mielestäni lasten hyvinvointi on paljon tärkeämpi kuin itse rakennus.

Lisäksi peruskorjaus ehkä ratkaisee Roihuvuoren koulun sisäilmaongelmia tällä valtuustokaudella, mutta mitä tapahtuu ensi valtuustokaudella? Mielestäni tämän valtuustokauden valtuutettujen

19.6.2013

olisi hyvä tehdä kestäviä ratkaisuja. Tässä ei ole tarkoitus tehdä lyhytkatseisia päätöksiä, jotka luovat lisää ongelmia tulevaisuudessa. Tarvitsemme kestäviä ratkaisuja, ratkaisun, joka kestää.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Mielestäni se on tässä tilanteessa huonompi, hitaampi ja kalliimpi ratkaisu. Kun valtuutettu Rissanen täällä aiemmin epäili, kuuntelinko valtuutettu Männistön palautusesitystä, niin kyllä kuuntelin, ja mielenkiinnolla kiinnitin huomiota siihen, että valtuutettu Männistölle koulun purkaminen näytti olevan tärkeää, ei vain koulun takia, vaan niin kuin hän muotoili, alueen kehittämiseksi ja asuntojen rakentamiseksi. Tämä toistuva ristiriita, joka meillä esimerkiksi kouluverkon kohdalla näkyy, että alueen asukkaat arvioivat asioita toisella tavalla kuin viraston johto, antaa kyllä aihetta palata jossain vaiheessa niihin Helsingin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen demokratiahankkeisiin. Me tarvitsemme sellaista lähidemokratiaa, joka tällaisissa asioissa auttaisi. Tiedän itse omaltakin asuinalueeltani, jossa yhteen aikaan virastot esittivät, että päiväkotia pitää sulkea, ja jokainen meistä, joka eli siellä, kulki, näki leikkipuistot ja muut, tiesi, että tämä arvio on väärä. Sinne on tullut ja tulee lisää lapsia. Tämä lähidemokratia voisi auttaa myös korjaamaan näitä ilmiselviä virastojen ties mistä johtuvia virhearvioita.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on nyt jo Stadi täynnä mestoja, jotka ovat ihan jees kondiksessa, ja niitä pidetään silti tyhjillään. Eli ? saattaa olla pinnallista, pientä ? joten juuri tässäkin tapauksessa kuunneltaisiin nyt asukkaita ja niiden toiveita. Roihikkalaisskideillä on jatkossakin oikeus lähiskoleen, ja minulla on vähän sellainen pelko, että mikäli tämä mökki pistetään nurin, niin siihen haluaa eräskin puolue ehkä bygata vähän arvokkaampaa tilalle, ja tuoda ehkä yhden parakin tilalle. Kannatan lisäksi Puhakan ja Oskalan ponsia.

Kiitoksia.

19.6.2013

Valtuutettu Koskinen

Kannatan palautusehdotusta. Lähtökohtana voisin todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain mukaan, kun sitä rakennusta ei ole suojeltu, sen voi purkaa. Siitä tietysti voivat valittaa muun muassa ELY-keskus ja muutkin, mutta vastaavasti tästä peruskorjausluvasta voidaan valittaa, ja samalla lailla se saattaa viivästyttää. Sitten kun tässä peruskorjausaste on 80 %, niin aika lähellä on todennäköisyys, että se uuden koulun rakentaminen tulisi halvemmaksi kuin tämän vanhan korjaaminen, ja silloin se oppimisympäristö, ja voitaisiin ottaa nämä modernit oppimiskäytännöt siinä huomioon, saataisiin parempi koulu. Luotan tässä tähän opetuslautakunnan aikaisempaan näkemykseen, että se pitäisi purkaa ja rakentaa siihen uusi koulu. Sen verran voisin todeta, että itse olen ollut siinä rakennesuunnittelijana silloin joskus vuonna -67, ja rakenteethan siinä ovat kyllä ihan vahvat, mutta siitä huolimatta sallin niiden purkamisen ja uuden koulun tekemisen.

Valtuutettu Taipale

Puheenjohtaja.

Tämähän lisää tämän rakennuksen arvoa aivan suunnattomasti, että rakennuslautakunnan erittäin monivuotinen puheenjohtaja Koskinen on ollut siellä rakennesuunnittelijana. Juuri tästä halusinkin mainita, että todellakaan se ei ole siinä mielessä huonokuntoinen, että siellä olisi huonot rakenteet, niin kuin jotkut täällä ovat väittäneet, vaan nehan ovat aivan erityisen vankat, suorastaan Koskisen vankat. Mutta palautusta ajavalla herrasväellä on valitettavasti tässä puutteelliset tiedot rakennussuojelusta oikeusvaltiossa, koska rakennussuojelu ei ole loppujen lopuksi vain poliittinen päätös sen enempää kuin rumuus ja kauneuskaan, vaikka monet näin toivoisivat ja mielellään aiheesta puhuvat. Se on kuitenkin asiantuntijapäätös, joka lopulta päätetään oikeusasteissa, ja siihen perustuvat tietenkin nämä arviot siitä, että tämän rakennuksen purkaminen ei noin vain onnistuisi.

Helsingissä jotkut vetoavat siihen, että sitä ei ole kaavalla suojeltu. Helsingissä on kaavalla suojeltu erittäin vähän. Esimerkiksi omassa kaupunginosassani Töölössä ei oikeastaan ole kaavalla suojeltu ihan näitä tuoreita esimerkkejä lukuun ottamatta juuri mitään. Samoilla perusteluilla kuin nyt ehdotetaan on haluttu aikoinaan purkaa niin Huvilakatu, Puu-Käpylä kuin monet muutkin kaupunginosat, ja tietysti tämä meidän kaupungintalommekin olisi varmaan mielellään purettu.

19.6.2013

Jotkut etsivät liito-oravia. Ei löydy, vaikka kuinka etsisi. Tahallaan täällä jotkut haluavat löytää hometta, mutta sitä ei ole. Siihen on ihan turha täällä yrittää vedota. 46 vuotta vanhassa rakennuksessa ei pidä olla hirveän hämmästynyt, jos se jotain korjausta tarvitsee. Itse kukin meistä 46-vuotiaana on jo huollon tarpeessa. Voin vain hämmästellä sitä vilpittömyyttä uskoa, että uusi olisi aina parempi kuin vanha. Silloinhan meidän pitäisi purkaa norssit, tyttönorssit, vanhat yliopistot ja kaikki muut, että saataisiin aina uutta ja nykyaikaista.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja.

En kannata palautusta, ja hiukan ihmettelen näitä palautuksen perusteluja, joita täällä on kuultu. Siitä tulee sellainen kuva, että palautuksen kannattajat, ainakaan osa heistä ei ole lukenut noita perustelupapereita ollenkaan. Rauhamäki puhui siitä, että tämä pitää saada nopeasti tehtyä tämä uudisrakennus siihen samalle sijalle, ja nimenomaan koko paperi lähtee siitä, että juuri tätä ainakaan ei voi tehdä. Täällä on puhuttu paljon siitä hinnasta, että se olisi sama. Se ei ole sama. Sitä on selvitetty, niin kuin Lovén sanoi. Sen lisäksi, jos se tehdään samalle paikalle, pitää ottaa myös purkukustannukset huomioon. Sillä tontilla on hiukan rakennusoikeutta, joka myöhemmin voidaan käyttää laajennukseen tai vaikka asumisrakentamiseen, jolloin siitä tulee tuottoja, vaikka se vanha koulu korjattaisiin. Mutta missään tapauksessa sitä vaihtoehtoa ei ole, että nopeasti voidaan tehdä tuolle samalle tontille, ja että se olisi samanhintainen kuin uudisrakennus.

Rauhamäki puhui myös siitä, että valtuustolla tulee olla valta. Kyllä valtuustolla on valta tehdä tänään täällä tämä päätös, tai kokoomuksen tekemä vastaesitys, mutta se vastaesitys tarkoittaa sitä, että valtuusto työntää päänsä oikeasti sinne silmukkaan, sekä kiinteistötaloudellisesti että koulun näkökulmasta. Ei ole kysymys tästä suojelusta, vaan valtion suojelusta. Se on juuri niin kuin Taipale tuossa äsken sanoi. Sitä tutkitaan rakennuslautakuntavaiheessa, onko laillista mahdollisuutta siihen purkuun, ja siihen käytetään sitä prosessia, joka meidän esittelypapereissamme kuvataan, ja jossa asiantuntijat arvioivat, että siinä kaupungille käy huonosti. Itse asiassa siinä voi käydä niin, että ELY-keskus lähtee hakemaan sille suojelua, ja sitten kun se tulee meille korjattavaksi, se joudutaan tekemään suojelurakennuksena, ja se vasta hankalaa ja kallista on. Tämä oli nähdäkseni kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksissä se idea, että ei haluta suojella sitä, kun kukaan ei ole sitä vaatinut suojeltavaksi. On puhe

19.6.2013

siitä, toteutetaanko korjaussuunnitelma rakennukselle, jota ei ole suojeltu. Se on kaupungin kannalta kaikkein järkevin tapa ratkaista tämä kysymys.

Nämä Terhi Koulumiehen puheet niistä myllypurolaisista elementtitaloista, jotka rakennetaan, ne ovat asuntoja ja se on prototyyppi. Sillä ei ole mitään tekemistä tämän koulun kanssa. Tässä vain osoitetaan, kuinka huonosti on paneuduttu asiaan, ja tehdään aika kallista peliä pelkästään leikkimällä suojelukysymyksillä.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on syntynyt ehkä joillakin sellainen käsitys, ja näin on myös tässä keskustelussakin esitetty, että kaupunginhallitus olisi vuonna 2007 esittänyt, että nämä koulut suojeltaisiin. Tosiasiassa se päätöshän on niin, että kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Opintieellä – Helsinkiläisiä koulurakennuksia 1880—1980 -nimisen raportin, ja kehottaa eri hallintokuntia ottamaan huomioon siinä esitetyt suojelutavoitteet. Se on aivan eri asia kuin se, että kehoitetaan suojelemaan. Samoin, kun kaupunkisuunnittelulautakunnassa käsiteltiin tätä asiaa eri näkökulmista, tultiin siihen tulokseen, että tätä rakennusta ei kannata säilyttää, vaan se voidaan purkaa, ja Koskinen toi hyvin esille, että se on todellakin mahdollista. Keskusteluissa myös monessa yhteydessä käytettiin niitä argumentteja, että ei voi olla niin, että joku yksittäinen nimi on se peruste, millä suojellaan joku rakennus. Kouluja tarvitaan, ja silläkin alueella, kun lapsia tulee lisää, kouluja tarvitaan, ja sen takia tämä Männistön esitys on lähinnä, tai nimenomaan oppilas- ja asukaslähtöinen näkemys, ja sen takia kannatan myös palautusta.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Minusta on huolestuttavaa tässä palautuskeskustelussa, jota on käyty, se, että epäilen, että ne, jotka ovat tämän peruskorjaamisen kannalla, eivät kantaisi huolta oppilaista. Minun huoleni ainakin perustuu juuri siihen, että tämä vanha, vankka, suoravalumenetelmällä tehty perusrakennus, joka ei ole homeessa, säilyisi homeettomana. Uudisrakennuksiinhan nämä homeet nyt liittyvät

19.6.2013

ihan oleellisesti, nimittäin Arabianrannassa ensimmäiset rakennukset ovat jo homeessa. Toivottavasti tämä vanha rakennus voidaan uudistamalla pelastaa kaikilta homeilta ja muilta, ja taata tällä hyvä ilmapiiri ja hyvä oppimisilmapiiri koko porukalle, sekä opettajille että oppilaille. Minusta on aivan selvää, että tämä päätös pitää tehdä tässä ja nyt, ja päätyä tähän peruskorjauksen toteuttamiseen. Se on Roihuvuoren yksi merkittävä rakennus sellaisella alueella, joka on rakennettu 50—60-luvun taitteessa pääasiassa, ja sopii siihen kuin nenä päähän.

Valtuutettu Rydman

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Männistön palautusesitystä. Täällä valtuustossa kun käsiteltiin joku aika sitten Jätkäsaaren tornihotellia, käytettiin sellainenkin puheenvuoro, jossa todettiin, että Jätkäsaaren tornihotelli ei sovi kaupunkiin, koska se olisi symboli pröystäilevälle menestykselle. Minusta se oli aika erikoinen perustelu, koska minusta Helsingissä voisi ihan hyvin olla menestyksenkin merkkejä, valtuuston mielestä kuitenkin ei. Ymmärrän tätä argumenttia ehkä paremmin nyt tämän Roihuvuoren ala-asteen kohdalla käydyssä keskustelussa, että tässä on sitten se vaihtoehto. Tässä koulussa nyt ei ainakaan ole näkyvissä sen enempää pröystäilyä kuin menestystäkään. Minusta valtuusto on nyt tekemässä aika lyhyellä aikajänteellä näitä päätöksiä. Tietysti voi olla, että prosessi saataisiin nopeammin etenemään peruskorjausvaihtoehdolla, mutta toisaalta täytyy myös muistaa, että tämä on sellainen rakennus, jonka kanssa kaupunki joutuu tulemaan myöhäisemmässäkin vaiheessa toimeen. Rakennus ei ole kooltaan eikä sijainniltaan optimaalinen, ja kustannusluokka olisi sekä uudisrakennuksella että peruskorjauksella jotakuinkin sama.

Tässä on mielenkiintoista myös, miten argumentaatio muuttuu. Esteettisillä argumenteilla vastustettiin kyllä tornihotellia, mutta sitten samat henkilöt, jotka silloin pitivät esteettisiä argumentteja pätevinä, tässä tapauksessa sanovatkin, ettei estetiikalla saisikaan argumentoida. Argumentaatio siis vaihtuu kokousten välillä. Mutta toisaalta ehkei se yllätä, koska argumentaatio vaihtuu saman puheenvuoron sisälläkin. Täälläkin on saman puheenvuoron sisällä ensin sanottu, että se on itse asiassa sen verran hyvässä kunnossa, että kokoomuksen huoli on turha, ja seuraavassa hetkessä sanotaan, että nyt täytyy kiirehtiä, että saadaan näin huonokuntoinen koulu korjattua mahdollisimman nopeasti. Ilmeisesti keskustelusta päätellen

19.6.2013

valtuusto kuitenkin haluaa säilyttää tämän koulun. Yritän kovasti ymmärtää valtuutettujen järjenjuoksua tässä asiassa, mutta kaikella kunnioituksella, joskus se on kovin työlästä.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En kannata palautusta. Kiitos Hannu Penttilälle ja Tuomas Rantaselle tosi hyvistä ja vakuuttavista puheenvuoroista. Maalais- ja talikkojärjen tai esteettisten arvojen sijaan tässä asiassa päätös kannattaa perustaa faktoihin. Yhteenvetona tästä keskustelusta voisi todeta, että Roihuvuoren koulu kannattaa peruskorjata seuraavista syistä: 1) Alueen lasten kannalta olisi tärkeää, että koulu saataisiin nopeasti kuntoon eivätkä oppilaat joutuisi kauemmaksi sijoitettuun kouluun. 2) Korjaus on taloudellisesti edullisempi kuin vanhan purkaminen ja uuden rakentaminen. 3) Aarno Ruusuvuoren suunnittelema koulu on luokiteltu kaupunkisuunnitteluviraston ja Kaupunginmuseon toimesta ylimpään arvoluokkaan. 4) Nykyinen koulu tullaan mitä ilmeisimmin suojelemaan, jolloin purkaminen ei tule kyseeseen. 5) Rakentamisen ilmastovaikutuksia koskevan tutkimuksen mukaan uudisrakentamisen on todettu tuottavan enemmän päästöjä kuin vanhan rakennuskannan korjaaminen tuottaa.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos puheenvuorosta.

Hyvät valtuutetut.

En edelleenkään kannata palautusta, mutta en myöskään halua, että Roihuvuoren koulurakennus suojellaan ja remonttia toimivaksi koulutilaksi hankaloitetaan, mutta se tarvitaan kuitenkin korjattuna koulukäyttöön ja mahdollisimman pian. Palautusesityksen kannattajien puheenvuoroissa tulee esille vastakkainasettelu vanha koulu, huono koulu – uusi koulu, hyvä ja terve. Näin ei valitettavasti itsestään selvästi läheskään aina ole. Helsingissä on aivan liian monta alle 10-vuotiasta koulurakennusta, joissa on vakavia sisäilmaongelmia ja niiden vuoksi sairastuneita opettajia, oppilaista puhumattakaan.

19.6.2013

Ledamoten Månsson

Minä suhtaudun tähän hyvin pragmaattisesti, ja pientä sanaleikkiä käyttäen sanoisin, että me olemme valinnan edessä, jossa on vaihtoehdot ruma tai rumba. Tämä on aika ruma rakennus, minun puolestani sen saisi purkaa, mutta jos siihen päädyttäisiin, meillä on edessä valitusrumba, joka saattaa kestää hyvinkin kauan. Ensimmäinen viive tässä prosessissa olisi nyt tämä palautus.

En kannata palautusta, herra puheenjohtaja.

Valtuutettu Loukoila

Täällä on tullut hyviä puheenvuoroja, ja hyvin argumentoitu sitä, minkä takia rakennus kannattaisi purkaa ja rakentaa uusi. Ne eivät ole minua ainakaan vakuuttaneet, eli olen edelleen sitä mieltä, että hommaa jatketaan siten, että peruskorjataan. Olisin vain tuossa miettinyt, tai tuli, kun Rautava piti puheen, että tässä ei ole tästä suojelusta kyse, eikä kaupunginhallitus ole mitään muuta kuin merkinnyt tiedoksi asioita, niin meillä listatekstissä kuitenkin lukee ihan selvästi, että kaupunginhallitus on kehottanut hallintokuntia ottamaan huomioon em. julkaisussa esitetyt suojelutavoitteet, joiden mukaan luokkaan 1+ kuuluvat koulut tulisi sisätiloineen suojella asemakaavalla. Minä ainakin tulkitsen tämän tietyn näköisenä kehotuksena kaupunginhallitukselta. Nyt tässä vaiheessa, jos lähdetään tällaista kehotusta noudattamaan, ja lähdetään tätä suojelua joko kaupungin tai ELY-keskuksen taholta tekemään, niin tässä on erittäin kallis ratkaisu meillä jatkossa, ja sen takia tätä peruskorjausta täytyy nyt kiirehtiä, ettemme me joudu sitten peruskorjaamaan suojeltua rakennusta.

Valtuutettu Xia

Kiitos, puheenjohtaja.

Minulla on lyhyt kommentti valtuutettu Rantasen puheenvuorolle, jossa hän nosti esille uuden koulun kalliin hinnan.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Joo, kiitos huomiosta. Eli ottaen huomioon Roihuvuoren ala-asteen koulun nykyisen kunnon ei ole mikään ihme, että peruskorjaukset maksavat niin paljon ja tulevat myös maksamaan tulevaisuudessa, kun

19.6.2013

koulu tarvitsee lisää korjauksia. Uusi koulu myös maksaa, mutta jos uusi koulu ratkaisee sisäilmaongelmia totaalisesti, niin en ymmärrä, miksi täällä olisi yhtäkään valtuutettua, joka ei ole valmis maksamaan vaikkapa omasta kukkarostaan helsinkiläisille lapsille siitä, että he saisivat paremman koulun vanhan tilalle.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun nimeni mainittiin täällä rivin edessä, niin Eija Loukoilalle toteaisin, että luin suoraan alkuperäisestä pöytäkirjasta, mitä kaupunginhallitus oli päättänyt, enkä sen jälkeen kirjoitelmia, joissa on jo ehkä vähän tulkintaakin mukana.

Valtuutettu Rantanen

Roihuvuoren puolesta haluan kiittää valtuuston enemmistöä tehdystä päätöksestä.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkända:

Sirpa Puhakka
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Lasse Männistö
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot